

7328

Bibl. Jag.

IV

1
Hypis
Bromkarski
Zdareni Kral

2
A.C. 1461-1462.

Opis rabicio Andreja Tenczynskiego i procesu
p. rabojstwo.

Dominus Andreas de Thaurin frater magnifi-
ci domini Johannis de Thaurin castellanum Cracoviensis de-
derat Clementi Thorifici concivi ad climandum certa arma
sua, quibus munitis, dominus Andreas illa ab ipso
Thorifice rechabere voluit. Thorifex autem pro labore
suo duos florenos habere postulabat. Dominus Andreas
vero obtulit ei tantum Decem octo grossos, quos dum
ille recipere nolet, dominus Andreas consumatus exin-
de verberavit illum in domo, et abiens dominus
Andreas ivit ad consules ad praetorium conque-
rens super eundem casum Thorificum concivem pro armis
supradictis confitens etiam tunc coram Consulate de
vexillatione concivis eiusdem. Super quas domini
Andreas quarelas domini Consules Direxerunt fa-
mulum ipsorum pro dicto Thorifice percusso, et quod
ipse famulus cum non de pereret, sed una sekum
veniret pro tranquillatione vexillationis praedictae
et ultionis praecavenda, ac causae acquirate sci-
sanda. Et cum dominus Andreas eiusdem Thorificis,
pro quo miseramus dolentum praestolari nollet, descen-
dit de praetorio et transiens substitit ante domum
domini Creidler ubi affuit dominus. Kalko prociue-
tor et ipse dominus Creidler consules. Cumque in-
cundo ad praetorium praeteriret famulus civitatis, cum
Thorifice illo, pro quo missum fuerat, inquit videns
dominum Andream, Thorifex ille: O domine percus-
sisti et alapisasti me in domo mea super te, non percu-
sisti tamen me, prout percussisti. At ille exarsus
Dominus Andreas irruit cum filio et familia sua
in eum, eadentes cum eductis gladiis et ut eli-
citur eum bucis inmaniter, astante famulo civita-
tis, qui missus pro eo fuerat, salvi conductus more
causae servandae facis, ac ut nomine consula-
tus illi potest et cum ipso ad consules venire
deberet, eademque sic illum ita reliquerunt, donec
alii concives domum eum detulerunt. Rumore ad
Consules volante tanto magis perterriti fuerunt,
aut quanto violentia tanta personante horrore

majoris discriminis formidabant. Cui proevenire volentes eucurrerunt quanto citius ad castrum ad dominam Regiam facti gestione cum discriminis tremenda invasionem gratiae suae exponentes, cuius Exercitus statim deliberaverat dirigere pro domino Andrea et ipsum cautione obligari ad praesentiam Regiae Maiestatis. Interea descenderunt consules de castris cumque vulgum hinc inde cursitandum et rem ad resolutionem vergere viderant, miserunt ex templo veloxius ad reginalem Serenitatem petentes, ut eo citius Serenitas eius ad sedandum tumultum et pro domino Andrea mitteret, et quod sine Serenitatis suae speciali cooperatione peractum ad resolutionem vulgum compescere nequaquam eis facultas esset, quia nec obediunt eis vellent strepitum iam ingravescere. Misit igitur Serenitas eius ad dominum Andrea, qui ut dicitur noluit ad dominam Regiam venire neque ad postulationem Serenitatis suae aliquam facere cautionem gratia compescendi furoris et insolentiae convulsandae, sed in domum Nicolai Heringer introitus convocatis ad se allis, lapides super domum ferri missis insidit ad defendendum, quod statim in civitate personavit. Antequam autem missi secundo de castris domini Consules descendissent, vixque in praetorium venissent, occurrit cursu concito de platea Castrensi et alias eorum inestimabilis communitatis usque in praetorium, evaginatis gladiis et pennis balistis cum superpositis sagittis, volentes etiam in stabulum in Consules irruere, ex quorum occursum Consules in stabulum positi, sique terrore praeventi, non omnes aufugii spatium habere poterant sed pauci, qui remanserant, exhibent ad communitatem foras extra stabulum, quibus visis clamabant omnes illi: Ecce quanta violentia facta est, multoties de factis nobis violentis vobis conquassati sumus et nunquam defendere nos cupatis. Et responsum eis fuit per dominos praedictos, qui remanserant ob speciem sedandae tumultationis, quod domina Regina pro domino Andrea misisset, quam cautione obligare vellet et quod Serenitas eius ita facere vellet in eorum, quos vindictam pro violentia

omnes factum videre deberemus. Quo cum eos mitigare non potuissent dominum sed illi viderent dominum Andream, qui ad dominam Reginaldum aversatus ire noluit, in circulo deambulante, clamabant semper ista: Verbis nos excolere consuevistis, tamen in omnium nostrum novercam et despectum adhuc in circulo deambulat, sic nos semper soletis laceri, ex quo dependet nos non vultis, nosmet nos flectimur! Cumque sic furiam communem invadere et concussationem communem balistis et evaginatis gladiis inassecari cernerent, dominum supradicti deprecabantur ipsos, et pro misericordia Dei suimet memores essent et desisterent ab hoc proposito, ne se, ac nos et civitatem invadibilem illa quacerent misericordiam. Tunc ipsi: sic vos semper nos protegitis et vociferantes clamabant: ad arma, ad arma. Interea in turri beatae Virginis ad campanam percussum fuit, et currentes currebant de praetorio insequentes dominum et Andream, quem viderant in circulo et querebant cum primo in domo Nicolai Keringer in platea fratrum, ubi communiter hospitio erat et dominum etiam in aliis domibus conviciis, ubi statim cum non reperirent, ecurrerunt ad monasterium Sancti Francisci, circumdantes illud ex tergo et ante et perfringentes parietem portuum in dorso claustrum nec non fores et ostia Ecclesiae ante, irrucunt impetuosae in eam, erat autem circa vicesimam horam diei horam. Et tunc inde querebant cum postremo, cum quidam Johannes Doyenon de Kerschovria in gradu et transitu ad dominum organum ex opposito sacristiae cum quareret, dominus Andreas, qui post hostium sub gradu lapideis latitabat, occulte eundem acciens certos florenos prout dicitur eisdem dabat, ut cum quomodo posset a periculo salvaret. Ille subvenire se sibi existimans, contionabatur ad adstantes, dicens: Dominus Andreas dat se in gratiam et petit pro salvoconductu vestro, volens se ad manus vestras statuere ad praetorium domini Concilii, qui cum haec audissent, acclamabant alios, hic est, hic est. Dominus vero Andreas providens, petebat, ne eum occiderent, exhibens se eis captivum. Illi autem

magis in eum furcabant. Interea monachus ve-
niens sacristiam apperiebat, quod dominus Andre-
as videns ex hostio gradus procolicti, ubi stabat
ex sacristiae opposito exiit, ex hostio volens
prosilire in sacristiam quam monachus introire
do apperiebat, ubi in prosiliendo quidam cum
in caput, vulneravit superficiem capitis sibi in
molam cecidit ^{detinens} et perueniens in sacristiam super
gradum ligneo, qui in sacristia est cum interierunt
diversa vulnera et fluxuras sibi infligentes, non reve-
rentes dominicum Sacramentum, quod in monstrantia
ibi in sacristia super altari post peractam in die ipse
processionem, quam singulis quintis feriis, qua
ctiam haec peracta sunt, peragunt. Facta enim
sunt haec feria quinta in crastino Divisionis apos-
tolorum anno domini millesimo quadringentesimo
sexagesimo primo, quo tunc Serenissimus dominus
rex Maximilianus versus Prussiae in partibus Pomera-
niae expeditione suspectus erat, relictas hic vice
sua Serenissima domina Regina Elizabeth de domo
Austriacae. Cuius Serenitas cum domini pro hac causa,
ut praescriptum est, ad ipsam ad castrum irent,
super civitatem, ut pacifice ambas partes essent,
vadum octoginta milium marcarum, ut dicitur
vallavit, prout in libro capitanei postmodum no-
tatum inventum fuit. Qualiter id evenit nescie-
batur, sed et domina Regina postea, se de hoc
necire dicebat, attamen in quem finem et vadum
et res ipsa venit, subsequetur. Igitur cum res haec
multis gemitibus ploratu et luctu per filium domi-
ni Andreac, filios et alios plures consanguineos
et amicos magnifici domini Johannis de Thaxen
castellani Cracoviensis fratris domini Andreac
in memorata regis castrametatione domino regi
exposita fuisset, permota fuit universa procerum,
nobilitas, regem ad vindictam concitantes, ob quorum
instantissimam impulsione, dominus Rex genera-
lem conventionem in Novacivitate tenendam ins-
tituit pro festo Sancti Nicolai eiusdem anni, ad
quam convenerunt magnates et universi maioris
et infimioris ut plurimum Regni status, ad quam
dominus Castellanus, ex parte sui pro vadis su-
predicto et dominus Johannes filius domini Andreac

4

pro homicidio patris, hinc per ministerialem hinc
mandato regio ad ibi comparendum universum
consulatum cum senioribus mercatorum et mecha-
nicorum civitatis citari fecit. Ad quam domini
miserunt primo Nobilem Bracowski, procurato-
rem civitatis cum invitatis privilegi per quos
omnes civitatis incolae ad parendum qualicumque
transumpto iuri extra muros civitatis absoluti
sunt, ut plura Regem circa ipsum privilegium
civitate conservari peteret. Sedente igitur ibi
domino Rege pro iudicio pro primo termino
instiluit et petivit iuxta commissam, sed nec
privilegium legi admissum est, nec ipsum in nos-
trum audiri concessum, sed et ipse nuncius civi-
tatis exacer, decapillatus et turpiter tractatus est,
et si in excundo dominum Regem patio non
arripuisset, interruptus fuisset, deinde ad secun-
dam concitationem missi fuerant illuc quatuor
domini et ipse procurator, qui ex parte civita-
tis, ut pro primo termino causam dirigens, in
vitae periculum incidit, ut prius et postre-
mo pro poenis, quas incidisse indicabatur pro
eo, quod mediante procuratorio respondere in
iudicio nollet, in turrem fuit projectus, domini
autem praedicti illuc missi cum liberaverunt
suggerentes ei pecuniam pecuniam secretis.
Qui domini non stabant iudicio, sed missi fu-
erant ad dominum Regem pro iure praedicto
civitatis, ut ipsa circa id conservata fuisset.
Sed dominus Rex nec verbum coram se per
ipsos dominos fieri permisit, neque pro lucra
sua civitate quidquam fecit. Domini vero ipsi
hacc cernentes, praesumentesque peiora ex praes-
entis signis domini nocte recedentes in equis
revertuntur, relictis ibi curribus, qui etiam postea
redierunt. Comque tertio civitate concitaretur,
miserunt domini illuc Petrum Hersx alias Glos-
wick et Adamu Viceuolavinu, cum dictis mu-
nitionibus, ubi tunc domino Rege iudicio praesi-
dente lectum fuit privilegium. Sed quia iudi-
cialiter respondere ad proposita domini casus
bellum volebat, quid nec comminatum ei erat,
nec inrisperiti ut persuaderent pro peiori

civitatis conclusum erat: ideo condemnata fuit
civitas, id est pro domino Castellano obnoxioles
vadii et pro domino Johanne pro homicidio
patris capita. (?) Sicque dissoluta fuit conventio.
Dominus autem Rex post haec venit huc Cra-
coviam cum certis Cereritatis suae consiliariis
episcopis et magnatibus, advenit deinde et domi-
nus castellanus, qui petivit dominum Regem
pro executione finalis causae iuxta declaratio-
nem et promissionem iudicalem in Horaci-
tate factam. Itaque dominus Rex misit de
castro ad dominos et communitatem ad prac-
torum certos consilio sui primores, per quos Ce-
reritas sua postulavit, ut tradatur illi, qui
novum esset in causa hac, ne ad alia incommo-
da civitatem suam et etiam illos, qui innoxii
essent inducerent, quia nec dominus castellanus
insolens cum pontibus tantae enormitatis por-
tus et pecuniam lucere affectaret. Responsum
fuit eisdem, quod nullum obnoxium huius ac-
teris scirent, cum ut rei publica veritas esset,
nulla nobilitatis et boni habentis hominis perso-
na huius malo interfuerit, sed liberorum per-
sonarum et famulorum mechanorum multo-
rum, quorum pro maiori parte defugerent, ab-
his similibus verbis latius excusationes feren-
tes. Postmodum dominus Rex iterum alios mun-
tios misit ad dominos et communitatem notabi-
les, dicens: audivimus responsionem vestram,
dixistis prout antea semper dicebatis vos igno-
rare culpabiles, ecce ego dominus Castellanus
vos inculpato: Stanislaus Lemiter, qui dum
illa fierent, fuit magister civium, Cuncelans,
Jarosch Scherley, Martinum Belke, hos ex consu-
tibus; ex communitate Johanni Teschner, Nicolaus
Wolfram, Witkowi Pictori, Johanni Schilling, catu-
rifici et Nicolaus magistro circulatorum, ideo do-
minus Rex dicebat, iam vobis mandat, ut sub
iuramento et obedientia vestra eos Cereritati
suae in castrum praesentetis, quod satisfacere
volueritis, cadente sub simili mandato requirit
sit vos gratia sua, ut vos omnes Consules cum

tota communitate cum ipsis inculpatis hodie
 coram sua Serenitate statuatis. Inculpatis vero
 stantes dicebant: magnifici Domini, ex quo do-
 minus Castellanus nobis clante domino in
 causa insonitibus hanc nobis culpam dat, De prae-
 sorio cedere volumus, donec nos ibi ubi secundum
 iura nostra debeamus et cui subsumus iustifice-
 mus, et speramus in iustitiam nostram, quod
 illa nos liberabit, et conversi ad communitatem
 et ad Consules clamabant: Referimus nos ad
 vos omnes cari Domini, si aliquis vestrum scit
 nos vel aliquem ex nobis in minutissimo pecu-
 niae dicatis et sine omni excusatione evincere
 pere volumus, quidquid ius decernet. Clamabant
 omnes ipsos iustos et inculpabiles esse, et se de nul-
 lo quidquam culpae scire. Tunc redierunt do-
 mini illi ad Regem petiti a communitate,
 quod de finali responso, de praesentando illos
 Regi usque ad cras differrent. Hi vero inculpatis
 in proitorio remanserunt. Actum feria sexta
 Kalendas post Epiphaniae anno Domini etc. Sexage-
 simo secundo, praedictus autem Sabbato misit
 iterum dominus Rex sub dicti mandati rigore,
 per in praesentando illos Serenitati suae Consules
 et communitas Majestati suae vellent esse
 obediens an non. Domini cum communitate habi-
 da de super longa deliberatione, tandem visum
 fuit eis non contravenire privilegio olim re-
 gio Carimuri, qui hunc articulum iuxta privile-
 gium sibi et successoribus suis indicandum re-
 servavit nec reniti regali obedientiae, praesen-
 tim cum Serenitati suae et non parti prae-
 sentari ipsos postularet, itaque negotio et
 consilio unanimiter concluso Domini cum incul-
 patis in vehiculis ad castrum ascenderunt pra-
 esentantes ipsos Regi cum his verbis: Serenissime
 mandatis Majestatis Vestrae, ut homines istos in-
 mune inculpato vestrae praesentaremus Celosi-
 tudini sub iuramentis et obedientia nostris, quae
 gratiae Vestrae decerneret, ideo ne spernaces et
 rebelles Majestati Vestrae argueremur, praesenta-
 mus eos Serenitati Vestrae iuxta postulationem

Delinquentis Vestroae non tanquam culpabiles et
victos, sed invidentes et non convictos, petitisque
tota communitas et nos Cerevitatem Vestræ,
si quis eos inculpaerit coram gratia vestra,
dignetur Majestas Vestra, ipsos remittere ad
ius nostrum, ubi cuique pro obiectis responderen-
dum, et dignetur Rex. Vra in eo ius civitatis tan-
quam dominus noster gratiasissimus tueri et eos
ac nos circa hoc conservare pluraque ad discer-
endum necessaria non fuerunt ommissa. Ser-
monibus tandem longe se extendentibus positi
fuerunt ibi in turrem maiorem inculpati
supradicti, quos dominus Castellanus multis
conatibus tanquam in conventionem illam iure
convictos ad supplicium decapitationis habere
volebat. Dominus Rex cum dominis suis si
repugnantes hoc simpliciter admittere vole-
bat, nisi donec quos reos filiaxer suis iuxta
ius polonicum coniuraret. Materia denique per
certos dies vertente, dominus Johannes filiaxer
sex coniuravit, videlicet Stanislaus Lejmiter
Cunre Lang, Jarosimus, Scherley, Consules, Johan-
nem Schelling, Wistkonem pictorem et Nicodemum
magistrum circulatorum, qui praeparati ante
confessione et Sacramento Divino sub voluntate
nova turri in castro in angulo versus Wislam
vitam caputem plexione solventes Deo spiritus
prodeliderunt feria sexta quintadecima mense
sis Januarii anno millesimo quadringentesi-
mo sexagesimo secundo.

L Monumentarym Krak. Tom III p. 303 et 399.

Królowie polscy w przededniu
swej Koronacji, procesjonalnie
uprowadzili się z Łańsku do Kościoła
na Skatce dla ucieczenia miejsca,
na którym biskup św. Stanisław
niegdyś z rąk Króla śmierć mę-
czeńską poniósł.

Kiedy ten zwyczaj powstał,
i pewnie nie wiek, najpraw-
dopodobniej datuje się on od pierw-
szej Koronacji, poświęconej w
Krakowie, a więc od panowania
Włodysława Łokietka. Najdaw-
niejszy ślad tego obyczaju, znajdu-
je się w archiwum Kapituły Ka-
teedralnej Krakowskiej z czasu
Króla Lechopolda, przy zko-
pisniennym pontyfiku z Kar-
o. gnatu Fryderyka, gdzie w ru-
brykach górną przed ceremonią
tę Koronacji kamieńcowa
jest wzmianka, że Król wraz
z p. matką, bisk. pami. i całym
dworem, udać się ma na Skatkę,
aby się do św. Stanisława. pomo-
dlić; i tak właśnie, najdo-
wadzić się będzie z asyeta na nie-
porach w Katedrze przed kum-
ną św. Stanisława. Także o
tym u historyków naszych wzmian-
kę spotykamy dopiero przy Hen-
ryku Waleym, o którym czytamy,
iż tenże dnia 20 lutego 1574 r.
w sobotę, wyciągnął przed Korona-
cją, osprawił nabożeństwo w Koście-
le św. Stanisława na Skatce. —
Czytamy również o Stefanie Bato-
nym, że dnia 30 kwietnia 1576 r.
przed Koronacją był na Skatce
i tutaj spowiadał osprawił. Wtem-
toż stało o Zygmuncie III, wia-

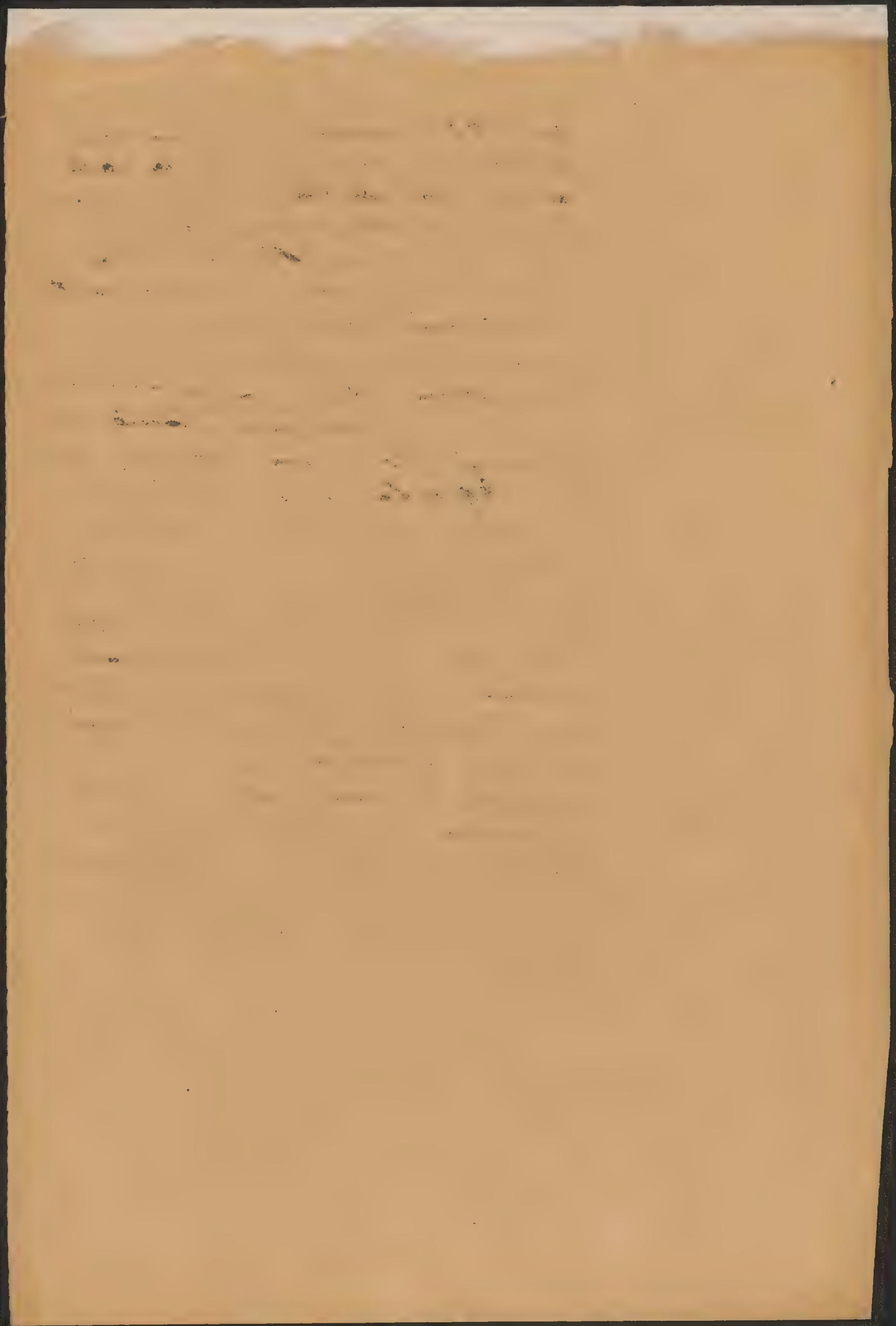
Augusta II i tak dalej wtłaczanie
do Augusta III Sasa. Maj tylko kró-
lowie, wtłaczane ci, którzy nosili imię
tego świętego patrona Polaki: Leszczyński i Piłsudski, porównując się
z Wawerem, nie odbyli przed wje-
ciem Korony pielgrzymki na Skat-
kę, i dla swym zbiegiem okoliczno-
ści, obaj nie zachowali na swych
głowiach Korony i zmarli w obczyźnie!

Ciekawym jest, jak się wyje-
żdżało Królem, który ten uroczysty
pochód przez Koronację wyjechał,
był August III Sas. Ciekawość
mnie, naoczny tej ceremonii świad-
dek, tak ja opisuję: „Na dzień 16 sty-
cznia 1734 r. Król, idąc na preykta-
dem poprzedników swoich, szedł się
pieszo z Łancką w wielkiej senato-
rów, magnatów, ministrów i kawale-
rów świec do Kościoła O. Puli-
now, zwanego na Skatce, leżącego
przed bramami miasta, a po
skonczeniu tej pielgrzymki, król
który 2000 ludzi piechoty po obu stro-
nach en haie ustawione było i sterc-
lało z armat, powrócił na koniu
na Łanckę Królewską.”

Religijne

Św. bratku Krak

Nr. 1522 ukarano wyściewcem
prebitera z Bruciarowej za zale-
canie dwa dutra, w r. 1525 mo-
wano za rekajnic, bratanków,
nikla za herery, Bonać oskar-
żano, ale wyparli się zasad dutra,
z następnymi latami pojawiali się
znowu procesy inlicowne puciu
heretykom, z tych najgłośniejs-
zy puciu Kataryni, ^{z latami} zanie-
cy mrej. Mechlora Wejgla, która
w r. 1529 oskarżana o judaizm
i upominana o to puc bratku
oswadczyła tyko, że nie może po-
wary w trójcę i że wierzy w jednego
Boga powiem się ukarany, że tyko
z miatkami rozumu i ciekawości
kobiecy mwała najakie wy-
woi. ~~153~~ Ogólny ruch, czo-
gławy, ^{dyputy} ~~Katolika~~ rozsydane pima
religijne nie ostawiały mi-
w spokoju, Wejgla znowu po-
padła w wątpliwości religijne
i dni 19 kwietnia 1529 spalona,
została na rynku Krak. jako
heretyka.

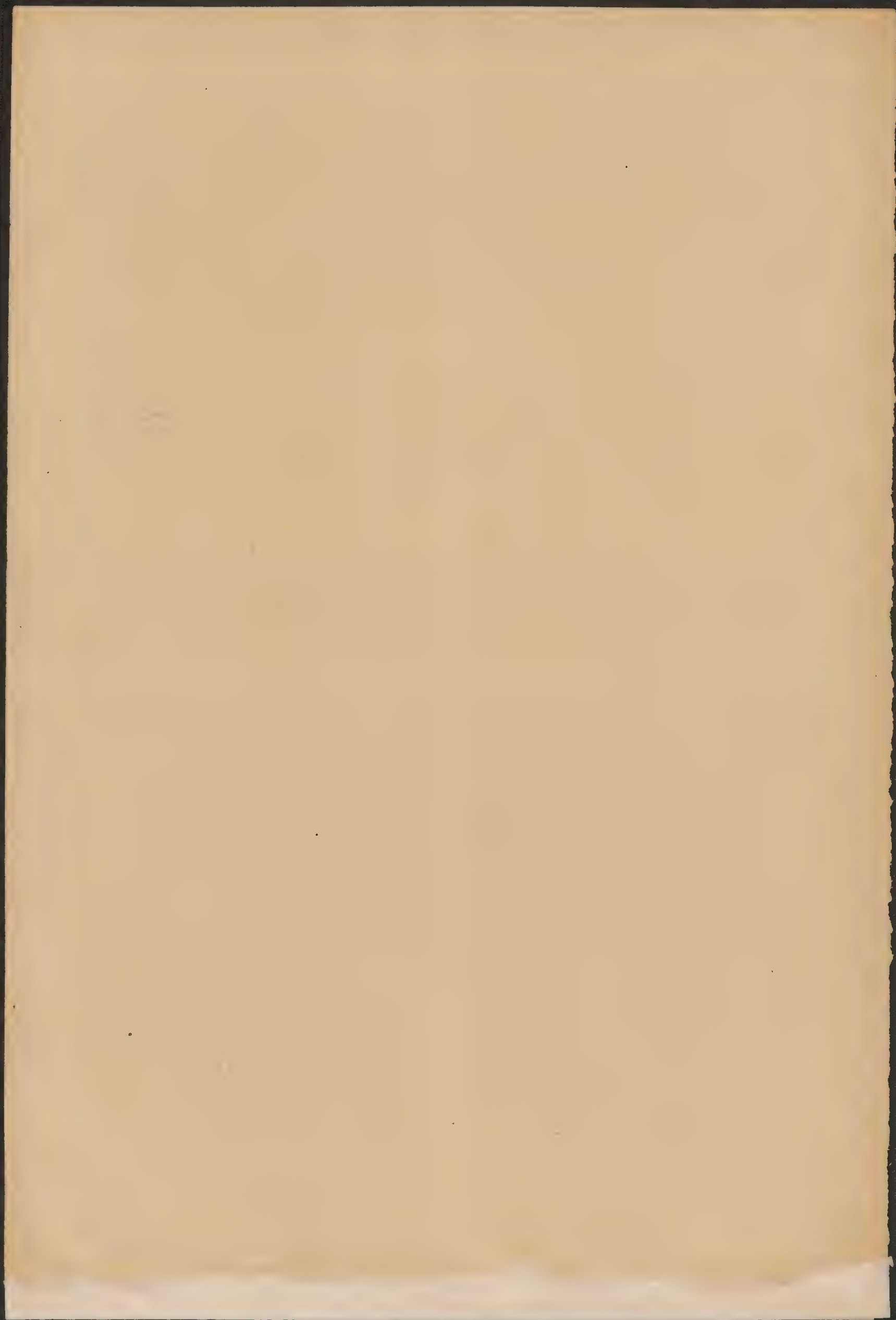

„Ciało obwinione ceratą albo płótnem woskową,
nem, potem korulą, fliamską. Na korule,
giemali nakładają reworendy z adamaszku
czerwonego, na to sznurowe złotym opasany.
Potem alba z kilajki białej, na albie dalnia,
tyka złotogłowa. Na wierzchu tego wryżkiego
ubioru ptasica z alchembassu dobrego. Na to
na wierzchu tamien z dwu set czerwonych
złotych, a ~~u~~ u niego krygi dyamenty a
rubiny osadzone. Na rękach dwa pręgiem
wielkie, smaragd a safir. Potem rękawice
drziane jedwabne, na wierzchu białoczerwne
zielone. Na nogi buty złotogłowe, ostro
gi portociane. Mięso, u którego wryżka pochl
na srebrna. Sceptum (bert) jableko. Na głowę
czapka nallan czerwonego, na nią korona.
Pod głowę podmurka złotogłowa podłożona.
Trumna wewnątrz obita aksamitem czerwonym
Na przodku włożono mu tabliczkę srebrną, z łacińską
z napisem. ”

[The page contains extremely faint, illegible handwriting throughout.]

Druga 10 kwietnia 1525 r. składat królowi na ryjku
 hołd Albert książę pruski ślubując na kolana
 wierność, której potem potańkownie jego rui do
 trzymali

Druga 7 listopada 1531 wjeżdża do Kralowa
 hetman Jan Tarnowski macając ze swym
 cichim kufcem otworu potańkownie
 wyjecha z pod Oberlyna, gdzie na gwałt zbit
 Wołosów, murem klesz nędyjsi króla
 Olchutka. Pamiękaty go tłumy jeńców
 klęgi wrony zdebytych armat i chorągwi.
 Cała ludność wyleża na uroczyste powstanie
 i odprawia wyprawę na bramel, gdzie zed.
 byte chorągwie powracano koto grobla S.
 Slawiana obok chorągwi z pod Grunwaldu.)
 Potem udał się Tarnowski przed króla do pałacu.
 Król Zygmunt podziwił się z trudem, wyszedł
 meetu wchodzącemu wbrew ceremoniałowi
 dworskemu i serdecznie go witając, powiem
 J. zdał doładny sprawę z wyprawą, odtąd
 hołd nędyjsi wyjecha i pamiękaty najdziej,
 wyjeżdżał. Król Zdzisław, rozdawał pro.
 Tarnowski: hetmanowi 1000 crown. zł. al.
 samit ze statem na utrzymanie i dworcu
 dochód ze starostwa Sandomierskiego - sejm
 zaś wynagrodził mu 1/6 części Tarnowskiego z całej
 Ryjki.

1577
Działo się we Wrocławiu, wczoraj po święcie S.
Piotra i Pawła Apostołów r. 1574, za Burmistrza
wstąpił zawnego T. P. Hieronima Kalaszkowskiego.

Wchmoci zawnu Senat Krah, t.j. P. Burmistrz
z Radą, wespół z zawnemi Tany Kupy i ucze-
ciwem pospółstwem, na Statut Krah. Sta spraw
Przplleż miasta tego, naradzenia i obmyślania
spólnego będąc zgromadzeni, obawiając przygody kłó-
re za tem odjechaniem Króla Smci P. n. mit.
Do Franciej z wielu stron przypasiby mogły, a
mianowicie nieprzyjaciela Krahowego się obawia-
jąc, a pilnie przestrzegając Sta dobrego rzędu
miasta tego, t.j. wszech ludzi co są pod zwień-
chnością miejską; aby się obawiało jako kłó-
dziejstwo swą mituje i jako Kupyj obronie zoto-
wym jest; jednostajnie, spólnie a zgodnie, t.j.
P. Burmistrz z Radą tak są postanowili, a
uczeiwnem pospółstwem niżej opisanę rzecz
wszem w obec mowno brzymi, chować i pilnie
mianowicie rozkazać.

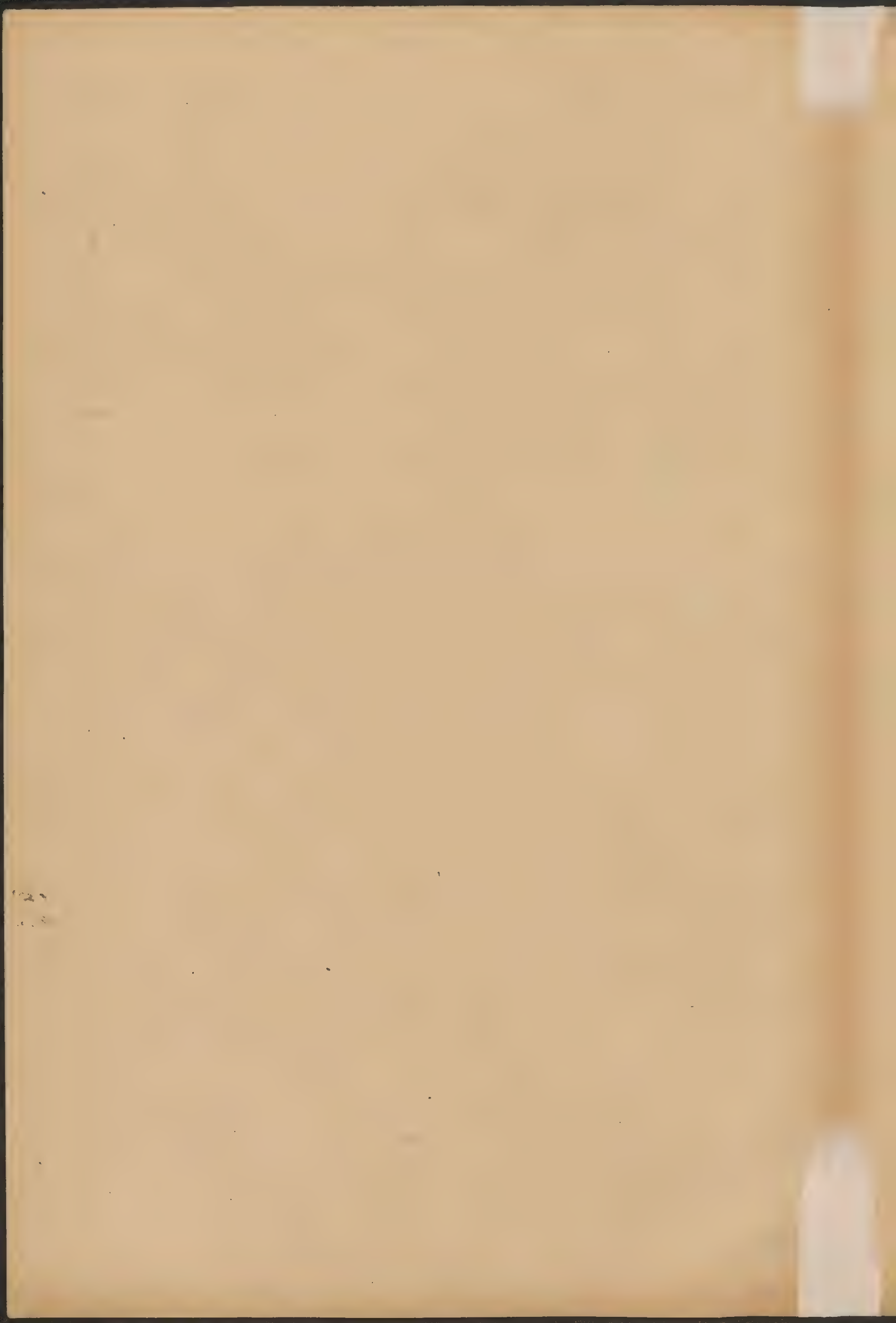
Najprzót P. Burmistrz na ten czas będą-
cy, kiedykolwiek czas stusny upatruwszy,
oniowi i nowy niefolgując, ma na Statut
pryszedł wnet Tany Kupyj obelce, tamie
z nimi godnie pewną namowiwany znak
niżej opisanego danie mają karać uczyńcie,
tak, że jak skoro trzebać miyiki na ganku
wiozy Statuta Krah. w treść międianą na znak
trwogi, pieci standardną zwykłą, ledwie nie-

11
Każdemu w Polsce znajomą Boga roduce-
ratrabi, (jednak ja tamie będzie powinien
trabie na czterech rogach wiezi, na każdym
rogu po trzy wieze), aby skoro tak trzeba
ten potrzebować pocinie, wnet zarazem każdy
gospodarz osobę swą we ebroi, z bronią jako ku
istej potrzebie, na miejsce narnaczone do dzie-
siętnika swego, a z dziesiętnikiem do Hletma-
na pokwacie a stanie się ma i będzie powi-
men, potwiną piasei grymien.

Deo et in pace, nunciat pro virgine

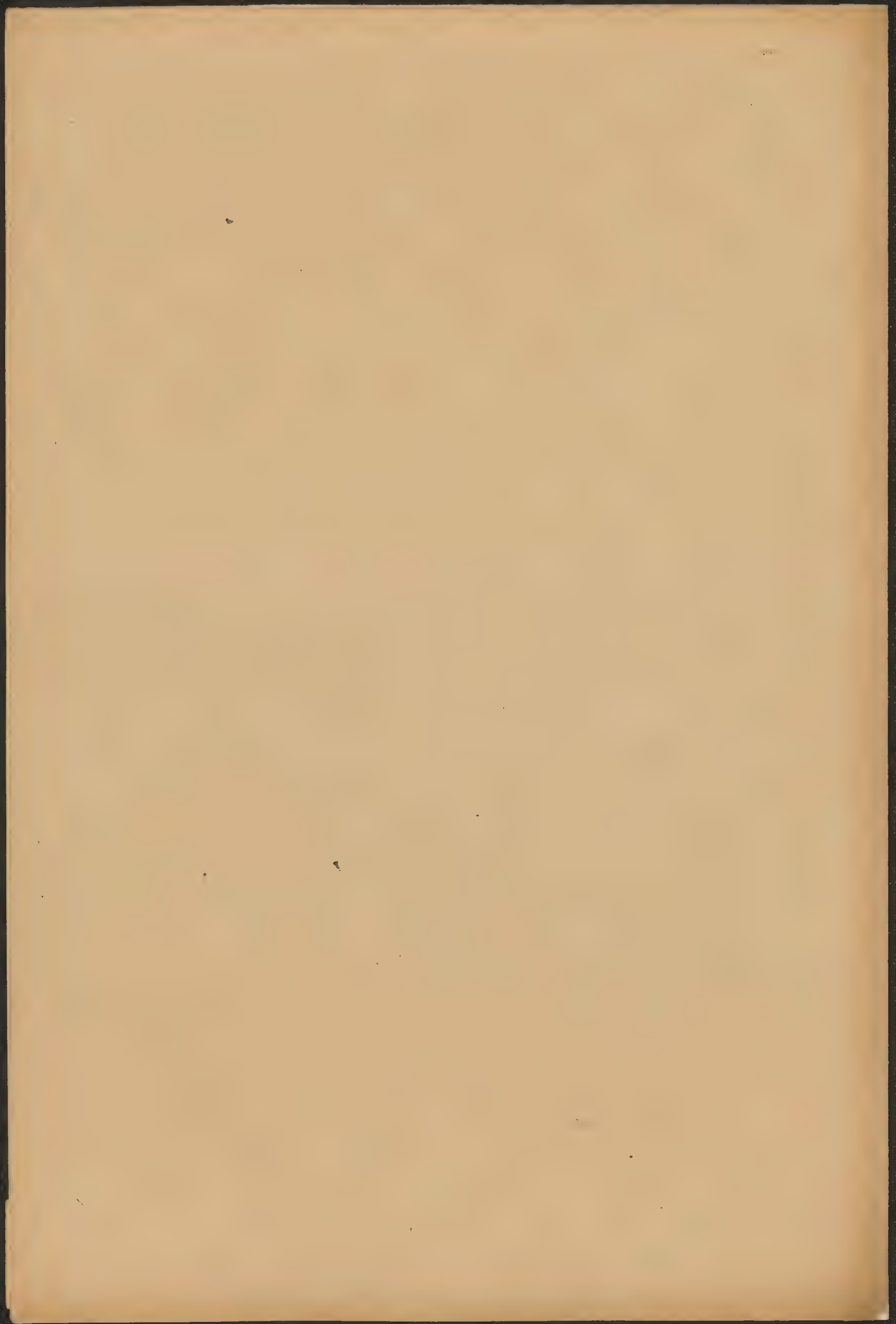
Dnia 26. maja w tymże roku 1592 wyjechała arcyksięż-
na ^{Anna} z Balic do Krakowa, przeciw której wyjechał
król w pole w pęczcie ludzi niematem, a pęczty były
na schwał cudne i kosztownie ubrane tak, iż wszy-
tkie od złota, srebra, teletów i złota togtów się śmie-
city. Ktemu konie takie cudne były, że się im cudzo-
ziemcy widziwieć nie mogli. Jakże to samo z podzi-
wieniem u nich było, że na przedce król na tak
piękne i dosyć okarate wojsko się zebrał. Było
wojska wszytkiego, tak jędzy jako i piechoty w
piechotę miejską, do sześci albo siedmi tysięcy.
Więcej miejska piechota w jednej barwie brachatniej
wszytką po włosku była. Z arcyksiężną niewiele
ludzi było, bo dla tych wieści dano się cesarowi,
aby jak najskromniej jechał, jakże pięciuset osób
wszytkich nie było więcej. Był z nią biskup wrocław-
ski a landgraf z Lichtenbergu. Sama na wózie
świetnym i cudnym jechała. Po prawej stronie kró-
lowa córka jej siedziała w szacie srebrogłowej.
Potem ich pod namioty król przyjmował, których
było trzy rozbitych w polu, do jednego arcyksiężna
siedziała z królową, a w drugim król był z radami,
a trzecim, co był w pośrodku, witali się. Królowę
król naprzed witał, potem arcyksiężnę. Potem
wyrzucił rzecz do króla Jan Tarnowski podkan-
cler królowy, dziękując p. begu za to, że arcyksiężnę
i królowę panię naszą w dobrym zdrowiu przy-
wieść raczył, a p. bega prosząc, aby te racze spra-
wy i to matienstwo święte sam także prowadzić
raczył, co by było z dobrem, jako tych panów so-
bie przyległych tak też chrześcijanstwa wszytkiego.
Do tej przemowy arcyksiężna odpowiedzieć kazala
biskupowi swemu. Więc zasię od królowej starej
księżdz Goslicki biskup przemyski wyrzucił pre-
mowę. Potem pęczty się wszytkie okarawszy po-
szły naprzed do miasta. Za nimi król jechał,
więc królowa z arcyksiężną matką swą przesiad-
ły się na wóz inszy, który miała od króla, piękny
i kosztowny, a w nim było osm koni na urząd cud-
nych, potem królowa stara z królową szwedzką.

11
13

Wiec francymier takie; wjechali w miasto już przed
wieczorem brama i go Floryana. Przed Kleparzem
w polu była też brama nymiona z napisy, które
podtemczas sturły, i z murzyką barro osobliną. Dru-
ga brama nad zwodem tworyjańskiej bramy, a na
tej przyprawieni byli dwaj Satyrowie nakształt
mierzynny z biatogłową, którzy trzymali orta wiel-
kiego białego. Trzecia brama przed kościołem pan-
ny Maryjej pod kamienicą Myszkowskich, a na
tej też była murzyka wdzięczna. Czwarta na grodz-
kiej ulicy barro ochederina, na której grato driesce
białych, które były Jędniewskiej Kartelanki owinę-
cimskiej. Był też "arcus triumphalis", przed zam-
kiem i dwie piramidie przytem. Na mieście
wszędzie, gdzie królona jechata kobiercami i o-
porami kamienice obito. Przed mynicą, pięć
dre miotano nakształt ortów, na których były po
jednej stronie dwie palmy, między niemi rzeka,
przez którą się siebie sięgały one palmy; po drugiej
napis w ten sens, że miłość meery rozróżnione sta-
cra. Piechota na mieście po obu stron stala, tak-
że jerda pacaurszy od bramy aż do samego zamku.
Pod zamkiem po górze wszędzie rozsadzono piechotę
gdzie działa wyteczono. Skoro minęła królona,
strzelbę ogromną puszczono. A gdy do kościoła wy-
szła, jęto z dział zarazem bić, i ona piechota,
która była pod zamkiem barro długo strzelbę try-
mała. Dnia tegoż, kiedy królona wjeżdżata w
Kraków, obrat się jeden ciemny ryk Ciernice, któ-
ry stanął na samej gacie wiery panny Maryjej;
mając proporce z tatury czerwonej i białej, na
którym był w środku orzeł wielki biały malowa-
ny. Było tatury w tym proporcu toku 40. I z tak
wielką rzeczą na gacie stanąwszy, wstawał i obra-
cał nim dobrze, a gdy mu zawadzał powietrznik
zdjął go z żerdzi albo z draga żelaznego i spuscit
na dół a sam przy onym dragu stanąwszy dopie-
roz obracał proporcem tak długo, aż wszyscy w
miasto wjechali.

Doye zaprawdę ten tam cztowiek z siebie czynił,
gdyż rzecz była niemata, do tego wiatr wielki, a prze-
cie niem tak mógł władać. Pod nim siedział na
drabinie trebaer, (który) mu przytrębował.

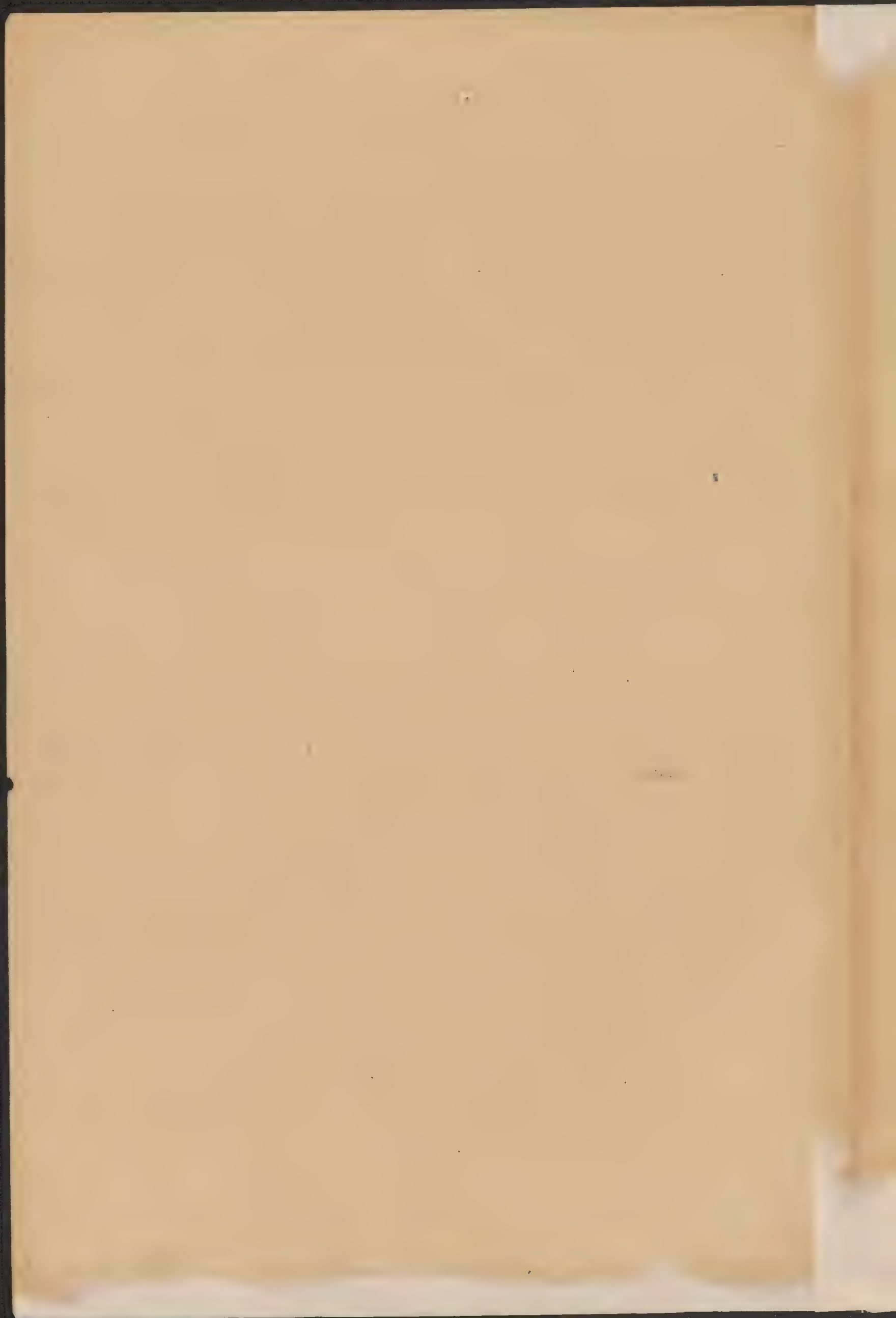

Do sejmie koronacyjnym, przybyli do Kra-
kowa Posłowie brandeburscy do złożenia
hołdu Królowi Tmei imieniem Pana swe-
go. D. 21 Marca Król Tmei ubrany in
Regalibus, szedł do sali kiedy się Sejm o-
prawował. J.P. Jan Febrzydowski Miecznik
kor. poprzedzał z mieczem, a gdy Król Tmei
na majestacie wywyższonym od ziemi
usiadł stanął Miecznik kor. z jednej strony
tronu, a z drugiej J. Mareyan Chetonski
Chorągwy krak. z chorągwią kor. bo J. Chorągwy
kor. na ten czas nie był.

Wprowadzono dwóch J.P. Posłów t.j.
Grafu Szwarcenberga i J. Bertmana, którzy
przed majestatem ukłękając prosili Kró-
la Tmei, aby Pana ich przez Posły ad fev-
dum przymusił raczyć. Potym J. Marszałek
mówił im aby wstali.

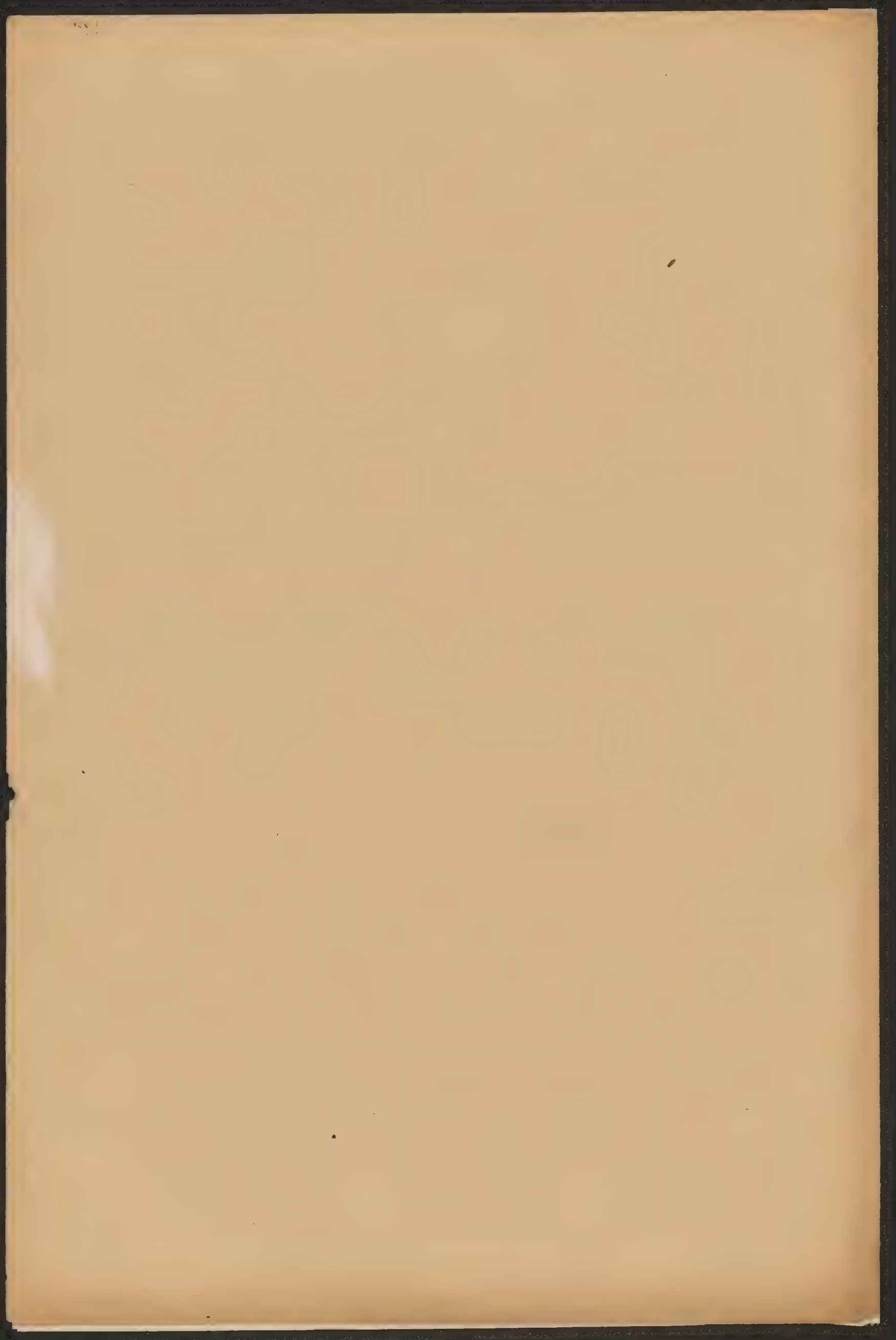
Interim Senatowi do J. Kr. Mei zawoła-
no, i ex Senatus consulto J.P. Podkancłeryj
kor. dał im respons dosyć łaskawy, że J. Kr.
Mei pozwala przymusić ich ad feudum.

Potym szli na majestat do Króla Tmei,
i tam znów ukłękali i chorągwie się trzy-
mali, którą trochę pochylił J. Chorągwy krak. i
przysięgę homagii odprawowali. Potym Król
Tmei z księgi czytał, jako jest in ceremoniali
homagii, a ratem krzesło postawiono i usiadł
trochę Graf Szwarcenberg, a interim Król Tmei
pasował na rycerstwo kilku cudzoziemców.

W tem też Króla Jmci zegnana szlachta pruska
co z Posłami była, a potem i sami Posłowie cato-
wali rękę Króla Jmci. Tak Pan Szwarcenberg
jédnemu z szlachty pięknie ubranemu oddał
chorągiew onę, którą ten szlachcic a poiródku
sali trochę potrzymat, a z się ruszyli z sali Posło-
wie, przed którymi szedł z oną chorągwią. —
Posłowie potem na karetę wsiadli, a on przed ni-
mi z oną chorągwią aż do ich gospody jechał przez
wszystko miasto.

Do Posłach brandeburskich przysili Posłowie
pomorscy, i ukłękawscy przed J. K. Meia, pro-
sili o konfirmacyę (imieniem Książęcia swego)
feudi na dwierzenie Lęburga i Bitomia. Je-
den z nich oracyę po łacinie mówił. Potym
J. P. Marszałek karat im witai i zawołał
Senat do J. K. Mei i po naradzie łaskawy im
także od J. K. Mei przez J. P. Handlowego res-
pons był dany: za który kilkunastę stów po-
dziękowawscy, sami wprzód, a potem i z szlachtą
co z nimi byli, do pceatowania ręki Królew-
skiej przysięgali.

1651

Archiwum

I.

Podczas wyprawy Beres-
eckiej, w roku 1651 przed
wyjściem pospolitego ruszenia
porządek był Chmielnicki po
zachodnich województwach sty-
siąc emisaryuszów, a w Kraka-
wie agitowania pomiędzy
chłopsstwem i podniecenia
buntu, skoro tylko powiaty
rusza w pole.

Stajbarchiej poleworyły kró-
la i służyli wicic i wojewód-
stwa Krakowskiego, które 23^{go}
czerwca przysięgły do oboru. Dope-
łnił biskup Ciesicki, że niejaki Ale-
ksander Leon z Herberku Kozłowski,
alias Kąpiński, pofalstrowany
sobie uniwersał królewski na-
ciągnąć ludzi, wzrósł bunt
pomiędzy ludem podgórskim
w województwie Krakowskim
ze względu na usługi kró-
lewskie, samobójstwo
opracował, ludzi cudzoziem-
skich, na Śląsku naciągnio-
nych przez swoje party, oco-
lije; chłopów przywodził mi-
lioni i przez uniwersał
buntuje. Tępy i nagroty obciąża-
ł. Kozłowski, był na-
czelnym synem króla Wła-
dysława IV i nazywał się Si-
monem Browekiem. Niemow-
leciem oddano go na wycho-
wanie do moinego domu Koz-
łów, który z powodu staroży-
nego zwodu i pokrewieństwa
z Janem Stanisławem, wielkiego
w Rzeczypospolitej wyznaw-
cą unia. Stalepnie wię-
do matkę pachole do francu-
zemu królowej Cecylii Ren-
dy, sam rósł i na dworze
królewskim otrzymał wy-

chowanie. Nie mając dwudziestu
lat mówił kilka językami,
składał łatwo wiersze i po-
kazał, że był dobrym oficerem.
To sinierci król Władysław
nie było miejsca dla niego na
dworze. Chłop nie chciał
pauzować być nie mógł, praco-
wać nie umiał; był śmiały
lekomyślny, naturę miał
wielką; Kłowność się w nim
prerodziła, coito w jego młodości
głowie, dawać nie umiał, kłaniał
się do króla i do królowej, a także na
dwór Rakoczego. O trzech la-
dach nietylko się pojawił się
nagle w r. 1651 w sokolicach
Krakowa z uniwersalnymi
Chmielnickiego, a zamiarom
ruszenia chłopów oprowadza-
nia przez górskich dla Ra-
koczego i króla Krakowa.
W Krakowie bawił w różnych
domach, a wreszcie rozumi-
wał, jakie polskie i że był ro-
dowój i wielki, a wreszcie
zdał z powodu języków cudzo-
ziemskich, które mu utrudnia-
ły przystąpienie do państwa i róż-
nych ludzi. Był niewielkiego
wzrostu, ciemny, młody; wosk
czarny pokrywał mu się ciemno;
brudka mała spiczasta, w której
światło w kątach i wreszcie.
Kajpryście. Nośił się czarno
po ubrodzie, miał naciągany
grajna, ławość, zbliżoną
i zadowolona się do naj-
bardziej ludzi i obcy-
nie wielkiego państwa, który
nie miał nigdy potrzeby
skarować się dumać,
a nigdy nie był pokornym.
W Krakowie wery się po-
wzywał do stonach, sta-

nał w Kwiecie 1651 sam, pieszo,
bez stup i bez koni, w którym Targu.
e by swoje kamienice przeprowa-
dzić, przed Kocłką w domu,
ki x Dwoma ludźmi, którzy
pomiedzy ludem górskim
największego wówczas wywa-
łu znaczenia.

Pierwszy z nich, rektor Marti-
nus Radłocki, był o 40 lat
nauczycielem szkoły parafial-
nej w Peimiu. Starzec przeje-
dy na wieki oświecenia, pla-
wionych anabaptystów, których
królestwa przechowywała
się długo języczek w tych okoli-
cach, uważał Kocłkę jako re-
staukownika niebios, który imie-
niu Króla, pokój Chryścusa i wol-
ność ludowi przynosi. Według
wit być jego apokryfem — będąc
zaś bieżącym w nastoślowaniu ję-
ma, wypisał na wiek przysięgę
dwóch listów królewskich, wy-
stanych rok przedtem na imię
niejakiego Napierskiego, (kto-
ry miał robić razięgi dla X.
Wiesławieckiego, kiedy się wwa-
ży do Muttan wybierał), Le-
kier same przysięgi edmie listy
na imię pułkownika Aleksan-
dra Lwa x Sternberka z Wodki
Napierskiego, i utwierdził je, pi-
ęćdziesiątą x poproszonym listu.
Drugim pomocnikiem Wod-
ki był niejaki Stanisław x Le-
sowski, wulgo Letowski, Polak
ze Starca Dunajca, chłop ros-
ły, siwy, brodaty i bogaty, pierw-
szą powaga a węgelskich rze-
ców, herat wzyłskich buntów
w górach i dla tego marszałek
Wiem zwanym.

Radłocki i Letowski rozpisali

li listy po mniejszych soldys.
trach i po wsiedach okolice-
nych, i wewali lud, aby się
zgrupował pod dowództwem
Koski pryncipala z ydow
i srochów, w imię Chrystusa,
Kłosego i ydów kamorowali,
i etajjajniczego Króla prze-
ciw Kłosowi srochta bunt
podnieść kamysła. "Obiecywa-
li wolić na exynach, ho-
ziat lasów i gruntów sro-
chskich, pomoc Kłosowi,
posłańców Koska dać has-
to i rządy kamiek graniczny
Chrystyn.

W granicznej dwierdy Kłos-
Lestwa, wystawionej na pierw-
szy napad Kłosowego mie-
sta kilku ydów, którzy do-
bra starościankie w. Kłosowi
nie przyjmali.

To Kłos Koska, nabrawszy
kilkunastu ludzi z miasta,
podstąpił pod Chrystyn w
nocy 14 czerwca i skłócił
pięciu brackiem mi-
steczku otworzono, wstąpił i
zwiazawszy ydów Kłosowi nie
miał czasu nawet przynieść
pochować, rządy kamiek w
imieniu Króla, kamienno pie-
niężne i wiktualie zabral.

Na drugi dzień przybyli
Dragoni do Nowego Targu, za-
mieni przyciągnął go Jan sta-
rosta doberyski i podałajint-
ry pod kamiek dobywać go
złota. Wiedząc jednak, że
Kłosowi kamienno nie kłóci-
li, i słysząc że chłopcy ze
wszystkich stron lasami na-
ciągają, nie nie sprawiali,

Lat Dragonów pnie, karst gradem
Kamień i choć sam karst by
nit się przez słowa dni do upadł
ep. Ale ludzie jego widząc, iż
pomoc nie przybywa, zaczęli
osobie radzić i urządzili aby
wydać Kołtka i Łępowskiego
i tym sposobem okupić wol-
ność swoją. Z mowami kamie-
nych wsieli w układy z Łę-
powcem, słowem wójka bis-
kupiego. Ten stward p. nadej-
gającej czerwi, obiecał wyrus-
zyć tego chcieli, poprzysięgł
i podpisał postane warunki.
Dnia 24 czerwca Kołtka i
Łępowski wydani zostali w
repe żureckiego.

Był wcelót Kołtka, pit i
grać sobie karst jak golyby
nie tego nie probit. Prowa-
dza go Dragonia do Krako-
wa i przywieźli go we cwar-
tek wieczór. Tymczasem na prze-
ciw niego Druga Dragonia
za Kamień, zastaw Kólew-
ski i panowie szlachta sie-
mierska z chorągiewami wyje-
chali. Tam wsadzili go na ko-
łozę i stojącego przywiązali
do drabinek obie ręce związane
kaurę. Stał w Kolonie nie go
mógł karst widzieć, Łępowski,
alias Murvat, siedział w
Kolonie, ręce mając związane
wspak, chłop gruby, broda okrę-
gła i siwa. Był w mazierce
i w brudnej kożuch. Kołtka
wesoło prosił po tu i o tam,
bo lubił słuchać wypraw na Ka-
mień. Wzięli ich Gredka
brama, koto mato przez Ką-
kół do biskupiego pałacu
a stamtąd odprawili do
na kamień i osadzono na
wici, Kołtka na szlachę,
Murvat na ródzijską¹³⁾.

Dnia 30 czerwca przedstawił ich strażnik grodzki rebrane, mu sądowi Krakowskiego gro. du. Nastąpiła krótka próba w obecności sędziego, który Kołkę badał i każdemu wytawał rozkazy do Dris. Dnia nastąpiło cześć m. nowie postępciej powołane. Na rozkaz: Bierz go klat! więź obwinionego w kluby i j. przy- wiażano. nogi do podłogi, a ręce do powąty i wysłano go w stowach, jak szluga sę. i. i. pochował: właz go klat! roz, dwa... Palono mu następ- nie oba boki pochodniami, a kiedy sędzia wyrzekł: patrz na trzy! klat brygadziarz pto- naczaj siarki. Na pierś.

Oczekano Radockiego 11 czerwca na ścieżce i wystawienie go- wy na palu; Kołkę a Sierubę ku Aleksandra, nowego się następcie Sufierkim — na pal, Łętowskiego zaś na ciwierzowaniu.

Dnia 28 czerwca, we wło- sek przez północ, odbyła się sekcja. Wystawiono na Sufierkim Kołkę, zru- bienie, wbito ostrze na pal- sowny, rozstawiono 11 cho- rozgwi wojaka i wy- i- ziono obwinionych więź nieciernej masy ludu. — Tymy staty- cho i spokojnie, patrzący i po- litowaniem na młodego her- rta, który widocznie wyglądał weryskie sity, aby nie ukarać krolnego wzruszenia.

Wystuchał spokojnie wy- roku, a gdy go wleci spytano o niego, powiedział: że się zwie- Brynnonem Browekim.

Klat Brymek nie umiał pali. Wła- po kilka razy wci uderzył nim ego-

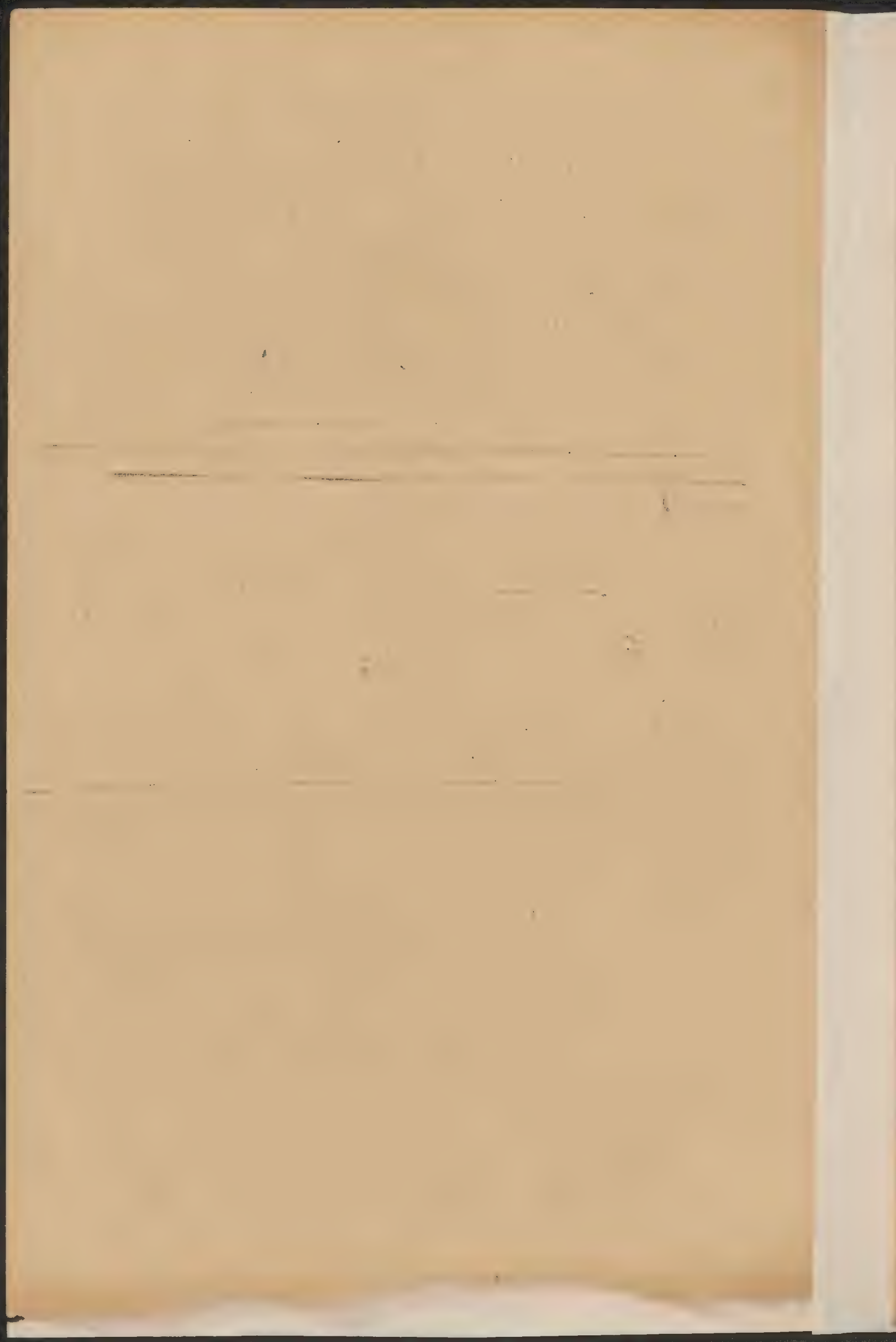
Клепа, спетит. Марсатка пѣицъ
съ цвѣтловат, гловъ ректора
пхыбит на срубениы.

W Annales Teubnerowskiego r. 1652 zaburzenie pucio polowej Scharf.
Fawori Clomstonbrenum (ciężki karczy i walczy, a Kalwin, wiec
daję cię stać ten wiec?)

20

Przed rękiercom, czołownikiem, jakom opowiedział,
Nie jeden się w Krakowie chudak nie wysiedziat.
Przebieg garncu x rucina na miejscu swobodny
Lycze, by miał na rękierstwo w piekle wicenne gody.
Majdru dyabet, nie głupi i discipul jego;
Discipulem podstępka xowię Krakowskiego:
Dyabet x dobrych uczynków nicotranowych tuji,
Podstępka eubla, braca w swą Kalcę kupi.
Nie elba na skwierk i na try mędrą ścinnionego,
Dre, jak more, dostatek. Dre i ubogiego.
Nuchaj, jak chce swe rzeczy tento rękierca x Dobi,
Ten triniem, nie aquavit już nie jeden robi.
Lufi następnych podstępka, prawdy xennat. more,
Lecx mu exom swojego wyłupi xard olure.
A Kłoby, mie chiał spysłać kiedy będzie ciato.
W Kiecu dyabla starzego będzie miejsce miało.
Wiele niedki podstępka xard, stek ficlem prawda
Kasejniku xoprawiać — to jego xabawa,
Koskiola luterskiego branie i walucie,
Jom mu dyabet xolodaje olo tego smialości,
Choćby skwinistrowie wrocy, się xstąpi.
Nigdyby tak bezpiecni w chystkach nie byli,
Dac mu clauk bez pochuby, a przymam repera,
Za miał w xkole piekielnej mistra Lucyfer.
Skarny się na sejmiku nieborackich strasny
Dzi mu Kraków wyprasa w tym pitus xkaradny
Lutarska przerwtych, co wódek palac się odradli,
Po na rękierce swiego byłiby się wicickli.
To xardne skardne defalkatę wspomniat exofowego
Stronac da wredniaka w Kole Krakowskiego:
To jennere defalkaty xeliceru, popuchuję,
A tak wiele tyjęcy x ludzkich krzywd rochuję!
Dla Roga, Kalcny, x to bochenia miejsce,
A tego hipokrysy skargę xrochuniecie
Joi przymam, x nie tyła wybierze. Dwojako
Z waszego wojewodztwa, lec xiciziorako.
Jeśli niary mało mom, wiec inarych przydaje,
A tyjirac srogiego po rezentach xusycie.
Trzymali Kalcny, xtrzymali lutrowie
Jude exofowe, Kalcny xardobo Krakowie,
A pręcie, nigdy xeliceru nie dozwat Kalciego,
Jako w tych spichach wrujacer x podstępka xwójego
Kalcny ja podstępka xowere wiłkie xakien.
A mikeli xaporowskiem przy Chmiele Krakowie;
Po golyby xakien xostat zwłasczera przy Krakowie,
Jaki by go pręciownikiem uwal, Lutowie;
Ale golyby Krakowie xostat, jużby w tyła
Nijednego xowięat x tyła Kalcieka.
Wice co takas Dre, tyji na xapm. rym, wiele,
Wice by dokazawat, przy x toci. sudy, smiele.
Wexny, dyable, podstępka, jako słoty, swego
Wine do ficlem na wielki, wickim xardobnego
Nech tam sobie wybiera exofowe o smoty,
Bo nalczy discipul do takowej arkoty.
Jeśli go nie poprowia, Kalcie miorac, moje,
Jas musze goła wyrwać wryłkie skrajta twoje,
Bym ofusa Kalcny, pana exofowicki
Jeśli mu bies nie ruci ruki na Kark tyła.

tunku zmuszony, zelanemni dragami skrzywie konic
harc, a wydobyte z nich trzy kołony t. j. polska, szwedzka
i moskiewska, ludzkie imo kowalowności ketman
Lubomirski pod zastoną wojak. Do Lubowli uwozi.

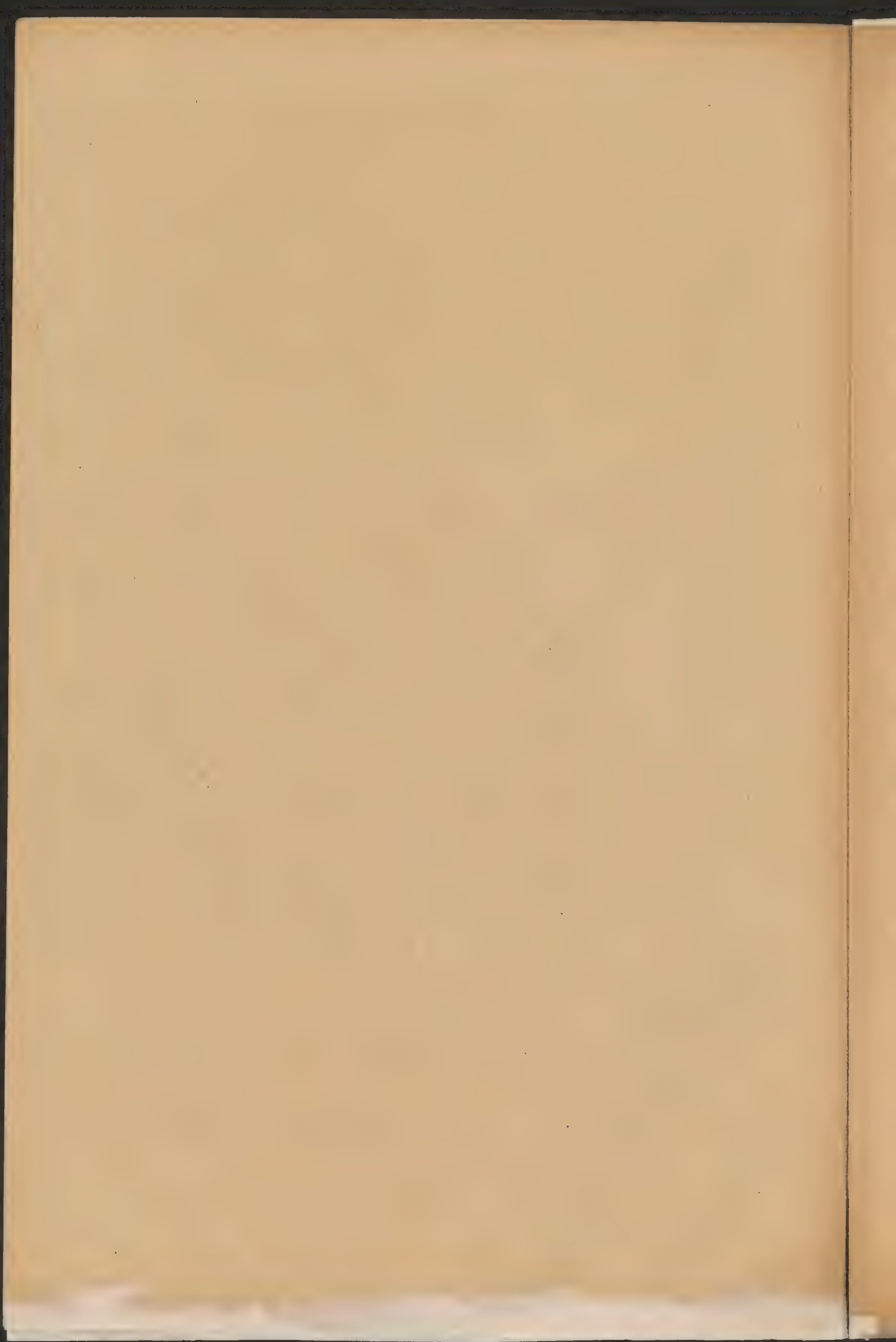
Lubomirski ze swym oddziałem katacra obóz na
Kremionkach dla zastoinenia miasta z tej strony.
Dymierasem Jan Karimierz, porostawiający w mieście
Stefana Czarnieckiego, kasztelana kijowskiego *) by
na czele 6.000 wojak i mieszkaniec bronil stolicy sam
z kilkoma oddziałami w sobotę dnia 25 września
przed siewtem pod Kiepolomicami przeprawia się
na Wisłę, a następnie z niecierpieniem
stwem, kiedy szwedzi pod Winiem naszym pobi-
wazy, spieszonym pochodem ku Bochni i Kiepolomi-
com amierali, do Winiera się się chroni, skąd po
trzechdniowym wytchnieniu przez Łask i Lubowlę
na Łask się przeprawia.

Łaskowie król miasto opuścił, alieci ze wschodem
stolica ujrano wojak szwedzie z gór zieloneckich
zwolna i ostrożnie ku miastu poluwające się. Na
wieś o obliranu się nieprzyjaciela, co żywo goto-
wano się do obrony. Jak Lubowlę o niecierpieniu
stwie ostrzegający i przerażliwy krzyk do broni! po
wszystkich rozlegający się. Przechodząc spia-
cych jęczere mieszkaniec. Lubomirski ściga woj-
sko do miasta a obóz z wielkimi w nim oblaki pod
Pradnikiem rapala. Wnoszące się i wijące kłęby
broniennego dymu rozniósł iskry na bliskie
obozu domy. Wnet siali po całym Kleparzu a na-
stępnie i po stykające się z miastem budynki roz-
lat się, bo cofając się żołnierze polski dla wstępy-
mania nieprzyjaciela nie tłumili wiaru, ale go
szczyt.

Podczas kiedy mieszczestwi Krakowianie rewnatę
o nieprzyjaciela zagrożeni w mieście panują się
z wszystkimi pochlaniającym wiarem, Wittenberg
podstępnie pod Kraków i opuszczony przez naszych
obóz pod Łabiem zajmują. Kiedysza na nim król

*) Rudawisch Annales str. 128 Carnescio, Kijoviansi castel-
lan, viro fortissimū, urbis tradit custodiam regimēque, una
et peditatus lecti milia quinque. Audimigit praeterea Wolfum
Dissium Machorium, veteranos ordinum ductores.

**) Zielonki wieś pod Krakowem.

3.

szwedzki, a kromagrowcy swoje routey, które prze-
stąpiły od Woli aż do Dabia naległy, część przez Witten-
bergu ku pomocy zostawia, a drugą zaś przeprowadziła
wśród potężnej Woli która dla większej siły była nader
płytką, i niekających kwarcianych do Wymiera sięga.
Tu awodni bitwę w której 300 ludzi utracił; i nakoniec
zwraca się ku Krakowu.

Wittenberg rozporządza polwienie miasta, narazie
przeprowadziła oddziały przez Wole i wielką bramę, po ad-
stąpieniu Lanczowskiemu & Krzemionek zupełnie do-
kryła, berbrony Karimier 9tej przed południem
swoim wojskiem obradła. Najeto klasztor kamoni-
hoi regularnych, a zamknęła zakonników w
jednej celi i zakrytgi, gdzie ich w potrzeby do życia
zaopatrywano cały gmach obrócony na kwatery dla
króla szwedzkiego i jego orszaku: a kościół s. Katar-
zyny na lazarety urządziła.

Po obsadzeniu Karimiera, Wittenberg z rozka-
zu swojego króla, który w tym dniu (26 września) z Woli
do oboc pod Krakowem był powrócił, wysłał do Krako-
wa Paszkę jako posła. Ten przyjechał
o godzinie 12tej przed słowiańską bramę w imie-
nie swego monarchy zapewniał obywateli, że nie
maż dla nich żadnych niedzieli. Na to odpowiadał
Czernecki: że Kraków dwom panom podlegać musi
chce, ani może bez złamania wiary, która nadaje
się ceni; że raczej wolą zasypać się w gruzach
wzryscy wnieść biedę, niżby mieli troz holwich
wpuszczać do miasta, któryby z królem Karimierem
nie trzymał; że prozie są pogrozi walecznym
czyłone: oddział szwedzki doiera aż do klasztoru
ku O. Bernardynów na Stradomiu. Thow się nie
przyjaciół przekonał, że i ta część miasta jest już
pełnie opuszczona i berbrona, natychmiast zalewa
ją piechotę w pełną broń i sikię (broń). Spiesznie
powsięgnął Głaz na Ługowski kamieniec i no-
wo wybudowany pałac Wielkopolskiego, kaskelan-
wojskiego, a kościół bernardynski wraz z
klasztorami, ogrodem i przyległymi domami pie-
chotę obsadził. Na domywny znak (zagroziły
szwedzkie armaty, a przystąpił ogień ukrytej piechoty
przerzedzał przodki stojących na watach polskich

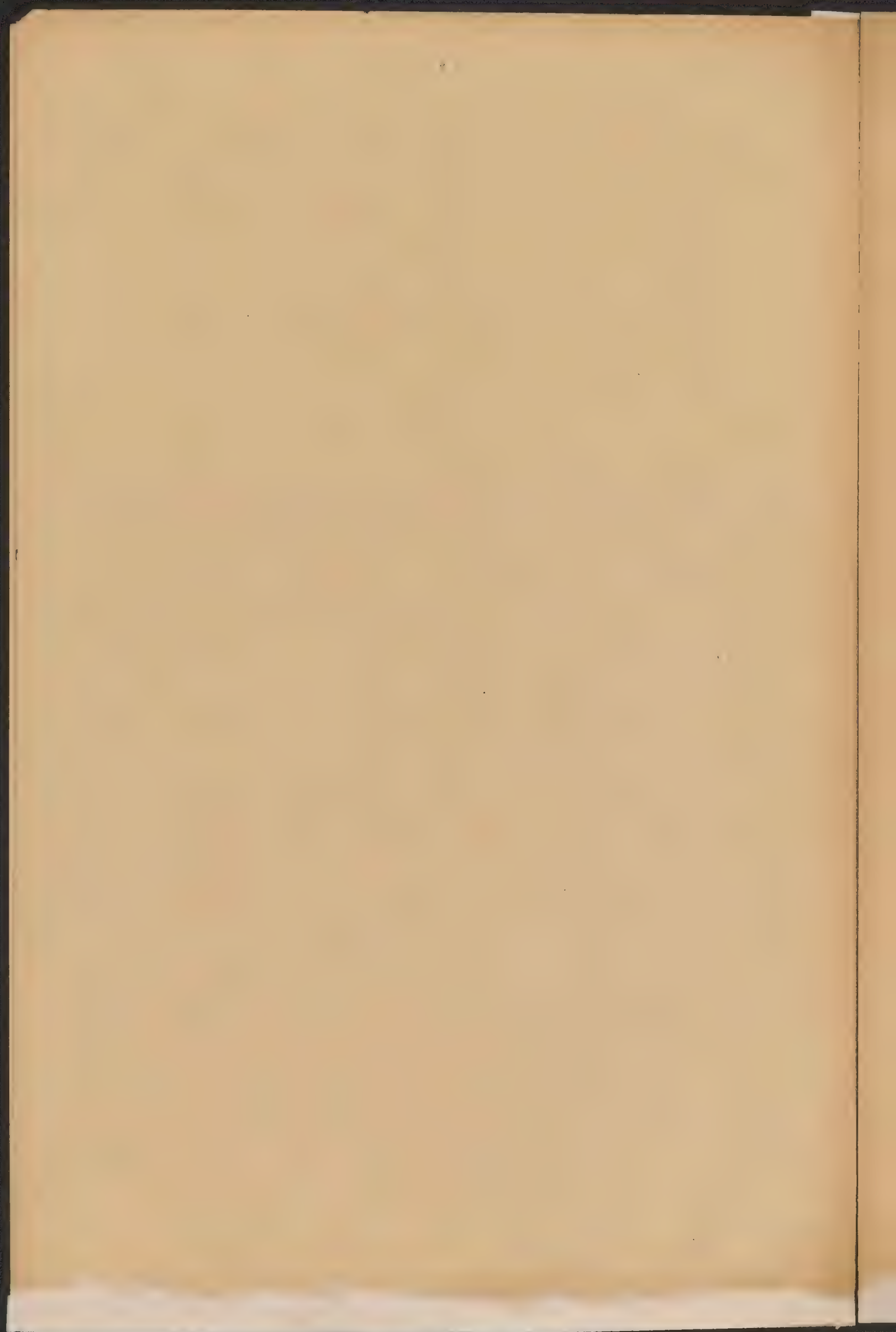

istniemy. Ale nie idźto to serca naszym, bo miotając
granaty i ciężkie kule i nieprzyjaciela & działami
w grutach domów pogrzebli i niustajacemi & re-
cznej broni strzałami ukrywającą się pod dachami
i za parkanami piechotę częścią wystrelali, częścią
poranili.

Wśród tak rozciętej walki powstaje krzyk i łotem
blyskawicy całe przednie miasto, że Czarniecki po-
legł, kula przeszyta, był nas tylko w prawy polischer
kamion; i że nieprzyjaciół klamawo naszych na-
stępny niestwierdzenie do miasta się wali. Na tę wieść
niustrasny burmistrz Fedor Cienowier, dosiada
konia i na całej piechocie miejscowej opiera na na-
grozione miejsce. Na nim Dany, Dżarsko młodzieńca
kademicka i Gwinińskiego żołnierze. Z niustrasno-
nym sercem uderzają na nieprzyjaciela, bronią, Dż-
gami i konieniami tłuką i na mury wypierają.
Cienowier napadającą noc, która tylko rozjaśniała
srebrno rozlata tła gójącego stradonia, przesw-
ta rozciętą walkę i swym kłosem tak 30 poległych Szw-
dów jak i naszych pokryta.

Wparty z broni nieprzyjaciół złupil przez obłok-
nych napalony stradon, a tak całonocne trudy i nie-
berpieczeństwa sownie sobie wynnęł. Czarnie-
cki napobiegając, żeby powstała część bernardyn-
go klasztoru w dalszym oblężeniu nieprzyjaciółowi
za castonę nie nie służyła, w dniu następnym, kie-
dy się Szwedzi w inną stronę miasta przesunęli, na-
Chanaowszy rakownikom, żeby z g-achów ustąpili, na
siedmiu punktach podpalić ją i re sekretem zniszczyć
harał.

Wznagające się tłumy i nieberpieczeństwa podwo-
iły w oblężeniach męstwo i poświęcenie się. Szw-
ciej dodał im Ducha niustrasny młodzieńca aka-
demicka, która twając o postanowie, i jakiem
się była bawiacem w mieście królowi wiwiader-
ta, że za niego i ożerynną umrze, jest gotowa.
Dnia 22 września, a trzeciego oblężenia, w liczbie
200 udała się na ratunek z mi-tem, by ją w broni
i ładunki opatrzyć. Zawiadomiony o tem Czarnie-
cki cała by jej broni wysłał, waz pożyła im
chorągiew czerwoną & białym krzyżem, by im sta-
wiała przed oczyma ten święty obowiązek, że prawo jej

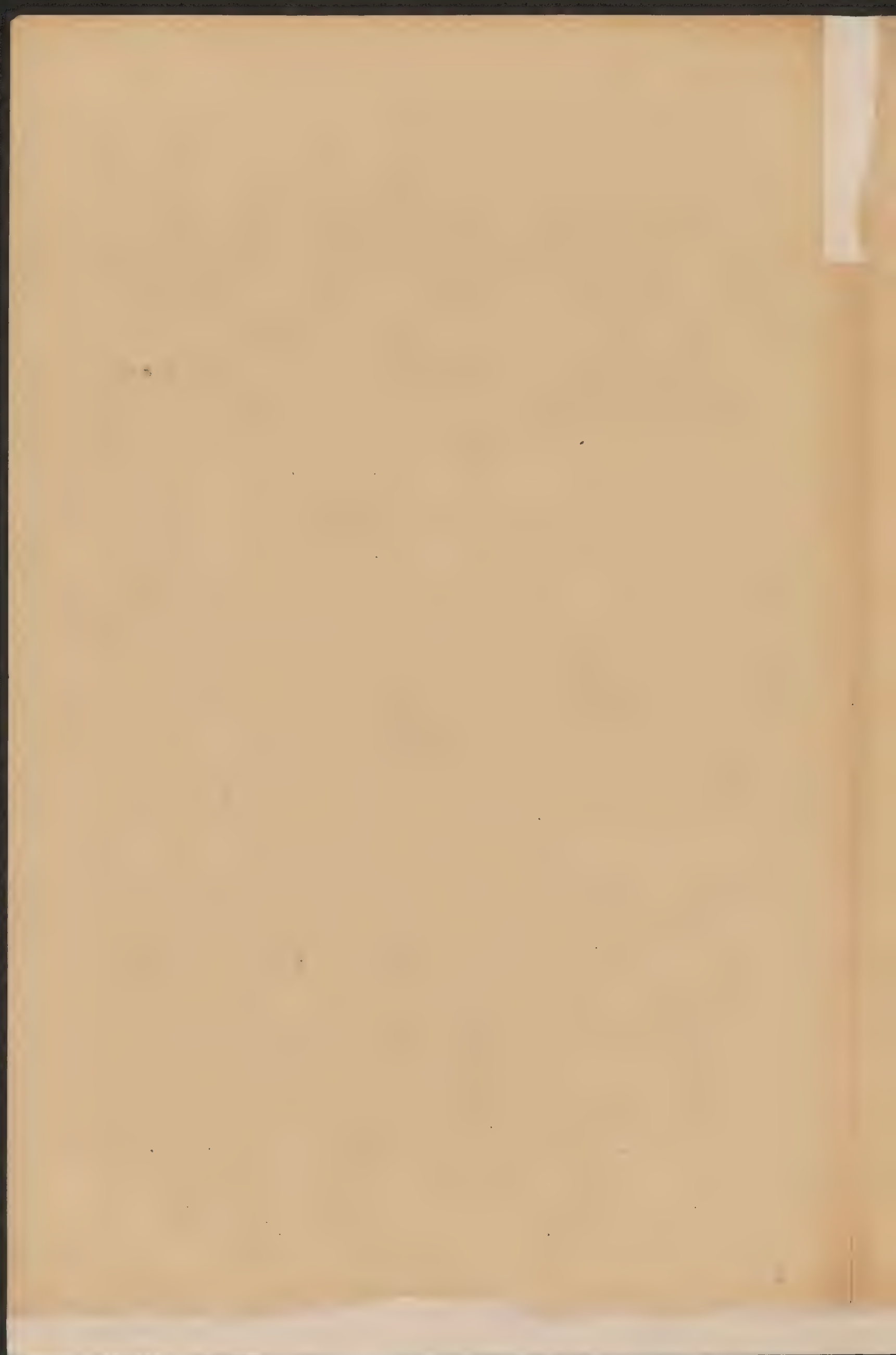
5.

czyżby syny w dochowaniu należnej jej wierności i roztępi wstąpił krwi leżał się nie powini. Ostry mawarz broni cheiwa boju młodzień pod przywódem swych kolegów Matyjaszskiego i Lewerynowicza spieć, sknie się spisała i na dwadzieści podkisiła.

Czarnecki wzruszony tym młodzieńcym ogniem przyjechał do nich oddział samkowej kolumny pod wo. Dra Krzysztofa Wasowicza, polkownika Dragonów i Konstantego Belina, setnika kumarskiej brzoła Kani, miera chorągwi, i ukryte przy cmentarzu partha na wysięczkę wysła. Szwarna m. Pier, a która się później i chemiełnicza szeludzi płacęła, wychyliwszy się z mas. wpała przez królewskim moście na awiających farym. Szbedów, rozbiła wozy, nieprzyjaciela rani, zabija, w znacznej części z płon bierze i dwa działa uprowadza. Partę nieprzyjaciela chroni się do Wielkopolskiego gatac. Młodzień z nieustannym męstwem naciera na broniących się, wywala bramę i Szwedów trupem kładzie. Szereśliwie z tej potrzeby wyprowadzona młodzień wieczerem bramą s. chwały wbieła do miasta i w tej stronie, na czołowy do wisłnej bramy aż do świeckie teraz szewskiej zwanej, przez cały czas oblężenia na murach strasie utrzymywała i w różne strony wysięczki czyniła, najimniejszego kolan, a nawet żywności z szarbu nie polierając.

Tak szereśliwem powodzeniem zagrożona mł. Dzień nową przez mikolajską bramę na stanowisko Willemberga uchwyciła wysięczkę. Była ona tak szereśliwa i pomysłna, że i tych co mury kopali dziesięć odparli i zagwoździwszy trzy armaty, których uprowadzić nie mogli w przekopy, je wrzucili i tak odważnie nieprzyjaciela parli, że, jak Kochanowski podaje, sam król Karol Gustaw w mieście Karminie, w białostockie kamionikow regularnych kwatery mający, na wieść o niebezpieczeństwie, od objadu powracający się, na konia w pasie musiał, by swą obecnością wstrzymać pierzchających żołnierzy.

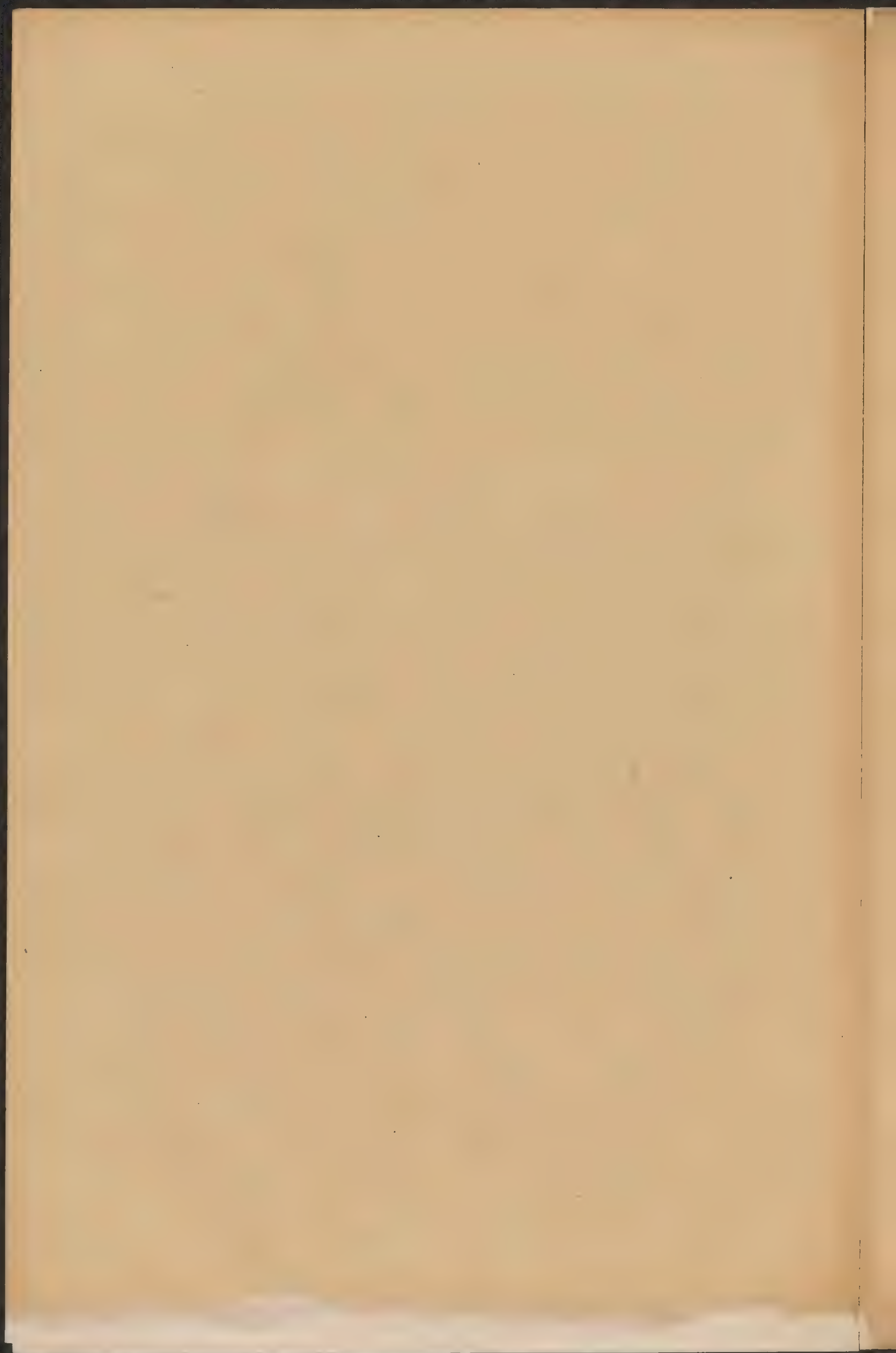
Sto Szwedów polowano trupem! Z naszej strony proci kilku z młodzieży, setnik Bylina kula przeżyty, po przechodzących cierpieniach ducha wyzionął. Zginął też w czasie tej wysięczki waleczny

Cekwart, komendant arsenału i znakomity inżynier. Wtedy to nieprzyjaciel zapalił z mikołajską bramą stykającą się kościół Dominikanek na Grodzku zwany, tak, iż zakonnice ledwie się uciekły z płonącym, które dawny ramię przy tej branie brzozy, grodzkiem nazywaną w peryny obcięty.

Ale kiedy spodziewane wojsko polskie nie nadchodziło, osiemnastu najezdźników, z zabranych stółców solnych wybudował pod Gregorichami most na Wiśle na 120 stopni, a szeroki tak, że czterech jeźdźców obok siebie, wygodnie jechać mogło, i bezpieczniej do murów sterelać i na skosie miasta przesuwając się po nim. Drobili więc aproszce, które się od nowej bramy do mikołajskiej, a stał archiw siostryanowi ciągnęły, dalej zaś przez Kleparz i Piasek do klasztoru Dominikanek przychodziły. Tu na siwizynie już na polu spalonym, za pomocą wiatru ustawiono dział i stał do przewskiej bramy z nich bito. Skoro się nieprzyjaciel przekonał, że w tym miejscu bynajmniej mu dogodnie nie było, krabował klasztor i przy pomocy osłabionych zmachy jego oddał na pastwę płomieni. Po jego stał ustąpieniu młodzieńcy akademicki uderzyła go wycieczka i tak stał jak pozmiesz na dwierzyca, szczęśliwie uratowane sprzęty kościelne z sobą do miasta uniosł.

Dnia 2 go października, t. j. w sobotę skoro, brask pierwszy raz był zimny, na wszystkich punktach, na granicach przewskiej dzielnicy. Silny napad od Kleparza skąd przewódka piechota pod zastawą ognia działowego z mistraszonem sercem po drabinach na mury we. Drzeć się usiłowała wstrzymując, męcznie z murami stojący i cisnącego się nieprzyjaciela z drabin spychając. Wtem gruchnęło po mieście, że Szwedzi mury opuszczali. Na ten udgłos będący w mieście zaczęli, w ulicach wawosie rapoty, by im za zastawą słizły i wstrzymali nieprzyjaciela, którego tylko po swych trupach do miasta wpuszczać postanowili. Lubi w dniu tym od światła aż do zmierzchu Szwedzi miotali na Kraków mierzące pociski, jednakże nie wiele mu szkodziło. Jakoby pomimo, iż 272 lub jak drudzy piszą około 300 kul w powrotnym napadzie na mikołajską bramę częścią z kamienicą Bratichomską, częścią z sąsiedniego młyna miejskiego i z drogi przez sześć godzin wpuśczone, jednakże mały tylko wylom pro-

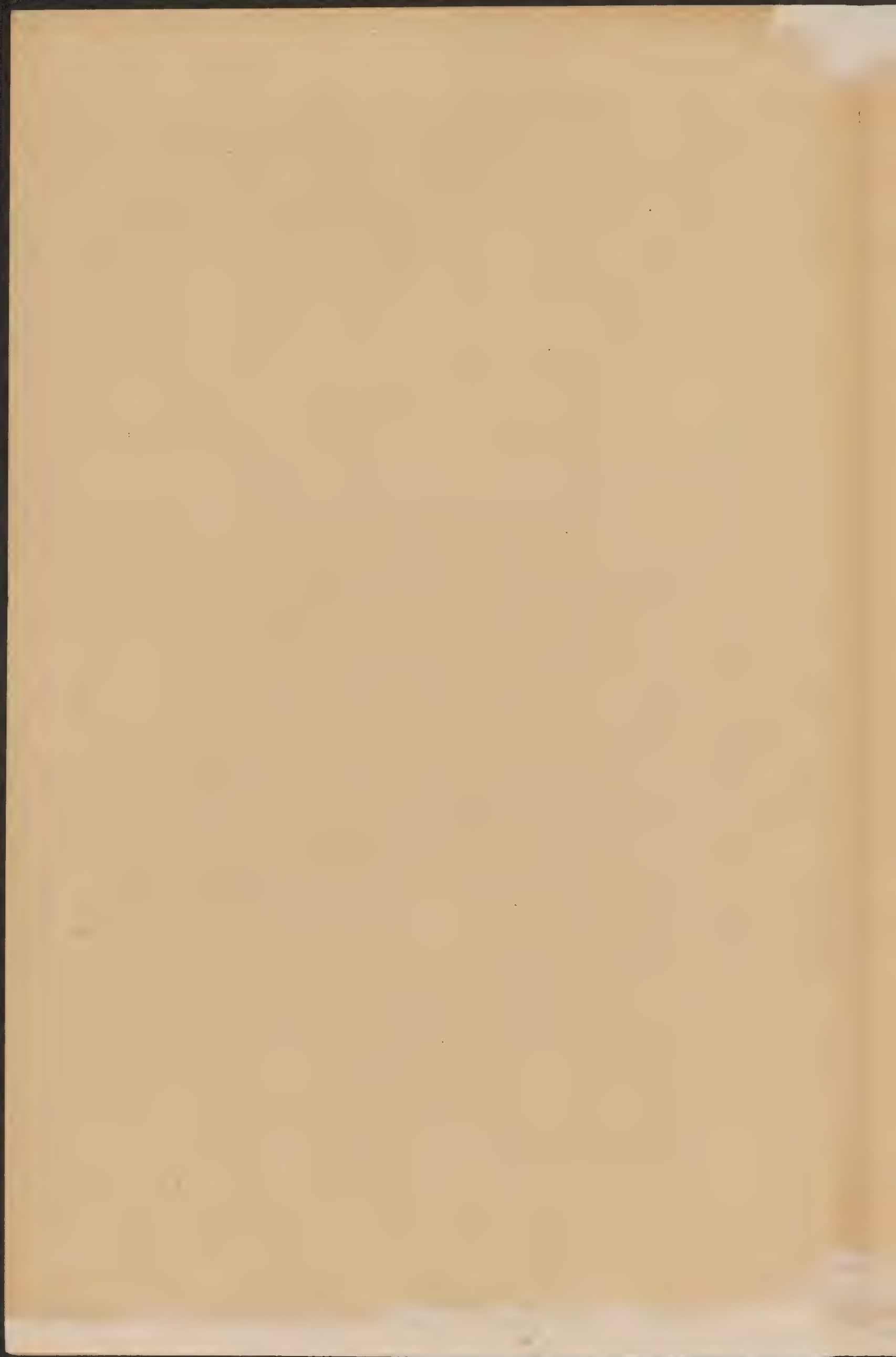
biorąc. Zwałów na Kleparzu świeżo przez naszych usypa-
nych, oprócz innych działowych hull 600 granatów wykru-
sowo, a przecież tylko kilkoro ludzi od nich zginąć miało.
Ale kościół pański Maryi wielce wtedy był zagrożony,
głazami zapalony od dwóch granatów już się bliź rósł,
i tylko spieszny i mistrzowski ratunek ocalał oca-
lić tę wspaniałą świątynię, od półpięta wieku świadka na-
szego wzrostu, polski i cieżkiego upadku.

Karol Gustaw, objeżdża miły, a kiedy wymiła floryan-
ską bramę jeden z obłąkenców sadnąc nie trafny strzał,
ten i miasto ocala i wojnie koniec uczyni, strzela
na przejeżdżającego i konia pod nim zabija.

Tu niepowodzeniem skarony król szwedzki już
tylko o układach myśli. Aby więc mógł z Czarnieckim
pokożować, zawracać, poleca Wittembergowi, żeby
do niego list napisał i pojmonego do niewoli Denton-
ga z nim wyprawił, by, jako świadek kasaty po-
ra Krakowem sumtym wypadków krajowych, przeko-
nał wodza o przelubie kawartej w liście ośnowy.

Czarniecki bynajmniej tą wieścią nieprzerazony
odpisał szwedzkim wodzowi, że wzrost ora wojnie,
a wśród armatniego huków oświat, że więc i teraz
hul się nie leka i że jak uwaro, to już i młodzi
do nich przywykła, kiedy szwedzkie hule po mie-
stach i do niego przynosi, by nawrojem Szwedów nie
mi uacnał. Wkrótce potem otrzymał Czarniecki
list od kanclerza Docensterna, który na rynku wobec
zebranego wojska i obywateli dowornym głosem
odczytać zaczął. W tym liście przekładał kanclerz
by Czarniecki dawał tyle dowodów męstwa, poświę-
cenia i wierności swemu królowi nie rozlewał
dużej naprośno krwi bratniej, ale pukał na oho-
liłości przez spieszna kapitulacyę uratował mia-
sto od niechybnej zagłady. Huk mispryjacielskich
armat przerwał to robienie. Czarniecki bez odpowie-
dzi trąbaczem rozstawił, bo spieszył na objazdowe
miasto, na przekonania się czy gdzie strumie
nie przepuszcza.

Już trzeci tydzień dobiegał do rozporządzenia obla-
żenia a dwukrotnymi listy obiecaną przez króla
Karolinę odwieść dotąd nie przychodziła. Przybył
do Czarnieckiego Leszczyński wojewoda łęczyński, o-
jął mu wszelką powagę nadzieję.

Temi obolicznicami spowodowany Charniecki, odpisuje królowi szwedzkiemu na list poprzedni, i uprasza go, by mu przedstawił czas do porozumienia się z Janem Karłowiczem jego panem i królem. Karol przez osiem dni czekał obiecując, a tymczasem przy swoich dwóch miastach wystawiał uciążliwą cenną rękę, by obliczenia jak najprędzej w układy weszli.

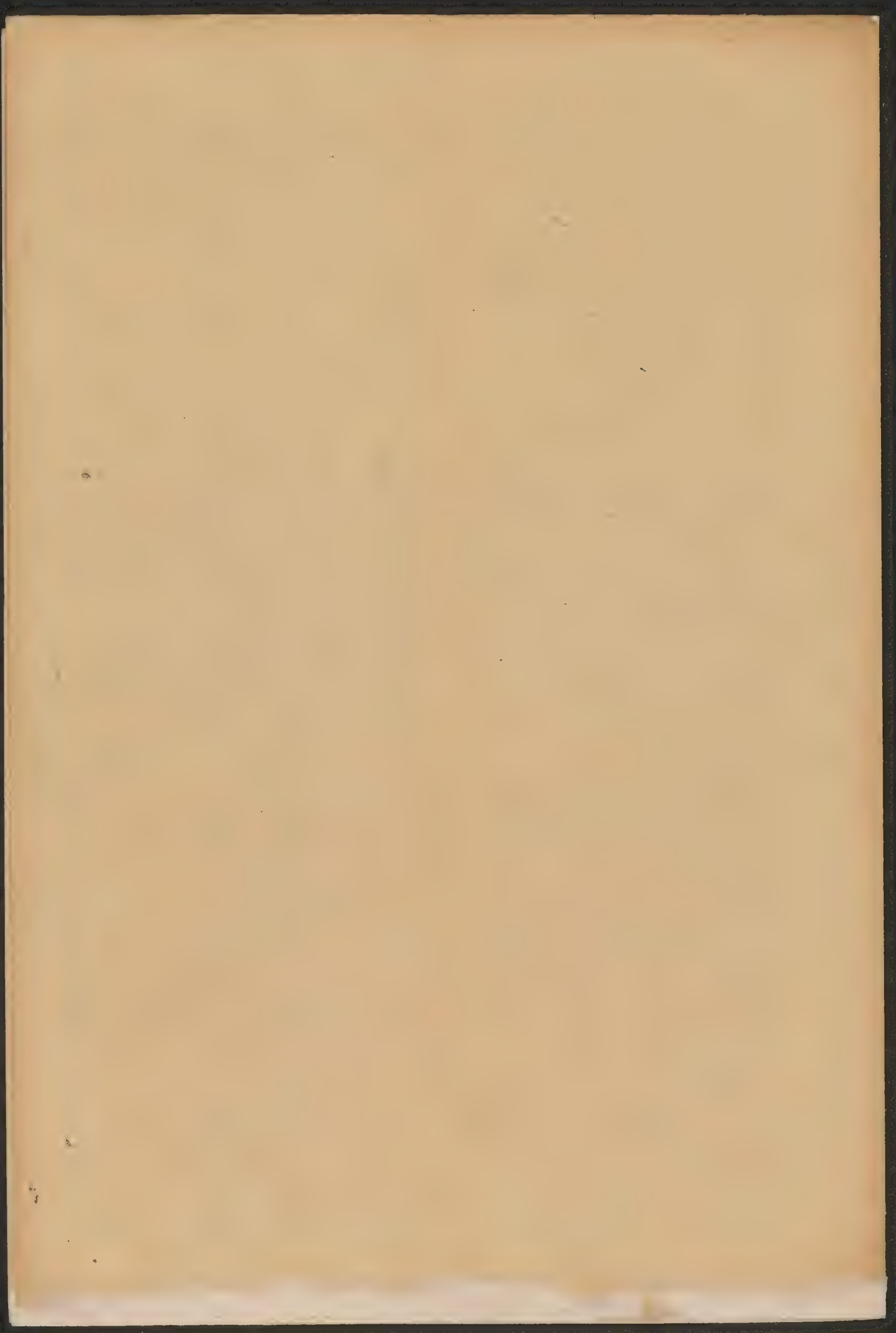
Chłothowały te namowy na umysłach trzęsłygo, Dniowem złowieniem, trudami i niecierpięciami amirionych.

Charniecki, 13 października kwołuje na ramię pa. Do ze szlachty, duchownych, magistratu, i dowódców wojska i wszystkich radania wybrał, by idąc na porozumienie, czerpieniem rzucił z siebie wszelkie poroczne amirionictwa caranty Wasyry zgodzili się na układ ze Szwedem.

Naczelnym Charniecki upraszał króla szwedzkiego, by przy stał przymierze o swej łasce zapewnienie. Skoro je otrzymał, naczelnik się naradził względem punktów poddania się.

Skoro 14-go października obie strony przyjęły ust. rzone poddania się punkto, Szwedzi w dniu następnym zajęli Grodzka i powołana brama, a całego polska wy. Browary od miszczan po dwa talary z dumu, w powiad. h. wojennym z rozwinietami chorągiewami przy od. głosie tręb i bębniów z miasta, ustę. Otworata kolumnę pod wodzą pułkownika Wolfa, pieszota na ramionach strzelby i dridy miosaca. Następował po niej pułk Bosiewskiego Sandomierskich hajduków, a ten miał strzelby w borsukowych pokręwach. Krzysztof Masowicz i Jan Tatur, prowadzili 13 chorągwi drago. mi konnej. Kamyczko kolumnę 600 kusaczy, za któ. remi Charniecki w parowej delii na piekącym jechat wianecie. Kiedy wszystko wojsko wyszedłszy floyan. sha brama, ku Bronowicom amirionato, Charniecki udał się do obozu szwedzkiego, skąd po uprzejmym od Karola przyjęciu, pojechał z nim w karecie na obiad a potem w dalary puseit się pochoi.

Do wyjściu wojska polskiego Wittenberg pod wie. szor wkręcił ze swem do miasta, gdzie przez dwa tygodnie Szwedzi stali na rynku, dopuki miasto na. łozonej kontybnicy 800.000 talarów, po długich na. biegach i probach przez króla szwedzkiego do 100.000. amirionej nie wypłaciło.

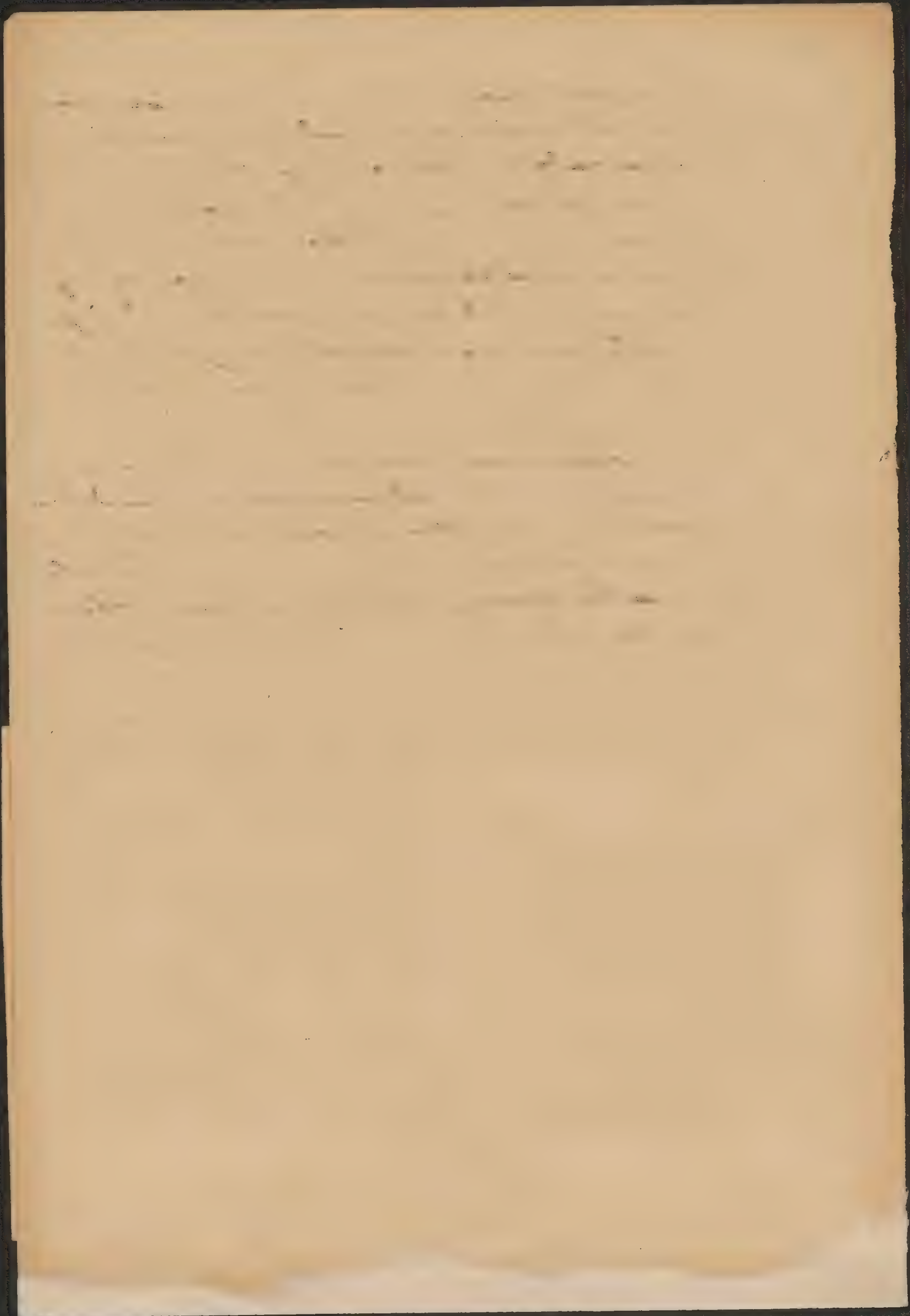

zwotywał Radę i Orlodrechtu merów pro-
 wadził, a ci radzi nie radzi
 odpowiadali „porwałamy 12 kamienic-
 nych, porwałamy jeszcze 6 kamienic-
 nych, porwałamy 25 kamienic-
 nych, jeszcze jedno kamienic-
 nie... zgrabiamy
 z ciobolnych biednie murów... „Wy-
 zastawiamy więc kłopoty, możemy, po-
 wojeramo się, wzruramo, byle nasycie nie-
 przyjaźni... „

~~Szwedzi~~ Szwedzi obwarowali się na dobre
 porabiamy nawet w albrach palozady i
 zamieniamy je waduchami, wycina-
 mstwo kraszy, akademików, z obiek-
 tualizacji wygląda. W wężnie przyjato
 ni wzuram.

1. Junii, R. j. w Czwartek bardzo rano, przed zielonem
 siołkami, Szwedzi napadli na tabor naszej szlachty polskiej
 pod Mogilą, około półtora set osób, z których pro-
 bijali, z których w Wiśle i na języskach języskali, z sioł-
 amiesli, a drugich w rozrypkę wagnali. I tak Szwedzi nie
 tylko wszystkie nasze, ryżunki i wory, ale i i chora-
 gwie i rozmierni koczakami koczakami numer 13., i dia-
 tek polny 9. i tryumfem do Krakowa przyprowadzili.

d. 5. 4. To jest w Poniedziałek świętym, Jurek Panowie
 Rajcy krakowskiej na pozwolenie Generata Wirtra groba,
 znow do pochowania trupów tych pobitych pod Mogilą,
 (których zresztą Szwedzi zresztą chłopcy na wsiach przyległych
 do naga porabiali byli, a robactwo pod czas gorących dni

ciała ich tocząc smrodem pola napelniano) wystali: którzy grobarze pogrzebali tam osób 326. i jedną białogłową: lecz drugich którzy na błotach, w stawie i w Wiśle porabiani zostali, nie poznano. Krom tych osób, przywieziono w Sobotę świętą ciało P. Oboźnego Dębińskiego i Drugiego Pana, nagich obudwu, do S. Urszule 1). Ciało też Pana Aleksandra Obwinowskiego i czeladnika jego zabitych, do Kołocina nawieziono.

d. 19. Junii. Kapłani tak świecy jak zakonni, według instrukcji Sen. Wirta przysiężę oddali świadom w kościele P. Maryi w rynku krak.

d. 10. Augusti. W dniu S. Wawrzynca bardzo rano, obóz polski pod Tyniec Szwedzi rozegrali, z kąd chorągwi polskich 4., znaczków 2., dział 2., smigownic 2., hakownic 1., piechoty polskiej których żywcem wzięto osób 60., zakonników z Tynca 5., K. Kwiechowskiego Dominikana i J.P. Wilkońskiego z rodziną szlachty przeprowadzili.

d. 25. S. O. Societatis Jesu ze wszystkich 3. kollegiów wygnano do jednego z Krakowa, a oficerowie szwedzcy wprowadzili się do Kollegiów ich. W ten miesiąc kradko kiedy wolno było kościoły szwierać i nabożeństwa w nich katolickim zabraniano. To się przeto i innych miesięcy aż do końca roku, abowiem d. 12. Septemb. obóz Imi. P. Jerzego Lubomirskiego Hetmana poln. kor. ściągając się pojechał pod Kraków: który Szwedzi chcieli podejść szturmem, jako pierwsze obory polskie znosić, często na miasto wyjeżdżali, a nam nie tylko z domów na ulicę wynosić, ale nawet i sknem wyjeżdżać zabraniali; a kogo na ten czas na ulicy pojмали, do naga partry do kordegandy wali a po kilku dni albo tygodni z Krakowa promowne wyprowadzać na miasto w siaki mrozy kazali.

Rok 1657.

Januarius. W tym miesiącu, jeżeli obywatelom krak. dla obłęczenia Krakowa i częstych inkursyj wojska polskiego z J.P. Marszałkiem

17
polsk. kor. będącego, wielki niedostatek żywności i sknera;
a co była większa iż nie tylko we Dnie powszednie, ale też i
w znaczne święta Szwedzi nabożeństwa w kościołach rabowali;
lecz większa nędza, głód i zimno, Szwedów trapiły, iż we Dnie
i w nocy na śnieżnych mroźnych wiatrach, odprawując, nie tylko ręką
ale też przy kół strzelając jeść musieli.

¹⁶⁵⁷
Monaster ^{inter} murów lubomirski oddał się do obł.
żenia, gdyż Szwedzi sprowadzając się z Rakowskim
krakowem Siedmiogrodzkiem rzucili nową murepę,
jawiła na Polakę, który stał się na Krakowskim i od
stępcem lubomirskiego otwarto bramę murepę
i zwrócono zwrócić iżym do wystronowego muru.

Dnia 27 Marca przybył Rakowski ~~monaster~~

^{został}
~~Monaster siedmiogrodzki od Szwedów z Ryumfem do Krakowa~~
~~jest przyjął, iż na kamień krak. wprawa paony: pod którym~~
~~kon świątki bardzo kosztownie przybrały, gdy kanonickiej~~
~~uczył już na kamieniu wjeżdżał, na występie nogi padł;~~
~~co na przesagom niecierpiecia swego przyjął, sobie minował,~~
~~jako się rokrusca wypełniło.~~

dnia 29 A. w Wielki Czwartek, J. Panowie Rajcy krak.
witali Rakowskiego na kamieniu, których on bardzo ochotnie przyjął.

W ten dzień wielko-uwaga, a jawniejszy kłótnia i Bracia
A. J. P. Prochowski i P. Kowalski (co i pod czas obłężenia
przez wyrostek czas czynili), bez kasy pro mienie na więźniów
prosząc zebrali byli, na dozwoleniem Gen. Wiktora obiad na 150,
więźniów sprawili. Kapłanom ślacheckim którzy na kamieniu
siedzieli, P. Piotr Wojcikowicz u siebie w domu nagoty,
wawrzy obiad w koszach samost, także i na kamieniu,
ski ratusz; a P. Lukasz Bystrzycki na ten czas Flakman 3)
ratownik, piechocie pod Tyńcem pobranij w więzieniach
w których siedzieli, więźniom z korespondencją i w izbie Radzisz,
kiej na Dole a innym więźniom co na Ratuszu siedzieli
w izbie kucmariskiej, obiad dawał i po obiedzie jawniejszy.

Wjazd Do Krakowa
Króla Augusta II.

Cheć u siebie przybycie Do Krakowa Króla Augusta II. Rajcy na posiedzeniu 9. 6. 7 bris r. 1697 wyda-
li uchwałę, która o grona miasteczam miast mają
baldachim, nad osobą Monarchy wjazd na koro-
nację odbywającego, i star wskazywać miejsce
gdzie się mają baldachim odmierzać się ma-
ją, mianowicie:

Od bramy słowiańskiej aż pod mury. — P.P.
Stan. Łopacki Med. D. Burmistrz. — Marcin Ło-
packi M. Dr., — Andrzej Belli, — Mikołaj Królak, —
Jakób Rejnski M. Dr., — Bonow. Briganty, Rajcy
krak.

Od kamienicy pod mury, aż do kamienicy
P. Krakiera R. Kr. w ulicy grodzkiej. — P.P. Jan Łaleski,
Mikołaj Leguła, Krystof Kraus, Jan Krakier, Jerzy
Roni. Schedel, Andr. Węgrzynowicz.

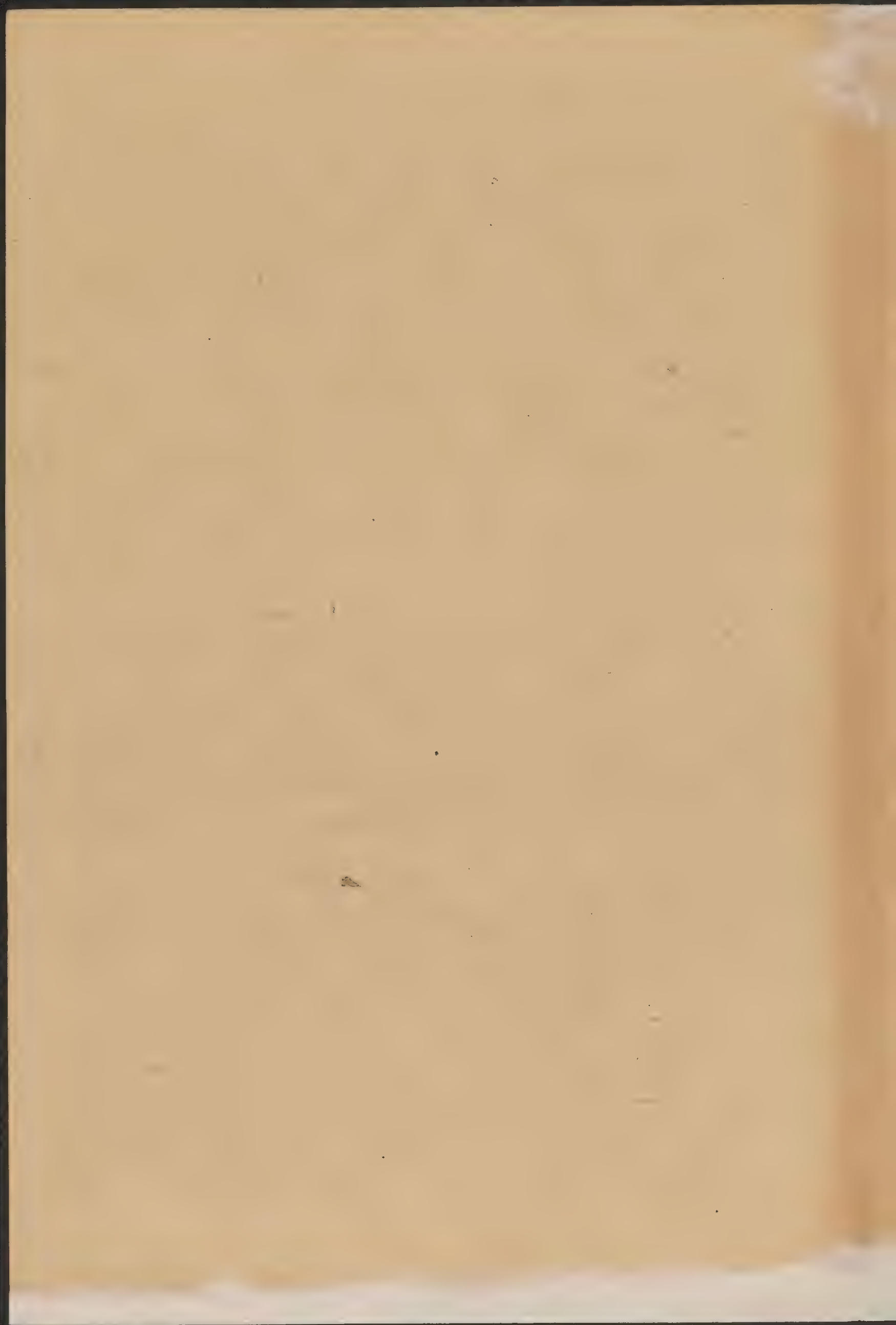
Od kam. P. Krakiera, do kam. Mollersowskiej na-
poinę, dalej w ul. grodzkiej stojącej. — P.P. Jan Ho-
wakowicz M. Dr., Marek Ant. Federici, Michał
Roni, Jan Paweł Fryncher, Jerzy Kuntz, Andr.
Kraus.

Od kam. Mollersowskiej aż do zamku przed sam-
kościół. — P.P. Jan Rajachowicz M. Dr., Andr. Cyrus,
Ligum. Łaleski, Flawius Marchetti, Dom. Meglio-
ruci, Mikołaj Chudziński.

Król odprowadził wjazd porządkowy w Łobzowa aż
na zamek królewski.

Następnego dnia po koronacji, t. j. dn. 16 bris, po
południu, najj. August II otoczony Senatorami, w
asystencji wojsk królewskich i piechoty, z zamku
przejechał konno na Ratusz w ubiorze polskim.

Wizbie radzieckiej przebrawszy godła królewskie
(Regalibus indutus) zasiadł na tronie wystawionym
przed Ratuszem, i tam hold w miasta odebrał:

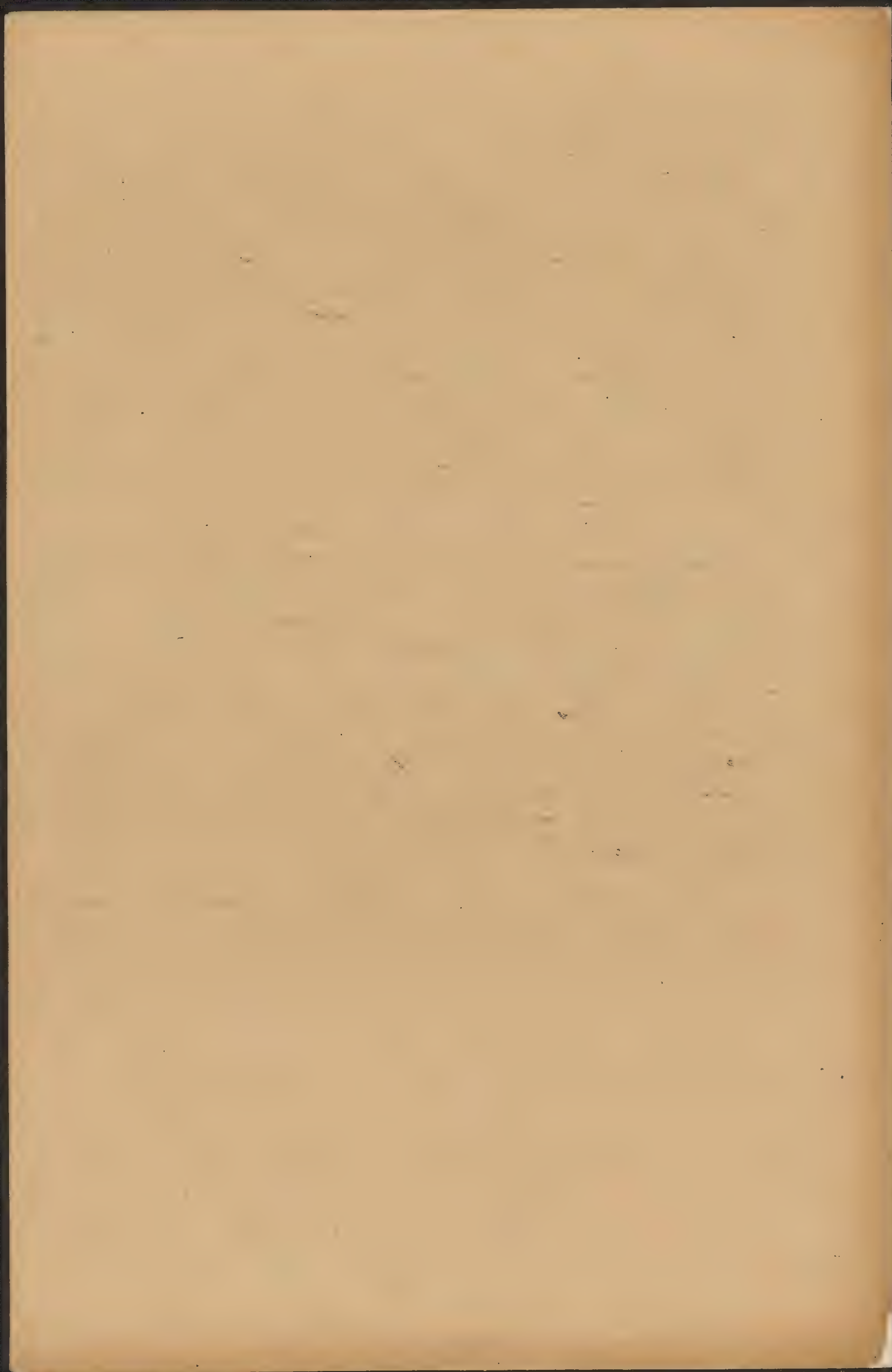

przekazem stosowną. Do Króla miał przesłane Burmistrz
Łopacki M. Sk., oddając klucze miasta i krzesła przy-
wilejów miejskich z zapewnieniem wierności. ...
Na którą nową imieniem królewskim odprawił
Dział J. H. Jan Olbracht Denhof Biskup prze-
myski, Kanclerz W. Koz., zapewnijając miastu
protekcją S. K. Mści. Potem Burmistrz i Rada
wykorwali przysięgę wierności i do ugodowania
z królem królewskiej przystąpili. Król Tmci
z pomiędzy nich mianował siedmiu kawale-
rami (Equites aurati), a następnie wystąpił
z teatru, bierąc jabłko masę przed na-
Ratusz i tam ubiór królewski złożył, a do
siedl konia i na cmentarz powrócił.

Królowi Tmci Rada uchwalili podarunek
koronacyjny zamiast tysiąca dukatów jak
był zwykły, tylko duk. pięćset, a to ze względu
na trudne czasy i wielkie anabazie miast
tam, - ale jeszcze potem podarek ten sumiej-
szony został.

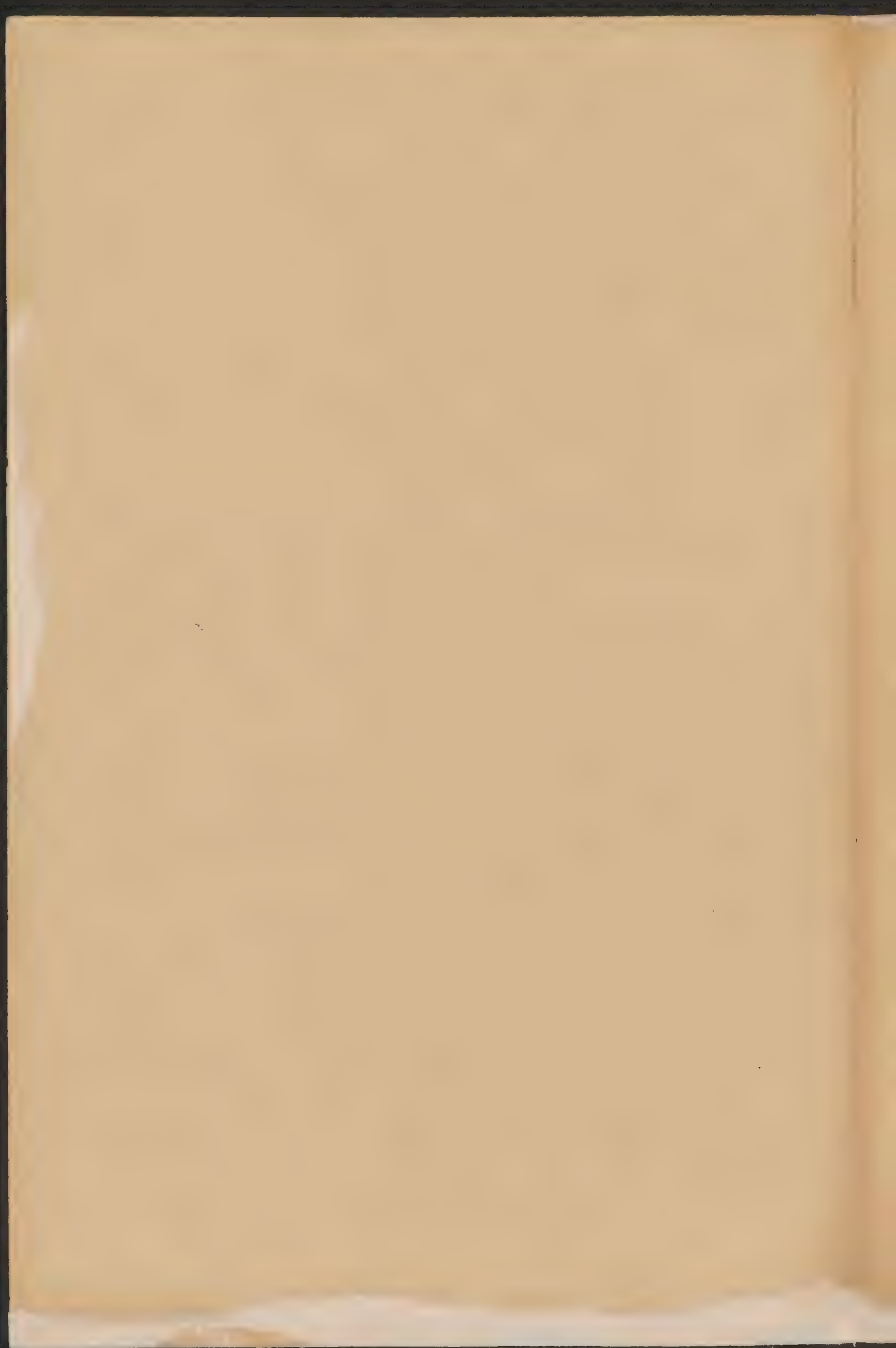
D. 5 skis Jan Łaleski i kilku Radców, przy-
jęciem do posłuchania ofiarowali S. K. Mści.
honorarium honorarium duk. 300 w woszczyn
srebrnym i srebrnym przerabianym, przy stosownej
przemowie w języku niemieckim, co Król
Tmci Łaskawie przyjął.

W tymże czasie składało miasto podarun-
ki i innych znakomitym osobom i urzędni-
kom, - a przytem otrzymali podarek Dwieście
talarów imperialnych, czterdziestu lokajów
królewskich.

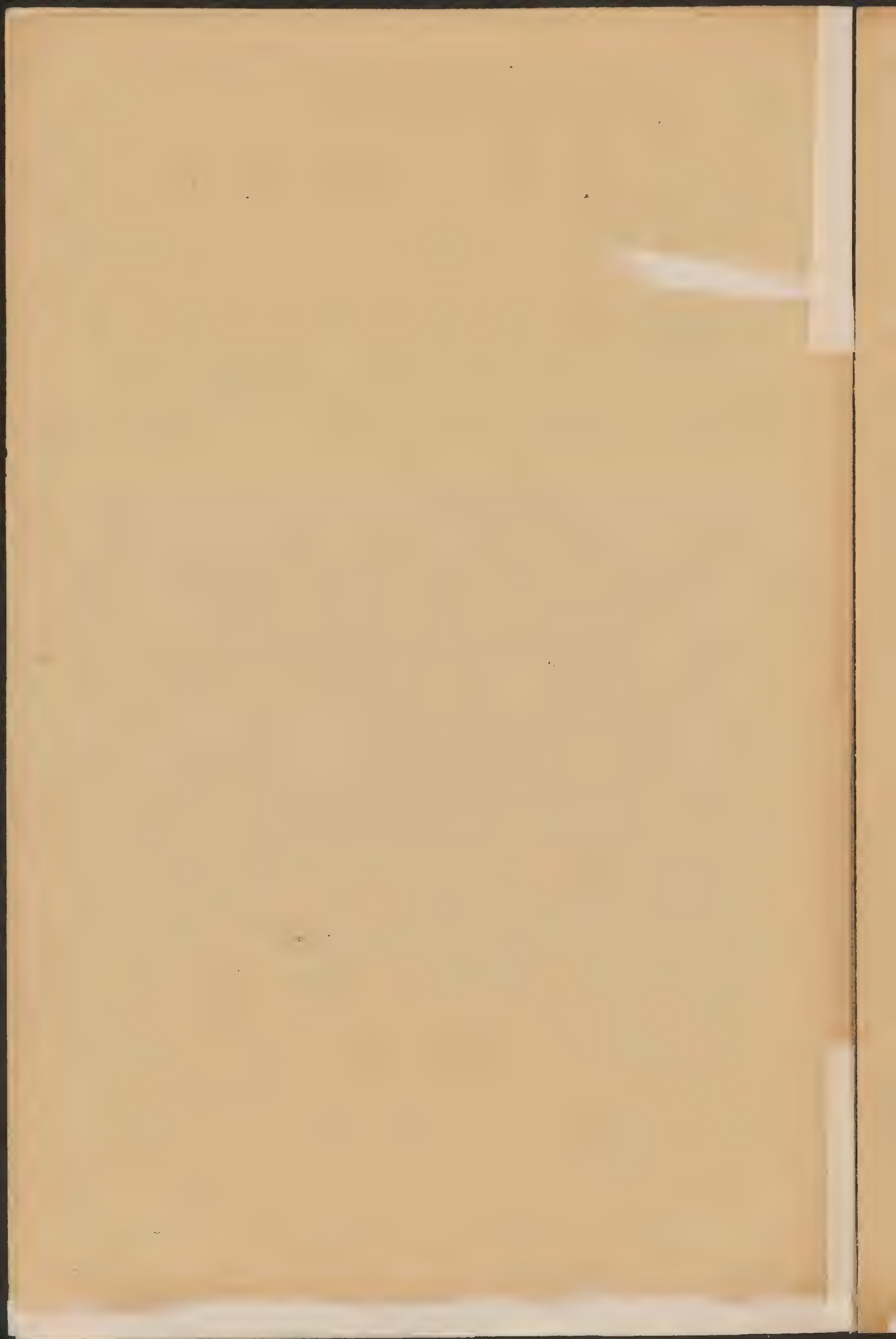

1.

"Roku pańskiego 1698 d. 12 września o godzinie 8 rano w prowadzono w ramach krakowskiej pro seccitate, piechoty polskiej i węgierskiej których było cicer piechoty w nowej barwie, a mianowicie były garnizon piechoty króla jmsci prowadzący do samej bramy Główniej aż do zamku, przez całe miasto w dwa rzędy porządkiem, które stały aż do skończenia wjazdu; gdzie każda obywatelska miejscowość była, jak to w rynku, w porządkach, w ulicach, stały słownie barabaryerów obywateli, wszyscy w kołach a tych mogło się rachować na dwa tysiące; były po tem węgierskie piechoty, których było cicer chorągwie. Wystawione były w mieście, na miejscach strategicznych, w perspektywie dwie bramy tryumfalne, wyjątkowo ta robota a napisami i z osobami płocianymi przedkroć króla jmsci, przy krótkiej "Detal" instrumentalnej muzyce orkiestrowej. W najpierwszej bramie był wstąpił z rozpostartymi skrzydłami, który misterna sztuką skłaniał się nisko, dla powitania wjeżdżającego pana; pod nim w posłowie bramy malarzami kunsztem, obraz króla jmsci ad vivum portafonu. Na drugiej bramie osoba króla jmsci pod laurowymi wieniecami na koniu na kształt rękawicy in acie: któremu gieniusz albo anioł leżący kładł na głowę koronę; przez te tedy bramy były cechy miast i chorągwie, mi, nawet i Wieliczki goimicy wszyscy w płociankach białych przy chorągwi, a mianowicie następowała rajtary w barwie czerwonej królewskiej, a białym płaszczem podrzyciem, kornetów 7, - a zielonym podrzyciem kornetów Dwieście, - a białym podrzyciem kornetów dwa, - wszyscy konie i jeźdźcy, muskietami; ich zaś oficerowie byli w jednolitym stroju białym, a srebrnymi galonami, mieli kapelusze pod strusim piórami białymi; następowała twarda przedkroć gromadząca kompania pp. kupców krakowskich w stroju państwowym przybranych, była także i druga kompania kupiecka w stroju austriackim, na kształt kawalerji

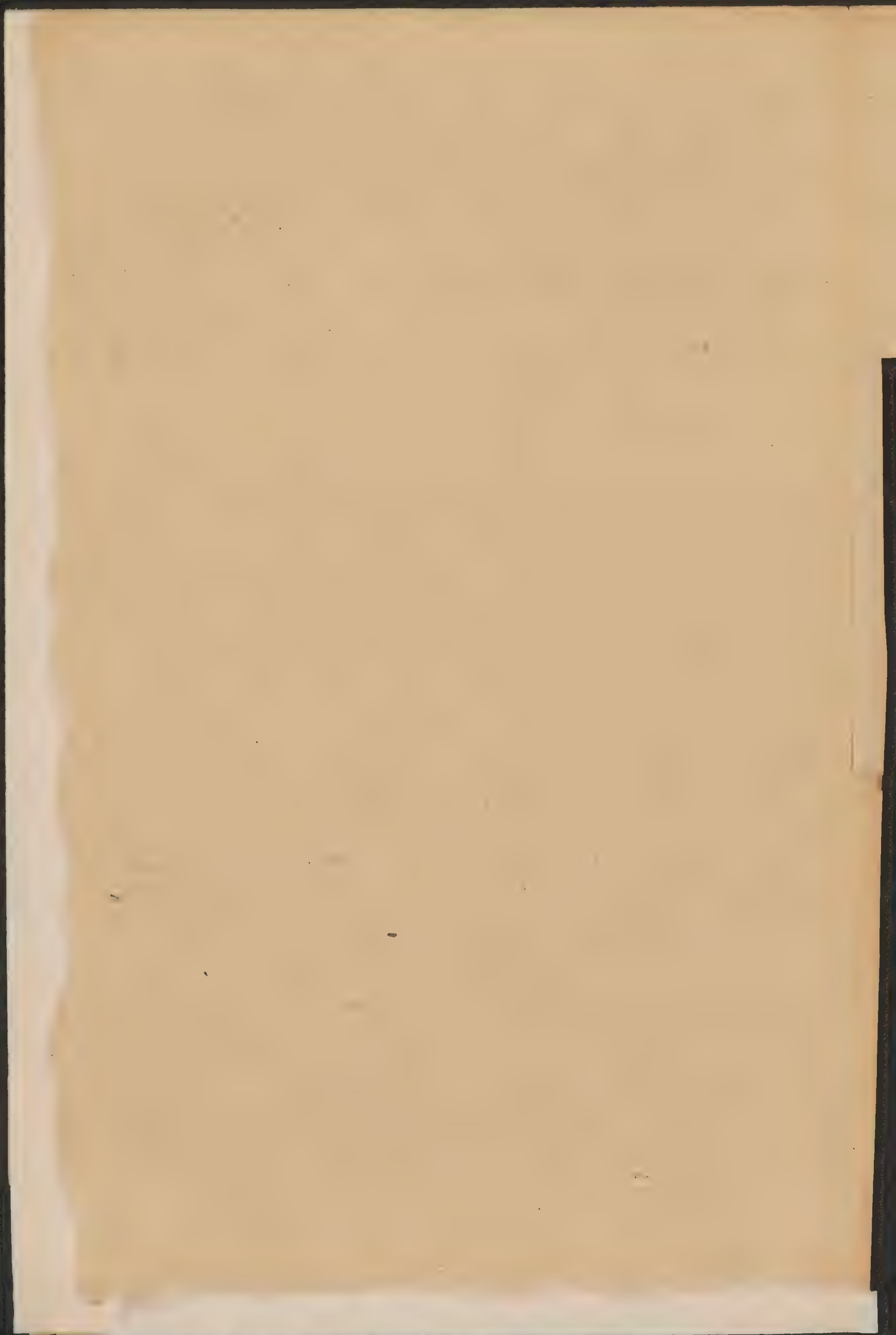
wymundrowana, szła ta kompania na Dobrych ko-
 mach, przy trabach i Detej Sajferow murze, stanę-
 ły w rynku szeregiem spoczęte, i czekały na wyjeżdża-
 jącego króla jinsie; a pod czas ten szła na hol
 miasta szmida buczaco dawano. Potym jechali lokaje
 królewscy w barwie czerwonej, potrzebny szmida w
 lonkotha błękitne ze szmida mieszane, tych było
 60, za nimi w takiejże barwie, trzeba jechali z sre-
 brnymi trabami no. 12, mieli także i holły srebrne; pro-
 wadzono potym mury jinsone szarbanit, nakryte pol-
 temi calunarni jakoby szaprozani, na głowach i na
 juchach miały kity wysokie z pier, u uszu dawonki złote,
 tych mulo było 40; przy każdej parze szła w kłotej
 barwie maszalerz, za tymi para mulo mierzonych lek-
 tych królewskich, przy tych były srebrne dawonki i stroj-
 no maszalerz. Następowały przepysane haraty różnych
 panów w liczbie 24, za nimi szły haraty wyszkiełte
 królewskie no. 12, ostatnia piękna i bogata, blaszkanami
 złotymi srebrnymi obita; w ciągu szły konie maszlowe
 tych bardzo pięknych, szary bogate, a woznice w ta-
 kiejże barwie szklastej holu sukna angielskiego
 jako i lokaje. — Potym prowadzono konie powodne
 królewskie 24, wszystkie bardzo piękne, — reszta boga-
 ta, złota, niektóre sadzone diamentami, rubinami,
 szafirami, nakryte nowymi dywidykanami aksamitnymi,
 kolorem karmazynowym, a frunka złota szeroka, na
 których były bogato haftowane herby królewskie pod
 koroną, na każdym pięć herbów. Innych koni szły
 było na powodnie jeszcze piękniejszych, z szmideniami
 polskimi i tureckimi, między bogate kamieniami dro-
 gimi sadzone, przy tych po dwu maszlerzów w bar-
 wie tego koloru jak lokaje. Następowała potym kalwa-
 kata, różnych jinsów pp. szlachty, także kawalerów
 wielu szmideniarskich strojem polaków i szmideni-
 ców jakmsi, za nimi szli trzeba 12 szmideni, z sre-
 brnymi trabami, i holły przy nich srebrne złoci-
 stymi herbami, po nich szły rajtary królewskie
 w koletach, i szmideni chorągwi 12, wszyscy jedna-
 kowe szmideni w rękach trzymający. Za tymi szły woj-
 ska szmideni polskie chorągwi pancernych 4, wo-
 lawskie 2. mawskich 3, po nich haroce dwie bogate.

Następowali jni pp. senatorowie i różna szlachta na koniach, pan marszałek nadworny miost laskę, a jednej strony jego był pan wojewoda krak. a drugiej jimp. kasztelan poznański, z nim jechał po prawej ręce jmk. biskup kujawski, po lewej jhs. biskup zimmerski, potem sam król jnosie pod baldachimem (który mieli jni pp. radcy kra.) jechał na mostowatym koniu prawie w takt potęgach płaszy czyniącym, w przedzie dwa mentowym. Sam król jniś miał suknie sutę dwa mentowu nasadzoną, niemiecką, cielistą, podszycą, gronostajami, na piersiach pataha dyamentowa jak słonce z promieniami; cała suknia miała kosztować kilka milionów reńskich; kapelusze pod szelastami strusiemu piórami, na kapeluszu trzy białe dwa dyamenty spięte wielkości jako orzechy laskowe, a nim jechał jhs. biskup poznański, z nim 4 protokół, jnosieów kks. referendarzów, 2 opatów, a tymi urzędnicy i kawalerje jhm, w halwakacie bardzo strojnie i ozdobnie na koniach tuczonych i bogato ubranych, około koła jhm. szli we dwa rzędy swawojem rowie z alabastrem i szkiełkami, barwa błękitna z złotem w pasy, płudy szate z wstęgami: tych było sto; po nich szły chorągwie rajtarskiej królewskiej; jedni byli w barwie karmazynowej z srebrnemi galonami i potrzebami, wstęgi na dobrych koniach siwych, drugi w tejże barwie na koniach karych, ci są custodes corporis króla jniś, a z nimi niściami albo rapiercami, było ich 300, po nich obrojni w kółkach ut supra, tych wszystkich było chorągwi 12 i tak pomposie wjechał spokojnie król jniś pan nasz niściewicz skerciliwie jako Augustus secundus do domu krakowskiego...

W dniu 13 września nie nastąpił pogrzeb Jana III. podług rygoru, odbyły się tylko w kościele katedrałnym sekwencje, gdyż zwłoki zmarłego króla ratyfikowane zostały w Warszawie, będącej w tym czasie w posiadaniu stronników księcia de Conti.

Dnia 14 odbył się procesja na Główny Wzrost był koronowany, przez Stanisława Dąbskiego biskupa kujawskiego, gdyż prymas

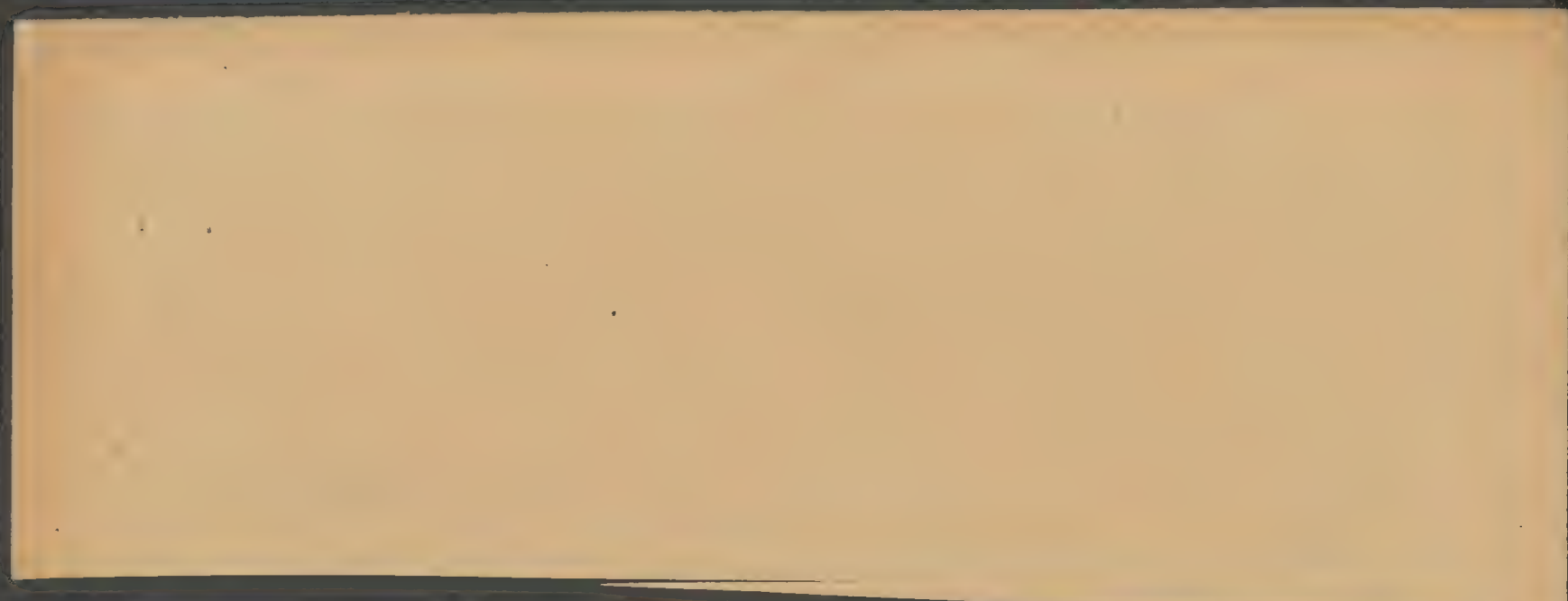

4.

36

stronnik księcia de Conti nieprzybył do Warszawy; -
w dniu 16 odliczał przysięgę od rąk miasto i
pasował dwicielem na rycerzy, nakoniec pomię-
dzy prospulstwo rozrzucano pierniki i ciasto,
wano.

Tak się odbyło wtajemniczenie na tron Augusta
II, którego panowanie przyniosło Polsce i Ukra-
nie wielką ostateczną ruinę:

Justa cedule přejíca (archiwum, Krak)

" N= 40 f.

Za okaranciem niwcyrey Cedulki
 Obywatel Filip Lichocki Prerzdeat Miasta
 Krakowa i Cecelia Matz. ma muset
 volnošci pree Brauny přechodit' cypit to
 do okolic Miasta cypit ter na Podgórze,
 a ta Cedulka do dwoh tygodni sturij Dau
 w Ratuernu Krakowskim. Smia 24 Kwiecia
Roku P. 1794.

dużym druk. z Arch. Krak.

34

Do Sandomierzanów

Obywatelu Tę Ziemi,
Kto bytko broni drugich zbrojny,
Terli chcieć być woli woli,
Terli nam tu być na woli,
Nacjonalizm gotiny,
Rzucić się wrypy do broni,
Tak jak iednej Matki Syny,
Wypicie powstaniej domi.
Starajcie na chłopstwa ciele
Mnie do nich jak do luki:
"Współbracia, Obywateli!
"Nięch w Was woli woli obroni,
"Oho Wan dbytek celi,
"Oho dci, oto zony
"Rznie, grabi, graci zuchwały
"Berkmosci, rozbestwiony!"
Skoro nowość zobrały
Co w Walności Obroni,
Co nowe Pałak w rozpały,
Nie ugrzy go drugie stonice

(ber daty i moją druk, oryginalnie
z 1794.)

N^{er} 9 i 10.

DZIENNIK RZĄDOWY
WOLNEGO MIASTA KRAKOWA
I JEGO OKRĘGU.

W Krakowie dnia 24 Stycznia 1846 r.

Ner 157 D. G. S.

SENAT RZĄDZĄCY

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa
i jego Okręgu.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż na dniu dzisiejszym P. Jan Nowakowski dotychczasowy zastępca Pisarza warzelni hałunu, na zastępcę Sztygara klasy IIgiej przy kopalniach węgla w Jaworzniu; P. Bartłomiej zaś Bialik dotychczasowy Hutmistrz przy cynkowni Jawornickiej, na zastępcę Pisarza pomienionej warzelni z dniem 1 Marca b. r. powołanymi zostali.

Kraków dnia 13 Stycznia 1846 roku.

Prezes Senatu

SCHINDLER.

Sekretarz Jlny Senatu

J. SŁONINSKI.

Nowakowski Sekr. D. K. Senatu.

Ner 363.

**WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM.**

Podaje do powszechnej wiadomości, że w myśl Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 9 b. m. i r. Nro 91 odbędzie się w Biórach Wydziału licytacja *in minus* przez sekretne deklaracye do dnia 4 Lutego t. r. do godziny 1 z południa na ręce Senatora w Wydziale Prezydującego, składać się mające, na dostawę w ciągu roku 1846 kamienia do cegielni rządowych w Dajworze i na Grzegórkach potrzebnego. Na *pretium liciti* naznacza się kwota Złpol. 27 gr. 13 za dostawę jednego sążnia, na *vadium* każdy z pretendentów złoży w Kassie Głównej kwotę Złp. 200, która złożenie to na wierzchu zapieczętowanej deklaracyi, według wzoru poniżej zamieszczonego napisać się winnej, poświadczyć: o innych warunkach w Biórach Wydziału wiadomość powzięta być może.

Wzór do deklaracyi.

W skutek obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi z d. 16 Stycznia 1846 r. Nro 363 względem odbywać się mającej licytacyi na dostawę potrzebnej w ciągu 1846 r. ilości kamienia do cegielni rządowych w Dajworze i Grzegórkach sytuowanych, składam niniejszą deklaracyą, iż dostawę tej za kwotę Złp. (tu wyrazić kwotę literami za jaką dostawy podejmuje się) za jeden sążeń podejmuję się i takową według warunków przezemnie przejranych i zrozumianych uskutecznić będę. Zaświadczenie Kassy Głównej na złożone *vadium* na wierzchu tej deklaracyi jest zamieszczone (następnie położyć datę, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania); na wierzchu deklaracyi winno być

zamieszczoném. „Deklaracya na dostawę kamienia do cegielni rządowych w Dajworze i Grzegórkach w ciągu roku 1846 potrzebnego.“

Kraków dnia 16 Stycznia 1846 roku.

Senator Prezydujący

KOPFF.

Referendarz L. Wolff.

Ner 366.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Podaje do powszechnej wiadomości, że w myśl Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 9 b. m. i r. Nro 92 odbędzie się w Biórach Wydziału licytacya *in minus* przez sekretne deklaracye do dnia 31 t. m. i r. do godziny 1 z południa na ręce Senatora w Wydziale Prezydującego składać się mające na wypuszczenie w przedsiębiorstwo dostawy materyałów żelaznych do fabryk rządowych w r. b. 1846 potrzebnych, według warunków powołaną Uchwałą Senatu zatwierdzonych, tudzież wzorów w oddziale budownictwa będących, a to przez odstąpienie procentu od cen niżej wyrażonych za rzeczzone materyały oznaczonych, jakoto:

1)	Za kopę	1 szpernali	12 cal. wagi	12 $\frac{5}{8}$ funt.	Złp.	8-gr.	—
2)	detto	detto	10 detto	9 $\frac{1}{4}$ „	Złp.	5 gr.	20.
3)	detto	detto	8 detto	6 „	Złp.	3 gr.	21.
4)	detto	detto	6 detto	3 $\frac{3}{8}$ „	Złp.	2 gr.	—
5)	detto	bretnali	5 detto	1 $\frac{7}{8}$ „	Złp.	1 gr.	6.
6)	detto	detto	4 detto	1 $\frac{3}{8}$ „	Złp.	— gr.	25.
7)	detto	1 $\frac{3}{4}$ detto dł.	3 $\frac{1}{2}$ cali kopa	$\frac{7}{8}$ „	Złp.	— gr.	23.

- 8) Za kopę 1 gontali dł. 3 cali kopa $\frac{1}{2}$ funt. — Złp. — gr. 14.
 9) detto detto 3 detto $\frac{3}{4}$ „ Złp. — gr. 10.
 10) detto detto $2\frac{1}{2}$ detto $\frac{1}{4}$ „ Złp. — gr. 9.
 11) detto detto $2\frac{1}{4}$ detto $\frac{3}{8}$ „ Złp. — gr. 8.
 12) Drutu sufitowego średniego, którego funt wynosi
 około 170 stóp bieżących, funt po Złp. — gr. 25.
 13) Drutu do pieców grubego, funt 110 stóp miary po Złp. — gr. 23.
 14) 1000 gwoździ sufit. $1\frac{1}{2}$ cali dł. wagi $3\frac{3}{4}$ „ Złp. 4 gr. 15.
 15) detto detto $1\frac{1}{4}$ „ $2\frac{5}{8}$ „ Złp. 3 gr. —
 16) Blachy lanej składanej z felcem funt po . . . Złp. — gr. $5\frac{1}{2}$.
 17) detto nieskładanej, zrustów, pokładów i. t. p.
 funt po Złp. — gr. $4\frac{1}{2}$.
 18) Centnar żelaza kutego polskiego po Złp. 31 gr. —
 19) detto detto szlaskiego po Złp. 33 gr. —

Na *vadium* każdy z pretendentów złoży w Kassie Głównej kwotę złp. 500, które to złożenie też Kassa na wierzchu deklaracji zapieczętowanej, według wzorów poniżej zamieszczonego sporządzonęj, poświadczycy: warunki mogą być w Biórach Wydziału przejrane.

Wzór do deklaracji.

Na skutek obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 17 Stycznia 1846 r. Nro 366 uczynionego, oświadczam niniejszą deklaracją, jako obowiązuję się dostawiać materiały żelazne, według widzianych przezemnie wzorów, jakie w r. b. do fabryk rządowych potrzebne będą w obwieszczeniu licytacji szczegółowo wytknięte pod warunkami przez Senat Rządzący do Nru 92 w r. b. zatwierdzonemi, przezemnie przejrzanemi i zrozumianemi, odstępując

od należytości na podstawie cen Dziennikiem Rządowym ogłoszonych, przypadać mogącej procent (tu wyrazić stopę procentu, jaką deklarant odstąpi). Zaświadczenie Kassy Głównej, jako *vadium* złożyłem, znajduje się na wierzchu deklaracyi zamieszczone i proszę o nakaz zwrotu tegoż w razie nieutrzymania się (tu wyrazić na czyje ręce *vadium* wydane być ma), dalej wypisze deklarant datę, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania).

Ostrzega się, iż deklaracya winna być napisana wyraźnie, bez przekreśleń, warunków lub zastrzeżeń, a to pod jej nieważnością, na wierzchu zaś téjże aby napisaném było. „Deklaracya do licytacji na dostawę materiałów żelaznych do fabryk rządowych w r. b. potrzebnych, stósownie do obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych i Policji w dniu 17 Stycznia 1846 roku Nro 366 uczynionego,“ obok czego ma się mieścić poświadczenie Kassy Głównej na złożone *vadium*.

Kraków dnia 17 Stycznia 1846 roku.

Senator Prezydujący

KOPFF.

Referendarz L. Wolff.

Ner 302.

DYREKCJA POLICYI.

Wzywa niewiadomego właściciela pieniędzy z pasem skurzanym w roku zeszłym zagubionemi być mających, aby się w jak najkrótszym terminie do Dyrekcji Policji zgłosił.

Kraków dnia 16 Stycznia 1846 roku.

Za Dyrektora Policji

ŚMIDOWICZ.

Sekretarz Ducillowicz.

Nr 7420 z r. 1845.

T R Y B U N A Ł

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa
i jego Okręgu.*

Podając do powszechnej wiadomości, w myśl § 518 K. K. C. I., iż w depozycie kryminalnym znajduje się kołdra, koszula kobieca i pończoch par cztery od sprawcy kradzieży odebrane: wzywa zarazem niewiadomych poszkodowanych, ażeby w zakresie jednego roku po odbiór tychże zgłosili się.

Kraków dnia 2 Stycznia 1846 roku.

Sędzia Prezydujący

(2 r.)

H. KOMAR.

Sekretarz Lasocki.

Nr 6593.

T R Y B U N A Ł

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa
i jego Okręgu.*

W skutek prośby P. Elżbiety 1mo Pfeiffer, 2do Strzeleckiej w imieniu syna swego Jana Pfeiffer z mocy udzielonej sobie od tegoż plenipotencyi, działającej, wniesionej o przyznanie temuż Janowi Pfeiffer legatu w summie Złp. 11000 przez ś. p. Barbarę Pfeiffer testamentem własnoręcznym w Krakowie dnia 11 Września 1836 roku zdziałanym, uczynionego: Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie art. 12 Ustawy hip. z r. 1844 wzywa wszystkich prawa do spadku po ś. p. Barbarze Pfeiffer z summy Złp. 9,000 na

42

kamienicy w Krakowie w Gm. III pod Liczbą 357 stojącej, z summy Złp. 10000 na kamienicy w Krakowie w Gm. IV pod Liczbą 438 hipotecznie zabezpieczonych, tudzież z summy Złp. 6000, oraz z summy Złp. 1000, wedle osnowy testamentu ś. p. Barbarze Pfeiffer należec mających, składającego się, aby z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili się; w przeciwnym bowiem razie legat wyżej wzmiankowany, zgłaszającemu się obecnie P. Janowi Pfeiffer przyznany zostanie.

Kraków dnia 9 Grudnia 1845 roku.

(1 r.)

Sędzia Prezydujący

J. PAREŃSKI.

Sekretarz Lasocki.

Ner 5687.

T R Y B U N A Ł

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa
i jego Okręgu.*

Wzywa wszystkich mogących mieć prawo do masy Karola Hr. Wodzickiego z kwoty Złp. 6642 gr. 24 w skryptach hipotecznie zabezpieczonych i z kwoty Złp. 50 gr. 28 w gotowiznie w depozycie sądowym złożonćj, składającej się, aby z stosownemi dowodami w zakresie trzechmiesięcznym do Trybunału zgłosili się; w przeciwnym bowiem razie z masą tą jako bezdziedziczną, postąpionem zostanie.

Kraków dnia 10 Stycznia 1846 roku.

(3 r.)

Sędzia Prezydujący

J. PAREŃSKI.

Sekretarz Lasocki.

Nr 118 D. K. T. CENY ZBOŻA

i innych produktów, na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 19 i 20 Stycznia 1846 r.	1 Gatunek				2 Gatunek				3 Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.
Korzec Pszenicy	37	10	38	—	35	—	36	—	34	—	34	15
„ Zyta	36	—	36	15	34	—	35	—	—	—	—	—
„ Jęczmienia	26	—	27	—	24	—	25	—	—	—	—	—
„ Owsa	15	—	16	15	13	15	14	—	—	—	—	—
„ Grochu	—	—	37	—	—	—	34	—	—	—	—	—
„ Jagieł	53	—	54	—	—	—	50	—	—	—	—	—
„ Rzepaku	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Tatarki	—	—	22	—	—	—	20	—	—	—	—	—
„ Ziemniaków	—	—	8	—	—	—	7	—	—	—	—	—
„ Cebuli	—	—	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Centnar Siana	—	—	2	24	—	—	2	6	—	—	1	18
„ Słomy	—	—	4	15	—	—	3	6	—	—	2	24
Masła czystego garniec . . .	6	15	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaj kurzych kopa	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drożdży wianienka	10	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spirytusu garniec z opłatą . .	6	6	6	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Okowity	4	24	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—

Sporządzono w Biorze Kommissaryjatu Targowego.

Kraków, dnia 20 Stycznia 1846 roku.

Delegowany

TUSZYŃSKI Komis. Cyr. II.

W. DOBRZAŃSKI Kom: Targowy.

Adj. Pszorn.

- 18/2 wejście Austriaków
 19/2 boisko po ulicach, austeriaci
 20/2 " " "
 20/2 - 21/2 o 4 rano przewróci straż w Fortcie
 7 spiskowców było odczytanych. Dwie rodziny Collin
 generał Koperny Fortcie gdy go wyrzucił
 Od potłuczonej straż, kolkunastu parstanców
 spada
 2 rano strzelano do przednich
 O potłuczonej dawać wódkę i kawy. Polkarano
 szereg walców
 22/2 Nurek. Zamknięta kolumna, po 3 popoł. -
 wolno wychodzić z domu. Dalsza kolumna
 gdy 3 osoby, rano na istniejącą strzelnicę.
 o 5 popoł. wyczerli Austriacy -
 "depreco ohyki" do broni!"
 Obywateli wybrali Józefa. Nurek;
 krainą gwardji Nar. - skomano most
 23/2 2 kolumny do wyprawy. wyczerli na auster, -
 wyczerli, zbitych. gwardji.
 24/2 ? niewiadomą egzha potłucenia
 25/2 Prad rewolucyjny węgier kolumna brzochnego
 fest rewolucji.
 iafeto Podgórni
 26/2 iafeto Melbourne, - Teatr kulturalny
 publicznym, wzmoty sta Tyssandiego!
 Zmianki wzmocnienia
 27/2 wzmocnienia o rano
 Praci przeszedł na Podgórni -
 28/2 Formacja kawalerji, nawiadła kolumna
 (saw na wzmocnienia).

$\frac{1}{3}$ Nadrzela. Parawianow mundrach. Tymuscu
notae fiasu wptano wodowacy Helcla
Nochenta i. d. Callina. Collie pyjstich
po grubianisku zabal potNania na fasby i
mnetaske, wydaccia etaulioi, Brudu newelucy,
ramkurcia Druoi etc.

Dyplator et. nymora, cis. Strach pod Austo.

$\frac{2}{3}$ Micureu. iumidior i chorazni, holant
berwano kochali
Dymura. Austr. chorazni, cis. i Druoi wry.

$\frac{9}{3}$ Anartowacii, kas. D. Pugustreue po
wadomowach i. m. r. i.

$\frac{21}{3}$ Anartowacia dalsze wpewnon

$\frac{1}{4}$ Wymuono lowary. Lubraciu Sta po,
mrecureu i swadruioi swobretos aust

$\frac{12}{4}$ chorely, dwij. ma, uwarliwy k. r. t. me.

$\frac{23}{4}$ Da braku mweja wicruioi ozadupa jrs
w Klankorah i Druoi jmywatnyel

44

Wiersz dedykowany na scenie Krak
28/2 1846 Miłkowskiego przez p. Szturm:

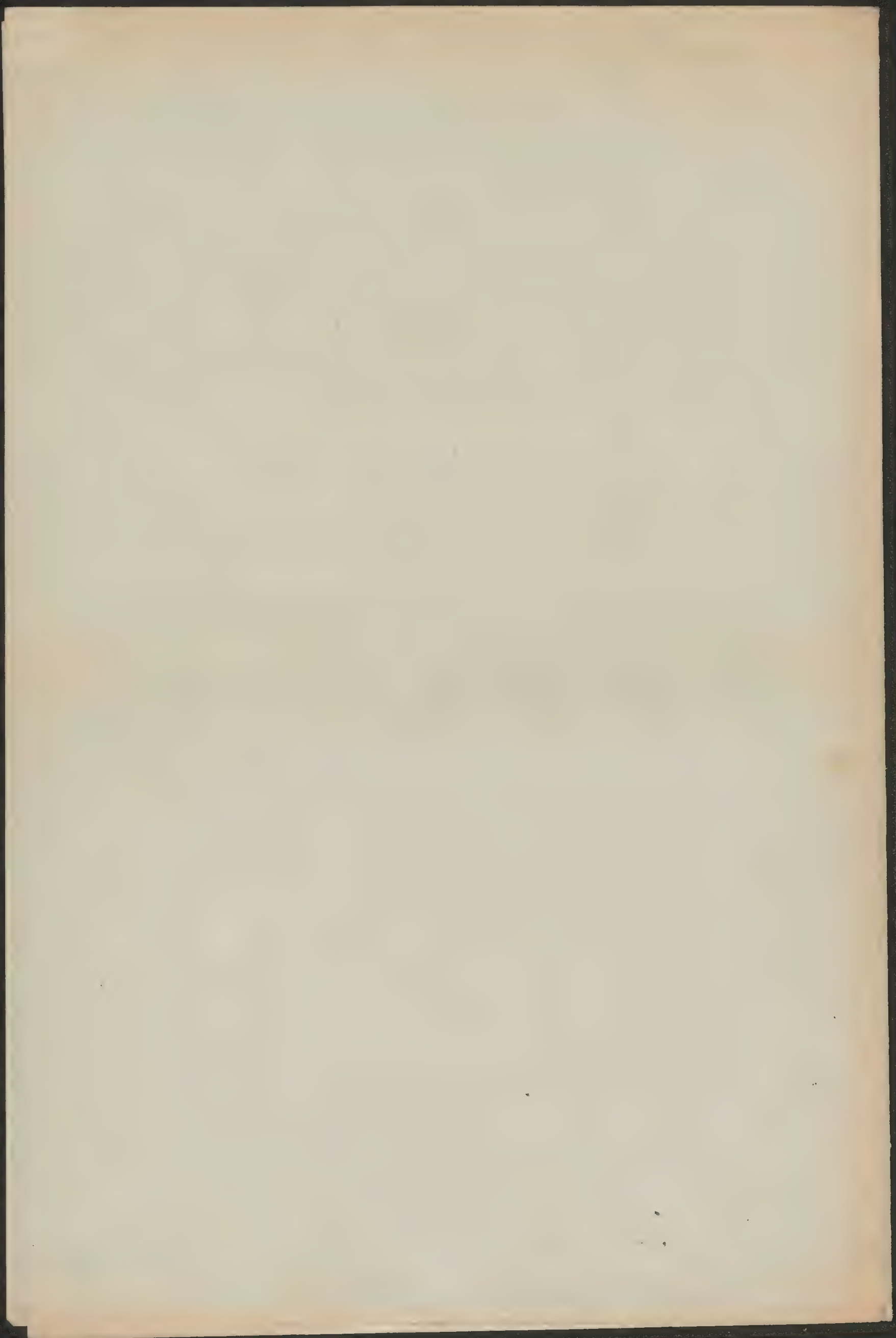
Stawia byt to Kraina
Z bohaterów woi.
Kardz Kamosci to wspomina
Na wzniostym Wawelu,
Drogi do nas ich swietynie
Lanowne scietosha
Jama wita nim optynie
Wymody je uscisza.

Surucija cis Polsk. tony
Przyskajz Kojdany,
Bieruny polci, bieruny Kosy
Za kraj ukochany!
Wobruny jak nasi smotkowie
Ni kacraz na bliziny,
Nieiny pracz; zyjcie, widnie
Za wolnosz Ofryzmy!

" Kopia Rocznika Prud. Rewoluc.
z czasu powstania w Krak. 1846
i relacy o razstych wypadkach

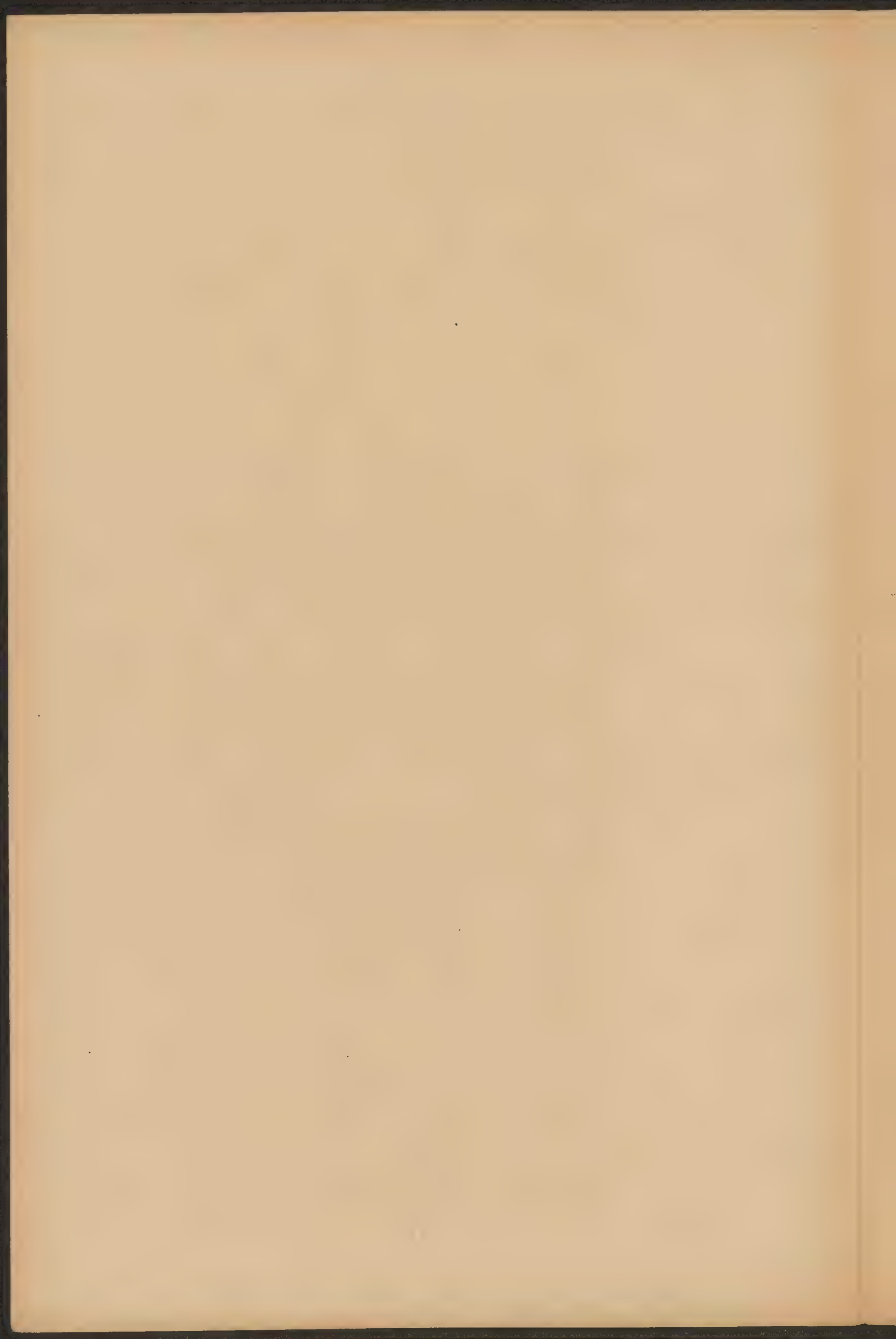
nakladem Jozefa Lillera - Karsantnera
i Han. Leonarda Gayerbura

Paryz 1846.

45
My Ferdynand goty miasto Kraków z ogra-
niczonym okręgiem przecz traktat pokoju
zawarty w Wiedniu dnia 14 października
roku 1809 w Naszego Państwa
zobowiązane, i do ówczesnego Księstwa
Warszawskiego przyłączone, jednakże
wskutek zdarzeń wojennych w roku
1812 przez cesarsko - rosyjskie wojska
zdobyte zostało, połączył się nasz w Bo-
gu spoczywający Jan Ojciec świętej pa-
męci Cesarz Franciszek I. z dworami
spiryjniczennymi Prus i Rosji, przez ugo-
dę z dnia ^{3 maja} 21 kwietnia 1815 roku w ten spo-
sób: że Kraków z przyłączonym okręgiem
na przysłówie, jako wolne i niepodległe,
pod protekcją tych trzech mocarstw
zostające miasto uważane być ma.
Wyrażonym jednakże warunkiem i ko-
municie potrzebnej supozycją tego usta-
nowienia, była nie tylko ścisła neutral-
ność precdnego wolnego miasta, lecz
osobliwie też na niezwrotny obowią-
zek, ażeby żadnym zbiedzem, któryby
podstąpił tych trzech opiekunich
mocarstw byli, ani przydłtem, ani
schronienia nie forwalato, ale ich na-
stychniał właściwym wrogiem wyda-
wał.

Nader smutne doświadczenie lat
przemiatu wykazało, że Kraków tego
warunku swego niepodległego istnienia
nie doświadczył i owszem w 1830 r. był nie-
przewidnie ogniskiem buntowniczych
kibiców przeciw trzem dworom o-
piekunich, aż nakoniec w lutym bie-
żącego roku stał się widownią gwałto-

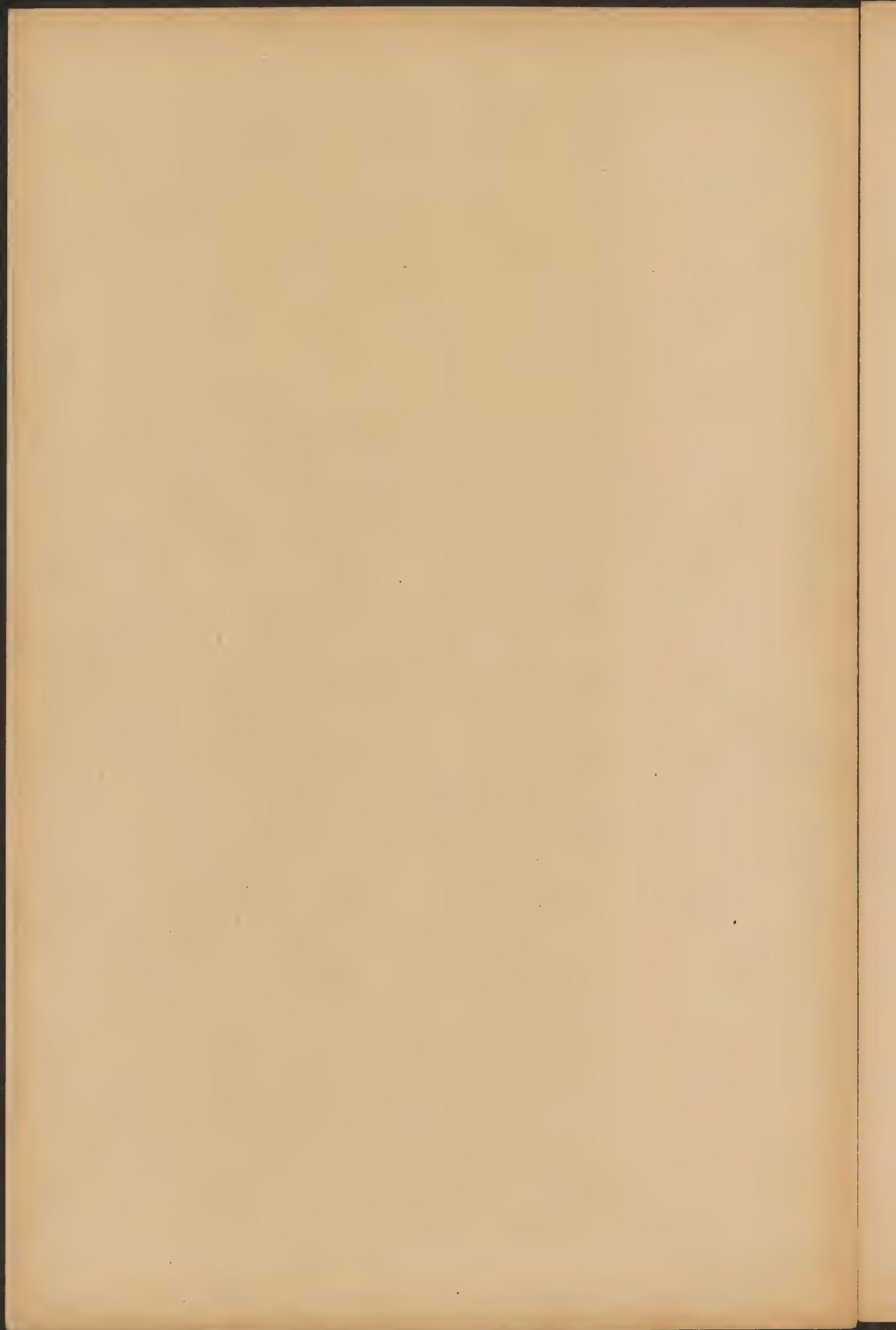

44
mniejszych i niebezpieczniejszych wydarzeń,
jakie kiedy. Skoro więc i prawna Kon-
stytucja Krakowa nieosiągnęła, a los miasta w ręce Hilku sprowadzonych
popadł, który sobie tytuł króla nowo-
lucyjnego Polski przywłaszczyli, i mies-
kańców węgierskich części dawniejszych
polskich Krajów do powołania przesw-
ich rządów i do broni wzywali, nastę-
pił z powiatu Krakowskiego napad
całkowicie uzbrojonej ręki na nasz kraj.

Nawet potrzeba było Kraków rozcią-
gnąć wojska mocarstw opiekuńczych,
i odtąd go pod rząd pruskiem
należał władzą wojskową pod-
legły.

Przez te wypadki w niemożności
położenia przez nieprzyjaciół spokoju
i porządku w Europie zburzone pod-
stawy wolności i niepodległości Kra-
kowi znów podległ, a pręcej
obowiązkami niebezpieczeństwa nie tylko
naszych wierznych poddanych w Galicji,
lecz także prawej i w porządku nami-
stowanej części mieszkańców Krakowa
od napadów i kradzieży tegoż stron-
nictwa burzycieli, wzięliśmy w posta-
czeniu z Jego Królewską Mością Kró-
lem Pruskim, i z Jego Cesarzką Mością
Cesarzem Rosyjskim przywrócić los mia-
sta Krakowa pod ścisłą ochroną.

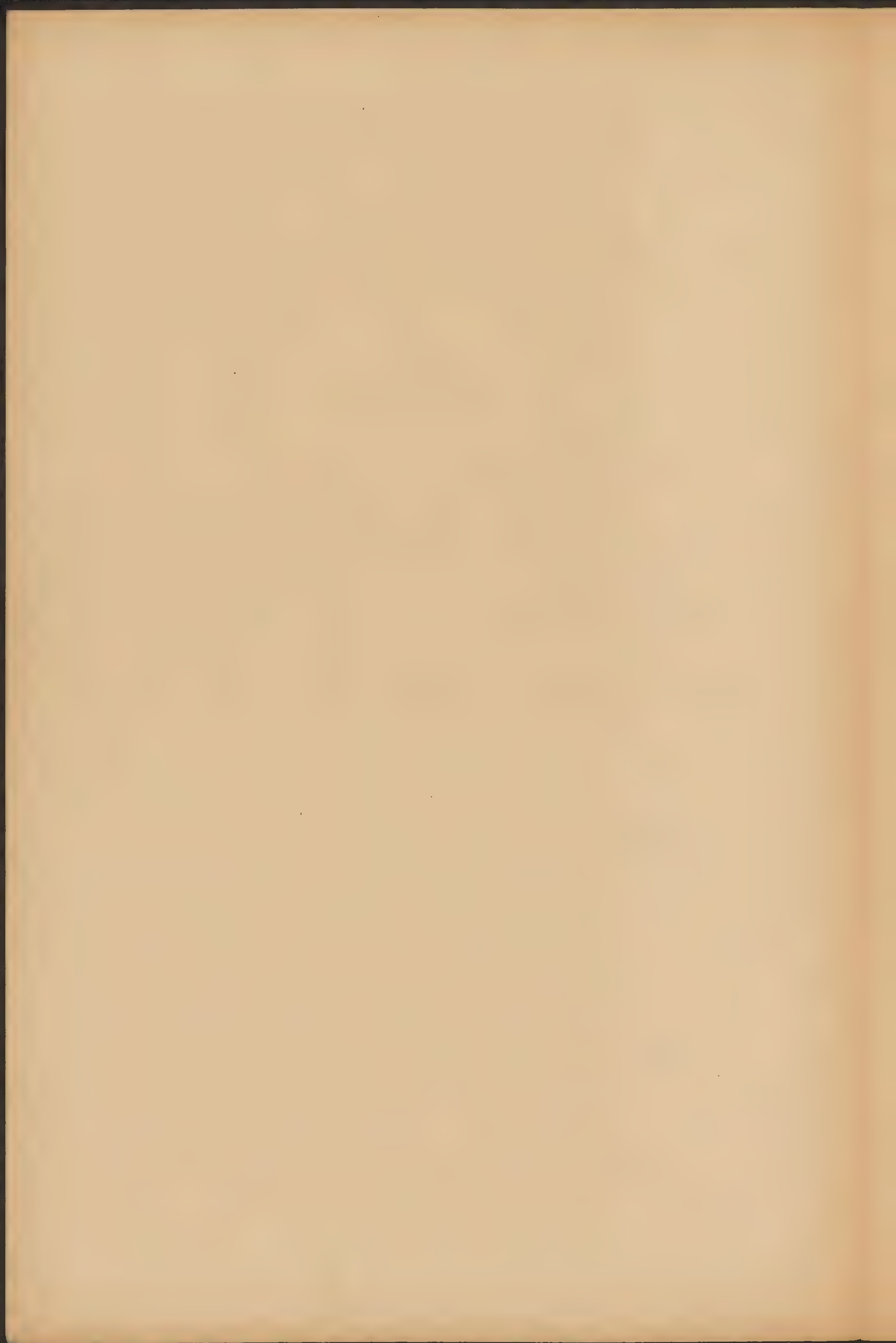
W tym celu nakazaliśmy narodzić
z pełnomocnictwami specjalnymi Dworów
Berlińskiego i Petersburskiego. Skutkiem
tych starań jest ugoda zawarta w Wie-
dniu na dniu 6go Listopada bieżącego
roku, mocą której trzy opiekuńcze Dwory

frakty na dniu 3go Maja roku 1815
względem miasta Krakowa zawarte
wstępują i kuwa, przeto też miasto ze
swaim okragiem, tak jak takowe przed
pokojem Wiceliskim z dnia 14go Paździer-
nika 1809 roku od Naszego w Bogu spo-
rywającego Pana Ojca i poprzednika
posiadane było, kuwa pod Nasze berto
wraca.

Wskutek tych postanowien, rozumu-
jemy niniejszem miasto Kraków z jego
dołychnasowym okragiem w Nasze poia-
danie, potoczamy je na wieczne czasy
z Naszą Koroną i deklaryjemy je jako
niepodzielny częć Naszego Cesarzkiego
państwa, do którego je niniejszem wie-
lamy.

Mianujemy Janie Wichnińskiego Hra-
biego Modrzyckiego Deyu, Naszego Podkomo-
rego, kręczyńskiego Radcę Gubernial-
nego i Starostę miasta Krózi Naszym
Nadwornym Komisarzem do zajęcia
tego posiadania, i wykonywania wszystkich
miejscowości miasta Krakowa i jego do-
łychnasowego okręgu, dla ich własnego
dobra, aby Naszym postanowionemu
Nadwornemu Komisarzowi, a względnie
deklaracyjnemu przez Nas wnoszącemu, albo
nowo doprowadzić się mającemu wladrom,
niektóre postępowanie, a wreszcie
przez nas wydany i przez wydać się
mającemu rozporządzeniom najściśle-
jrze, uległość okazowali. Nawracamy
przynajmniej im utrzymanie i obronę
naszej Świętej Religii bezstronne prawo
i sprawiedliwość, stosunkowo rozdzielnie
cierpiarów Krajowych i silnie zachowa-

nie publicznego bezpieczeństwa. Dla tych,
którzy przez niewolnicze poddanie się
pod Karamięję dla ich własnego dobra
stwierdzą rozporządzenie, tudzież przez
wierność i przychylność do Naszego do-
mu, Naszej Pałki godnymi się stają, bę-
dziemy. Zawsze łagodnym Prądą i łaską
myślną Cesarzem, owaś będziemy się starać
podług naszych najlepszych sił, ażeby ich
uczynić uczestnikami tych Dobrocięstw,
których polepszenie u tak wielkim i mo-
żnym mocarstwie, miernotom mia-
sta Krakowa udzielić jest w stanie.

Dan w Naszej Cesarzkiej Rezydencji
w Wiedniu dnia jedynastego Listopada,
roku tysiącznego osiemsetnego czterdziestego
prostego, Naszego panowania Drugiego.

Ferdynand.

№ 1671.

Uzasadnienie

dotyczące Tymczasowej Cywilnej Administracji Wolnego Miasta Krakowa.

§. 1. Tymczasowa Cywilna Administracja Miasta Wolnego Krakowa, zostaje pod kierownictwem Generała, Wojskami Sprzymierzonemu w tym Kraju Konsystującemu słowodzącemu. Do wykonywania nas wyda-nych przez Niego rozporządzeń i do katalowania interesów bieżących, ustanowiona zostaje Rada Administracyjna.

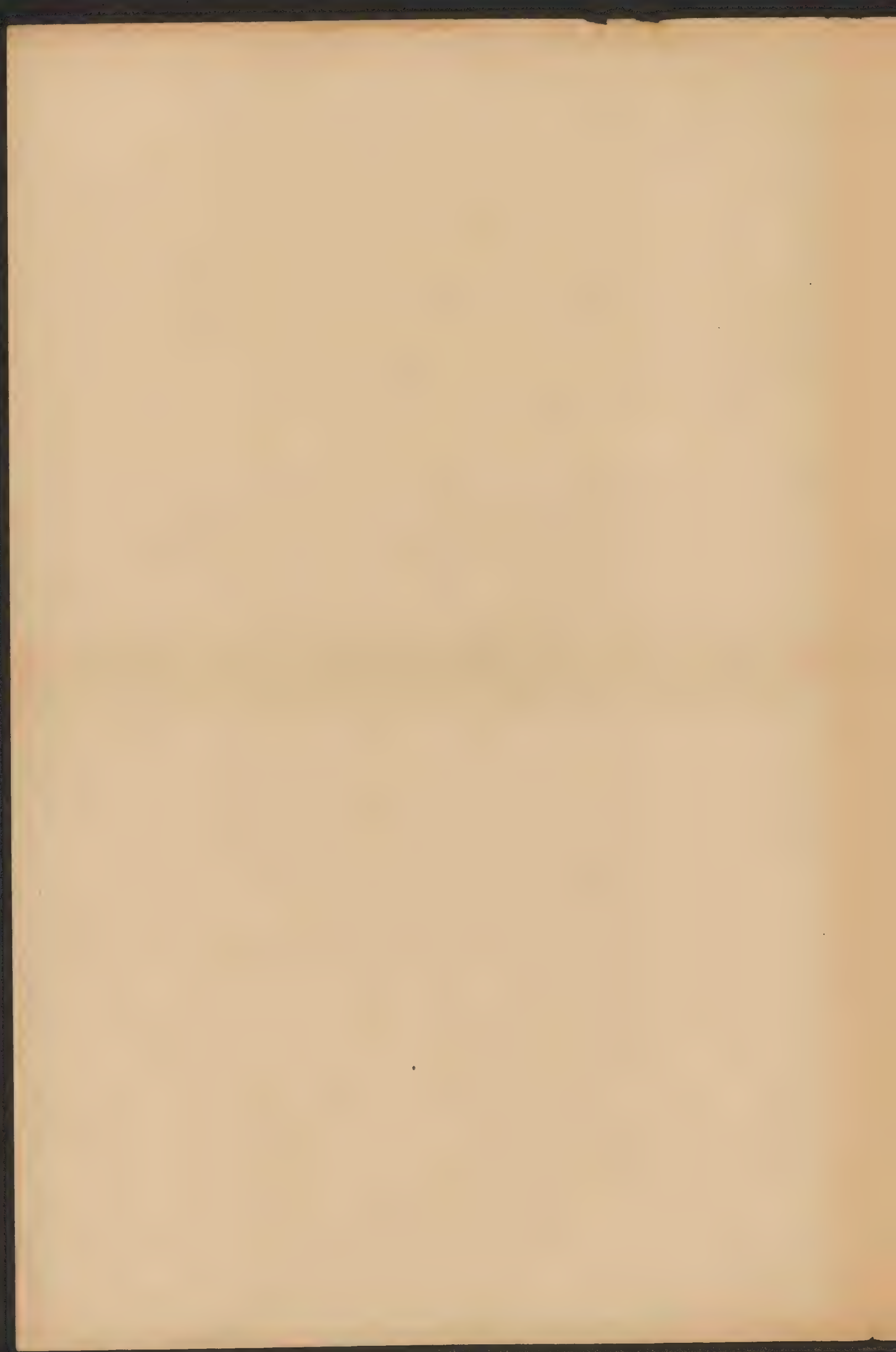
§. 2. Rada Administracyjna składać się będzie: z jednego Dyrektora jako Kierownika, z dwóch Asesorów i Sekretarza Kancelarii Rady prowadzącego, którzy od słowodzącego Generała jako Kierownika Tymczasowej Wojskowo-Cywilnej Administracji nawiązani zostaną.

§. 3. Rada Administracyjna, składana będzie odpowiednio liczba Referentów wyjącego stopnia, jak również dla utrzymywania regularnego biegu służby, pewna liczba innych urzędników.

§. 4. Rada Administracyjna podzielona, zostaje na dwa Wydziały, z których jeden zajmować się Sprawami Wewnętrznymi i Polityki, Drugi nas Dochodów i Skarbu słowodzącego katalować będzie.

§. 5. W każdym z tych dwóch Wydziałów przewodniczyć będzie jeden z Asesorów według oznaczenia Kierownika Administracji Tymczasowej Wojskowo-Cywilnej.

§. 6. Rada Administracyjna katalować będzie, o ile się z niniejszym uzgodni, jakiegokolwiek rodzaju sprawy, jakie dla Senatu Krakowskiego prze-

zusczone były.

Zmiany te, które teraz Konieczne Rada Administracyjna w postępowaniu zachować ma, określa niniejsze urzędzenie.

§. 7. Rada Administracyjna na polecenie swego Dyrektora, składać będzie co do ważniejszych czynności raportu Szefowi Biura Symonowej Administracji Wojskowo - Cywilnej, a w ogólności przedstawiać go będzie jako najdokładniej o biegu całej Administracji.

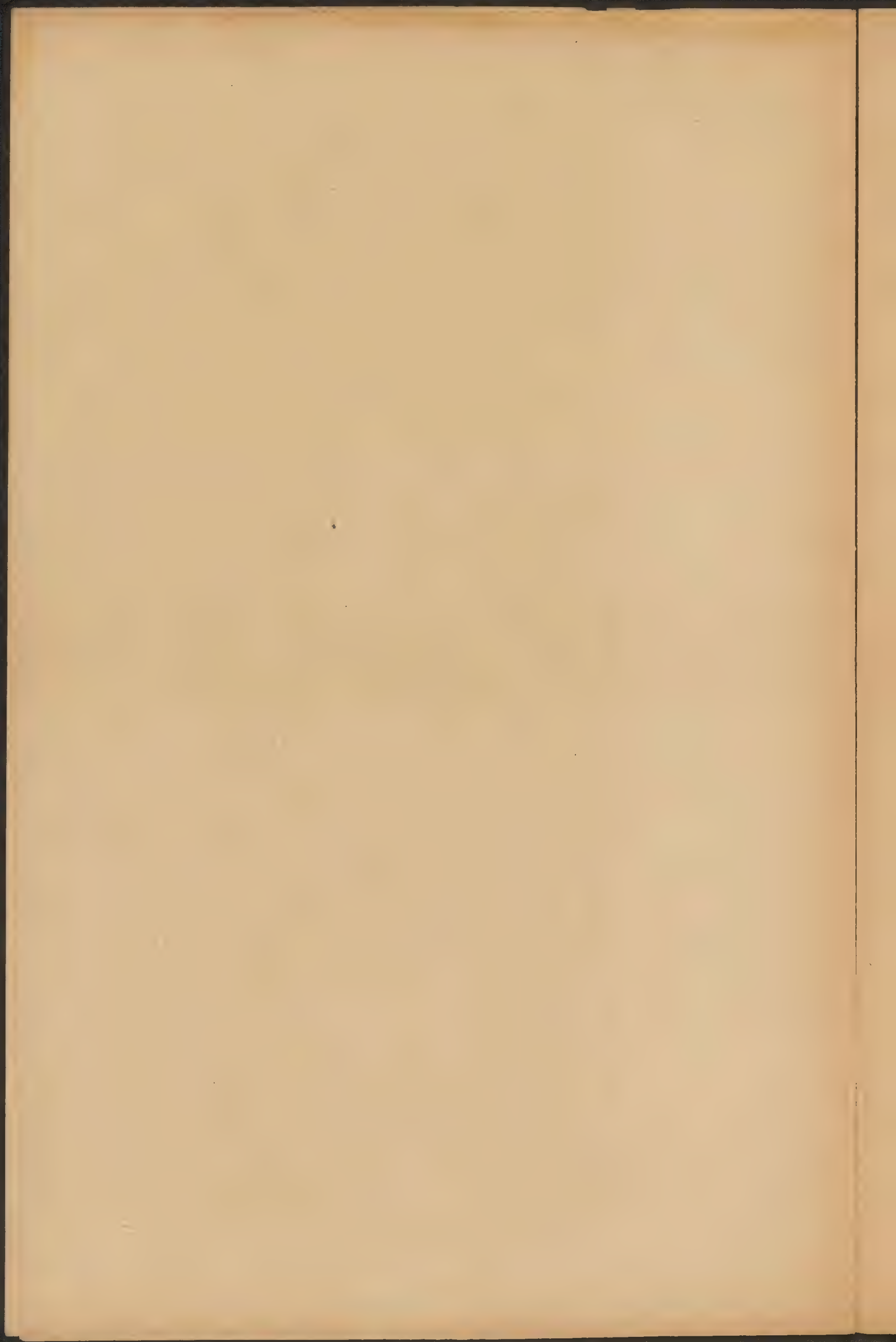
§. 8. Rada Administracyjna nie będzie mogła przystąpić do obsadzenia żadnej posady, sławniej od nominacji Senatu państwa, bez otrzymanego poparcia w tej mierze ze strony naczelnika Administracji Symonowej Wojskowo - Cywilnej pozwolenia.

Tę samą powinność się ma przy udzieleniu dysmisji i zawieszeniu wstąpić Prezydentowi.

§. 9. Dyrektor Rady Administracyjnej, jak i inni, sama Rada Administracyjna, prawnie utaskawienia Trezoru Senatu i Senatowi sławniej stwiera, wówczas tylko i o tyle wykonywać będzie mocna, o ile Szef Biura Administracji Symonowej Wojskowo - Cywilnej to na przykazanie ma.

§. 10. Polityka wyzna i ewentualności w Holandii mieścić Krakowie, koszące pod bezpośrednim i wyłączeniem kierunkiem Szefa Biura Administracji Symonowej Wojskowo - Cywilnej.

§. 11. Obydwie Wydziały Rady Administracyjnej, katalizować będą, tę samą czynność.

111

wieci, jakie dawniej do Wydziałów Sena-
tu należały.

Przewodniczący w tych Wydziałach
mocni będą przedkładać do ich zakresu
należące, z wyłączeniem tylko w §. nastę-
pującym wymienionych, konstruując,
zawieszając po osiągnięciu zdania od
przewodniczących im dwóch Referentów.

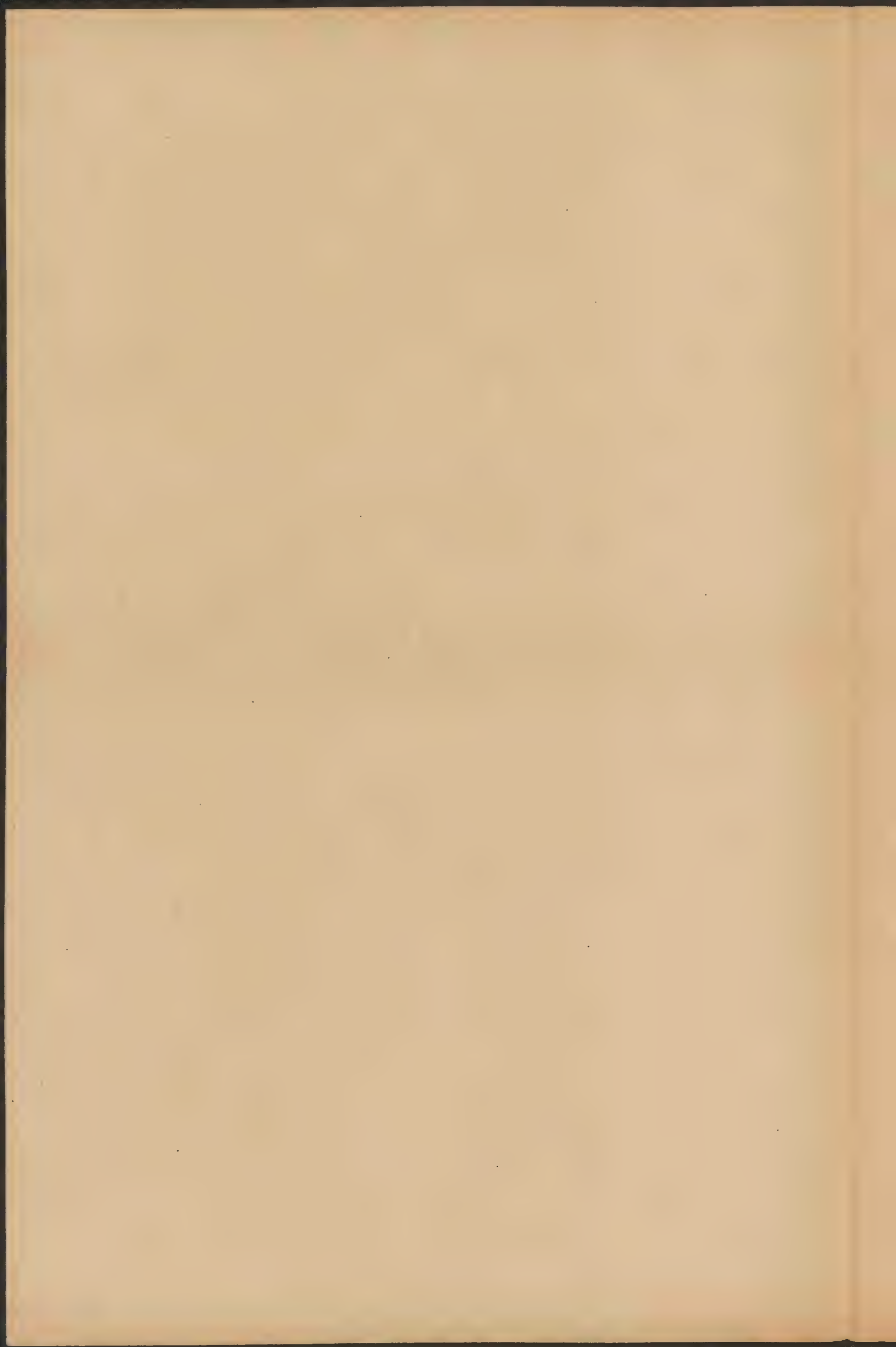
§. 12. Sprawy jednak te, które dawniej
Wydziały na Prokuraturę rekursu w ostatniej
Instancji przekazywały, odtąd przekazy-
waniem Rady Administracyjnej ulegać
będą.

§. 13. Na załatwienie czynności doty-
czących rozpatrywania w polubny Wojak.
w Wolnem mieście Krakowie Konsyliu-
jących, naukowinowany postanowie Indu-
cent, który w postępowaniu swoim
winien się będzie stosować do wyda-
wanych przez Radę Administracyjną
rozporządzeń.

§. 14. Zbro dotyczących spraw Instytu-
towych i opieki małoletnich, powsta-
wać będzie jak dotąd pod kierunkiem
polubnego Referenta.

§. 15. Właściwość Uniwersytetu, Dyrekcya
Polecy, ogólna Dyrekcya Szpitali, jak
nie mniej wszelkie inne Urzędy i Wła-
ściwość Własnego Miasta Krakowa, zosta-
wać będą względem Rady Adminis-
tracyjnej w tych samych obowią-
zkach, stosunkach, w jakich dawniej
względem Senatu postawiały.

§. 16. W zamianze osiągnięcia oszczęd-
ności, wszelkie urzędy i powołania, któ-
reby się w obecnym położeniu Własnego
Miasta Krakowa okazały uży-
teczne.

Łecznemi, na wezwolenie Starosty
Administracyi Tymczasowej Wojakowo-
Cywilnej, umieszczone być mają.

§. 17. Orlonkowie byłego Senatu przed
wszystkimi innymi do kierunku
w różnych gałęziach służby publicznej
w szczególnej Władzy Administracy-
yjnej mogą być powołani.

§. 18. Niniejsze rozporządzenie obowią-
zuje nasennie od dnia w którym Pa-
ła Administracyjna w pełnieniu wła-
stych jej obowiązków urzędowych we-
jść.

§. 19. Wszystkie istniejące rozporządze-
nia, któreby się niniejszemu sprzeci-
wiały, tracą moc obowiązującą.

Na zgodność tłumaczenia świadczę.
(M. P.) - Kaniowski Sekr. R. Ad.

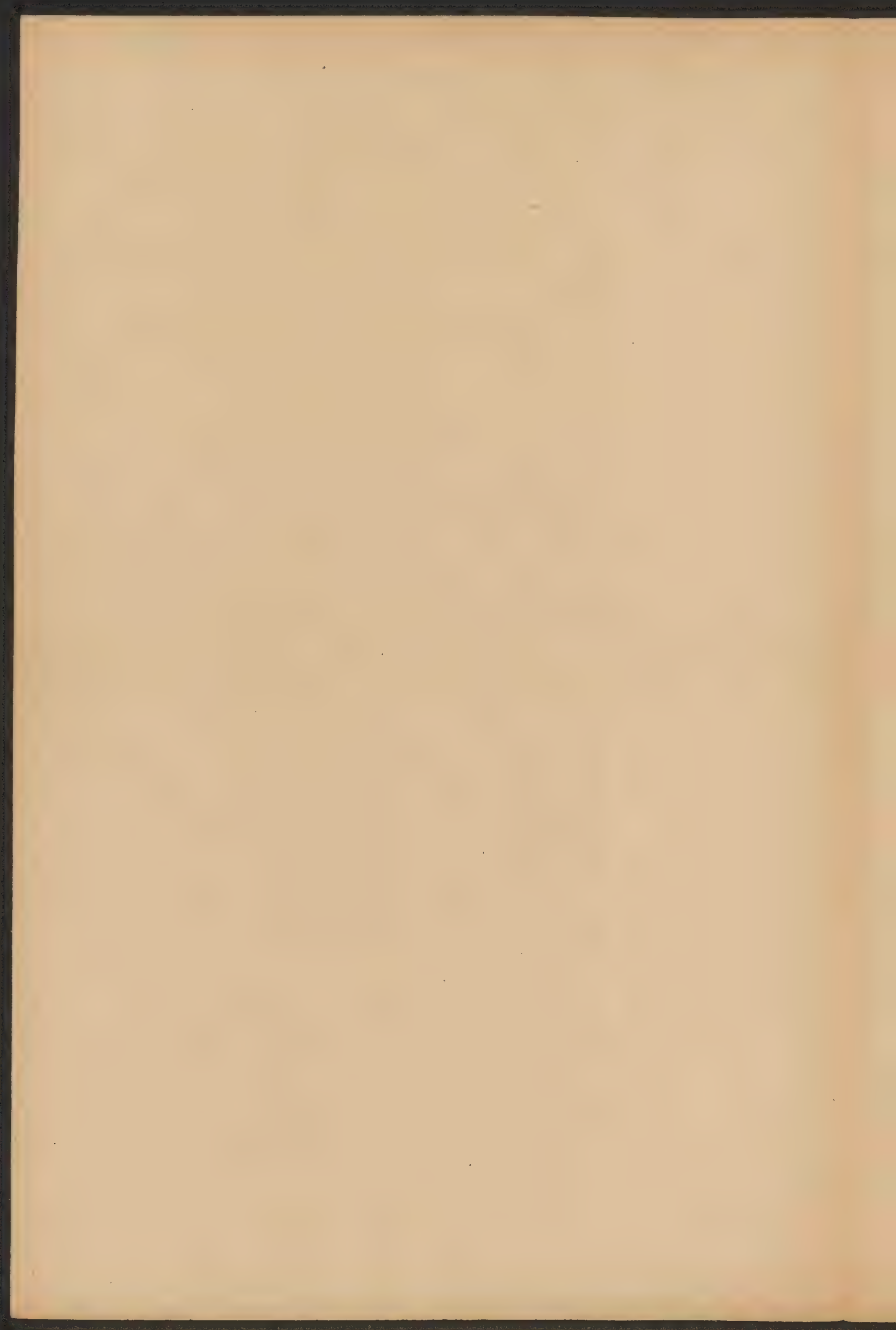

N° 1671 G. R. A.

Rada Administracyjna Cywilna
Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Stosownie do Reskryptu Jego Exzellen-
cyi i Wzgo Generała Komendnika Wojsk
Jego Cesarско-Кrólewско-Апостолскіей
Мошні Гл. de Castiglioni, Naczelnika
Administracji Wojskowej i Cywilnej W. M.
Krakowa i jego Okręgu z dnia 22 kwiet-
nia br. Nr. 629 Tędy Najjaśniejsze Kraj.
Autorytet Rozstrzygające Długo raczyły posta-
nowić, aby miejsce słuchaczasowej pro-
wizorycznej Administracji Cywilnej
zajęta Rada Administracyjna poś jego
Naczelnictwem zastawać mająca, do
której składu powołani jednocześni-
byli Senator dwigwostii Jacek Kiegiar-
ski na Dyrektora, byli Senatorowie cra-
sowi Konstanty Kosrowski i Jacek
Majewski na słowach Assesorów, tudzież
Wincenty Kamiński słuchaczasowy
Prokurator Trybunału na Sekretarza,
własnie swe urządowania w dniu dni-
siejszym objęli.

Ustanowiona pręto w tym składzie
Rada Administracyjna, o rozstrzygnię-
ciu i dniem Dziejowym swoich czynności,
wszystkie słuchaczasowe Władze Kra-
jowe, dla zastępowania się w czasie o-
ile Rado dotyczy wiadomości, kara-
nem rozstrzygnięcia niniejsze wraz
z prezydentem polskim nowostanego
obok powołanego na procrastku Reskry-
ptu urzędnika, wskazującego sposób
postępowania i zakres Działani R-
dy Administracyjnej, w Dzienniku
Kraw dla wiadomości powołanej

51
ogłasza.

Kraków dnia 22 Kwietnia 1846.

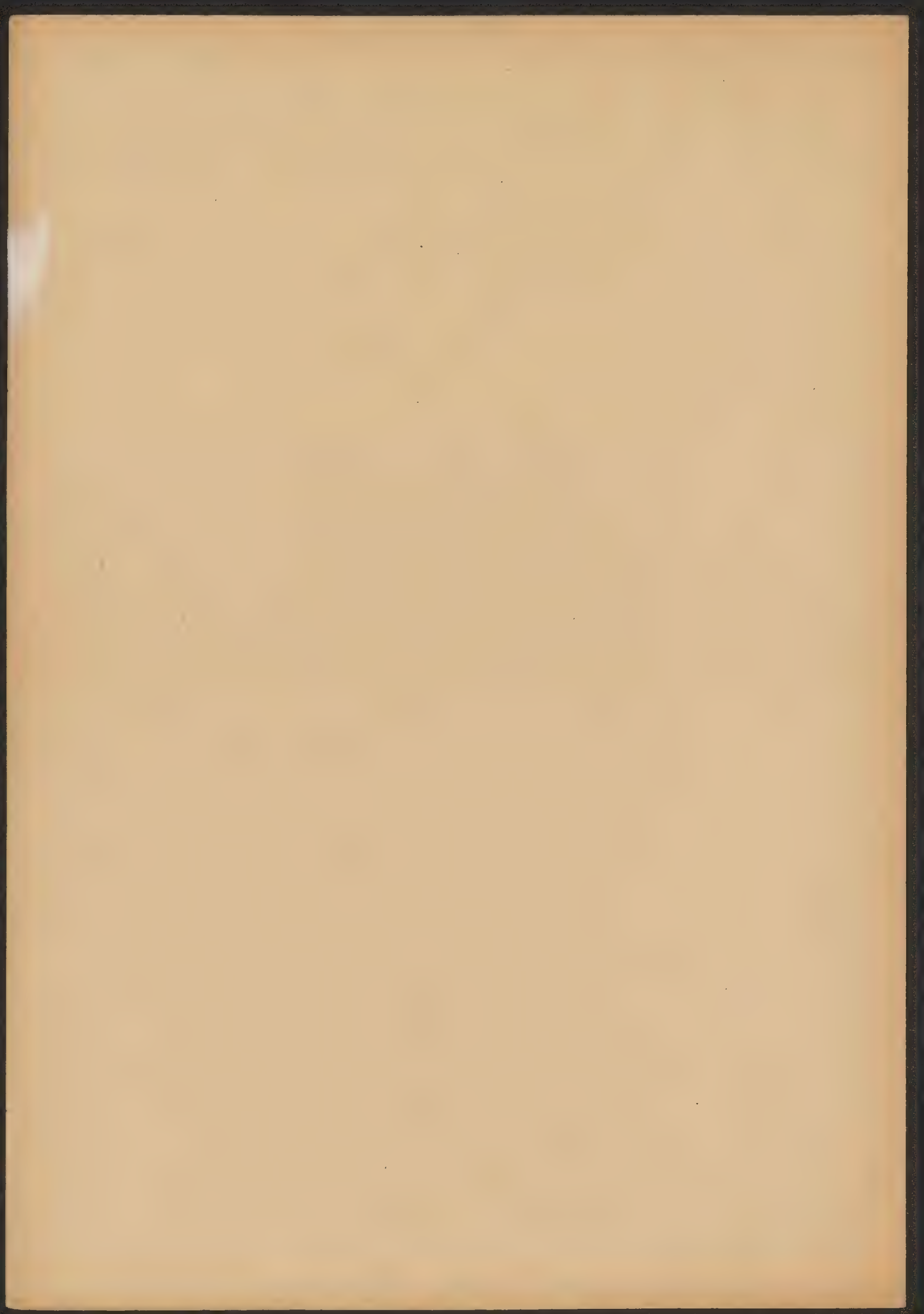
Dyrektor Rady administracyjnej

J. Kisielewski

(M. P.)

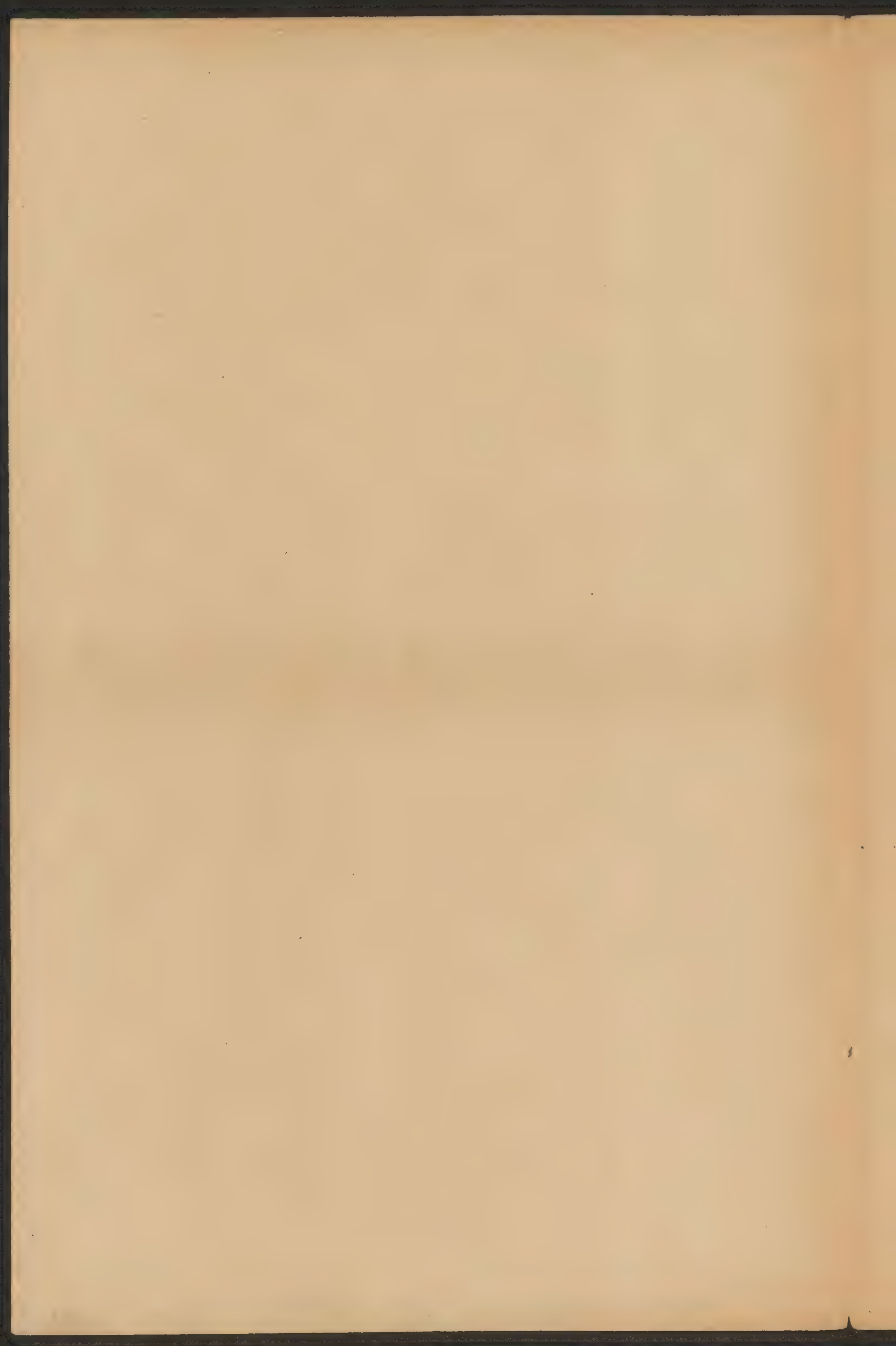
Sekretarz Kosiński

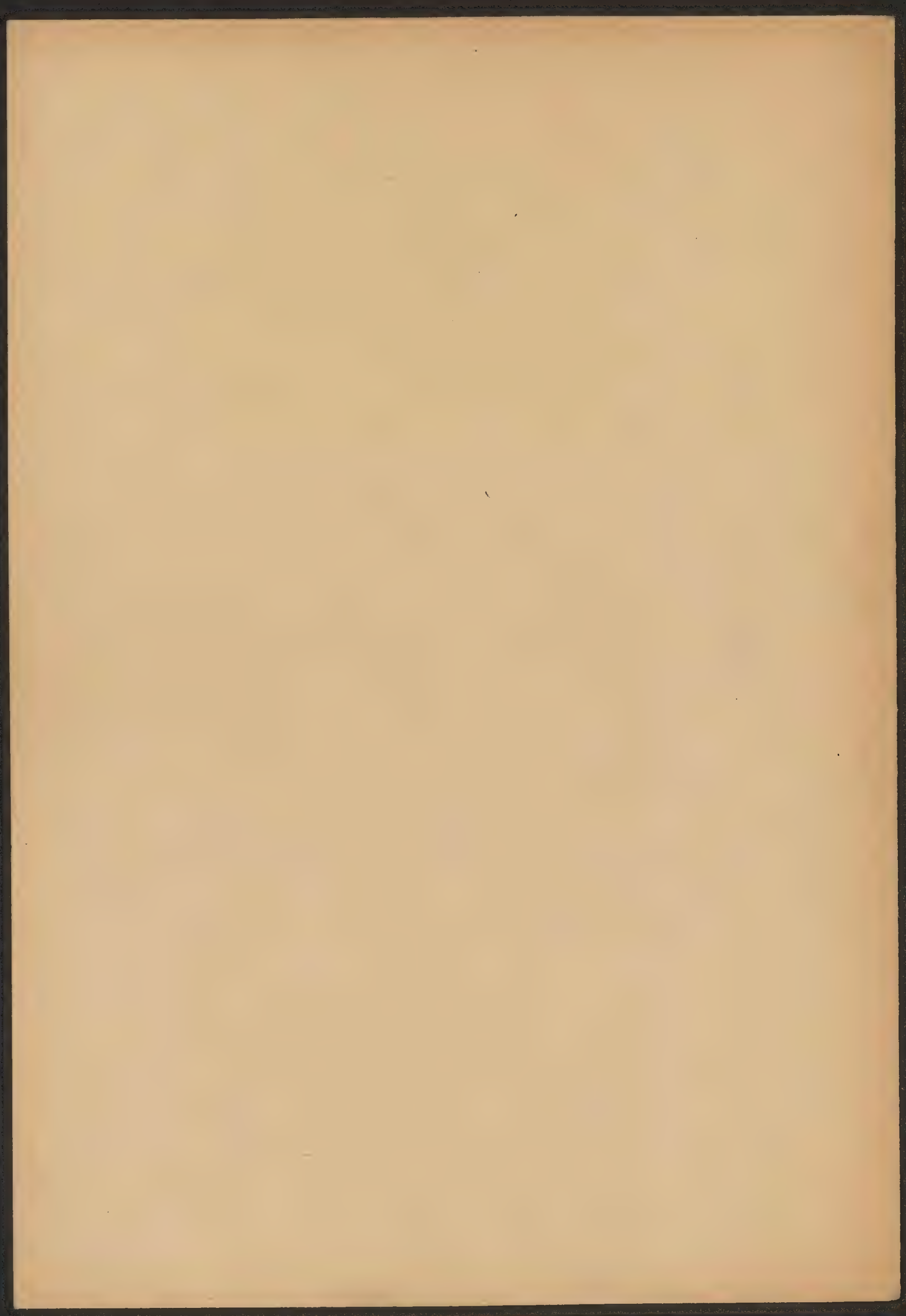
Nowakowski Sekr. Exped.

Quia 11 listopada 1846r. Kraków został
do monarchii austryackiej wcielony
na prośbę Palmerstona a 23 listo-
pada, Guizota a 2 Grudnia 1846 od-
powiedział austriacki Rancier nota
24 stycznia 1847 roku, w której protes-
tujących traktuje a najwięk^{sz}era^z ironią
i lekceważeniem.

"Trzy słowy sprzymierzone, powia-
da Książe Meternich, solidarnie po-
dzielają, jak wcielenia karówno a wrze-
nie jak protestacya Francji i An-
glii sprawiła. Wskutek tego wrzeńia,
trzy słowy niechcowały nigdy, aby prawa
ich do obalenia Prusko-polskiej Kró-
lewskiej mogły być nakwestyonowane.
Jego Ek. Mości wcielając Prusko-po-
litę do swego państwa, nie tylko Prus-
zom a przystępującemu mu prawu,
lecz wypełnił obowiązki monarchy,
zakochując swoje interesa."

OBWIESZCZENIE.

Wysokie Ministerium Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z W. Ministerium budowl publicznych, dekretem z d. 29 Lipca r. b. Nro 4224 M. J. potwierdziło dołączone przepisy tymczasowe przy przebudowaniu lub restauracyi domów po pogorzeleli w mieście Krakowie i jego przedmieściach zachować się mające.

Te tymczasowe przepisy budownicze, podają się do powszechnej wiadomości z tém oznajmieniem, że odtąd nie będzie wydawane pozwolenie na żadną budowlę, która ściśle według tychże przepisów projektowaną i wykonaną nie będzie. Równie udzielone już zezwolenia, na prowadzenie budowy przy której niniejsze zasady zachowane być jeszcze nie mogły, ogłaszają się za nieważne, i strony interesowane, obowiązane są nowe przedstawić prośby do tychże zasad zastosowane.

Prośby o dozwole nie budowy winny być podawane do Rady Miejskiej, która pod tym względem potrzebne instrukcyje już otrzymała.

Z c. k. Kommissyi Gubernialnej.

Kraków d. 1 Sierpnia 1850.

Przepisy tymczasowe policyjno budownicze obowiązujące przy przebudowaniu lub restauracji domów po pogorzeli w Mieście Krakowie i Jego Przedmieściach.

1) Do każdej nowej budowy lub głównej restauracji jakiego budynku potrzebnem jest wyraźne na to pozwolenie.

2) Do prośby o dozwoleńie budowy dołączone być winny wszelkie potrzebne plany budownicze, na dwie ręce sporządzone, z którychby wewnętrzny rozkład budynków i główne techniczne konstrukcye dokładnie poznane być mogły.

Dla budynków dwu albo więcej piętowych ustanawiają się następujące przepisy:

Piwnice.

3) Piwnice w każdym domu mieszkalnym muszą być zabezpieczone sklepieniem w kluczu 12 cali grubém.

Schody piwniczne.

4) Schody piwniczne mają się składać albo z kamiennych stopni, albo przynajmniej mają być murowane i dębowemi dylami pokryte.

Drzwi piwniczne.

5) Piwnice powinny się zamykać od zewnątrz drzwiami z blachy żelaznej, lub drzwiami drzewianemi żelazną blachą pokrytymi.

Dół.

6) Wjazdy, wehody, sienie i miejsca, w których z ogniem się ma do czynienia, jak niemniej miejsca, które służą za składy palnych materiałów lub towarów muszą być zasklepione.

Schody.

7) Schody mają być począwszy od dołu aż po sam strych zbudowane z materiału ogniotrwałego, dozwolone również będą schody zasklepione, mające stopnie murowane forsztami drewnianemi pokryte, w takim jednak przypadku odpoczyńki czyli podesty mają być wyłożone kamieniem lub cegłą. W szczególnych jedynie przypadkach i jako wyjątek dozwoloną będzie budowa schodów drewnianych, a to wtedy, gdy te nie będą stanowiły głównego połączenia z sobą pieter.

Ganki.

8) Ganki, które stanowią jedyną komunikacyą między różnemi dzielnicami mieszkań, i z głównemi schodami, muszą z ogniotrwałego być

zbudowane materiału. Pod tym względem stanowią wyjątek te ganki, które służą do podrzędnych celów, do wygody większej i od których połączenie dzielnic mieszkań niekoniecznie jest zawisłe.

Sienie.

9) Sienie, które w różnych piętrach, łączą różne dzielnice mieszkań, w każdym przypadku winny być zasklepione.

Kuchnie.

10) Kuchnie na piętrach z otwartymi ogniskami muszą być nad temi ostatnimi zasklepione albo ogniotrwałymi kapami zaopatrzone.

Podłogi.

11) Wszystkie ganki, które jedyną komunikacją między mieszkaniami stanowią, jak niemniej wjazdy, sienie i kuchnie z otwartymi ogniskami muszą być kamieniem lub innym ogniotrwałym materiałem wyłożone.

12) Czeluście na zewnątrz wychodzące, zamykane być winny drzwiami z blachy żelaznej, w szczególnych jedynie przypadkach, dozwolone będą drewniane drzwi na wewnątrz blachą żelazną pokryte; wewnątrz czeluści ma być kamieniem wyłożone. Przy piecach które się od wewnątrz opalają, przed drzwiczkami opałowemi, ma być umieszczona w podłodze płyta z ogniotrwałego materiału.

Kominy.

13) Przy otwartych lub do szczególnych celów służących ogniskach, kominy mają mieć szerokości 18 cali, tak, aby przez nie mógł się kominarz przesunąć. Przy zamkniętych ogniskach w piecach pokojowych, w angielskich kuchniach dozwoloném będzie zakładać kominy ciasne, okrągłe ile możliwości, prosto do góry wyprowadzone; przystęp do takowych kominów, dla czyszczenia urządzony, ma być zamykany szczelnie żelaznemi drzwiczkami.

14) Kominy muszą być wyprowadzone aż po nad dach, w ogólności do wysokości 3 stóp nad szczyt dachu. Kominy te od wszelkich drewnianych części składowych budynku ściśle oddzielone być winny.

Strych.

15) Strych z całym swoim wiązaniem dachowém, mianowicie zaś od poziomego przykrycia najwyższego piętra oddzielonym, w całej swój rozciągłości ma być wyłożonym posadzką ceglana lub polepą na warstwie rumowiska 3 cale grubą.

Drzwi strychowe.

16) Drzwi żelazne mają stanowić zamknięcie strychu w sposób zabezpieczający od ognia.

Pokrycie dachowe.

17) Pokrycie dachowe ma być zrobione z dachówek albo blach metalowych, drewniane dymnikowe budki, mają być na zewnątrz pokryte w sposób ochraniający je od zapalenia.

Mieszkania podstrychowe.

18) Urządzenie mieszkań podstrychowych w żadnym przypadku dozwoloném być nie może, jak niemniej składanie tamże łatwo zapalnych materiałów jakimi są np. słoma, siano, materiał opałowy i t. p.

Mury ognio-chronne.

19) Każdy dom ma być od sąsiedniego budynku oddzielony murem ognio-chronnym najmniej na 18" cali grubym bez wszelkich otworów i który to mur ma być wyprowadzonym od piwnicy przynajmniej aż do zetknięcia się z ogniotrwałém pokryciem dachowém.

Rynny dachowe.

20) Nie wolno jest zakładać rynien ani obdasznic drewnianych, takowe bowiem koniecznie z metalu zrobionemi być muszą.

Gzymsy.

21) Jedynie w szczególnych przypadkach przy restauracji budynków można będzie zezwalać na urządzenie gzymsów drewnianych osufitowanych. Przy nowych budynkach zaś gzymsy główne muszą być z materiału ognio-trwałego.

Przedziały poziome.

22) Podłoga w każdém pięttrze ma być oddzieloną od niżej położonej podłogi warstwą 3 calową z suchego rumowiska.

Futryny v. oprawy okienne.

23) Nie wolno jest w otworach okiennych umieszczać tak zwanych futryn zwykle z 3 calowych forsztów robionych; ale miejsce ich zastąpić mają Krosna okienne czyli tak zwane Blindramy.

Wyjątek.

24) Od powyższych przepisów policyjnych będzie można w części odstępować, ale jedynie po zasięgnięciu opinii znawców i Urzędników budowniczych, a to mianowicie przy budynkach o dole lub jedném pięttrze; przy budynkach z innemi nie połączonych w mieszkaniach letnich, altanach, budynkach przeznaczonych do jakowego przemysłu, w każdym jednak przypadku na interes sąsiednich budynków wzgląd mieć należy.

Kraków dnia 24 Lipca 1850 r.

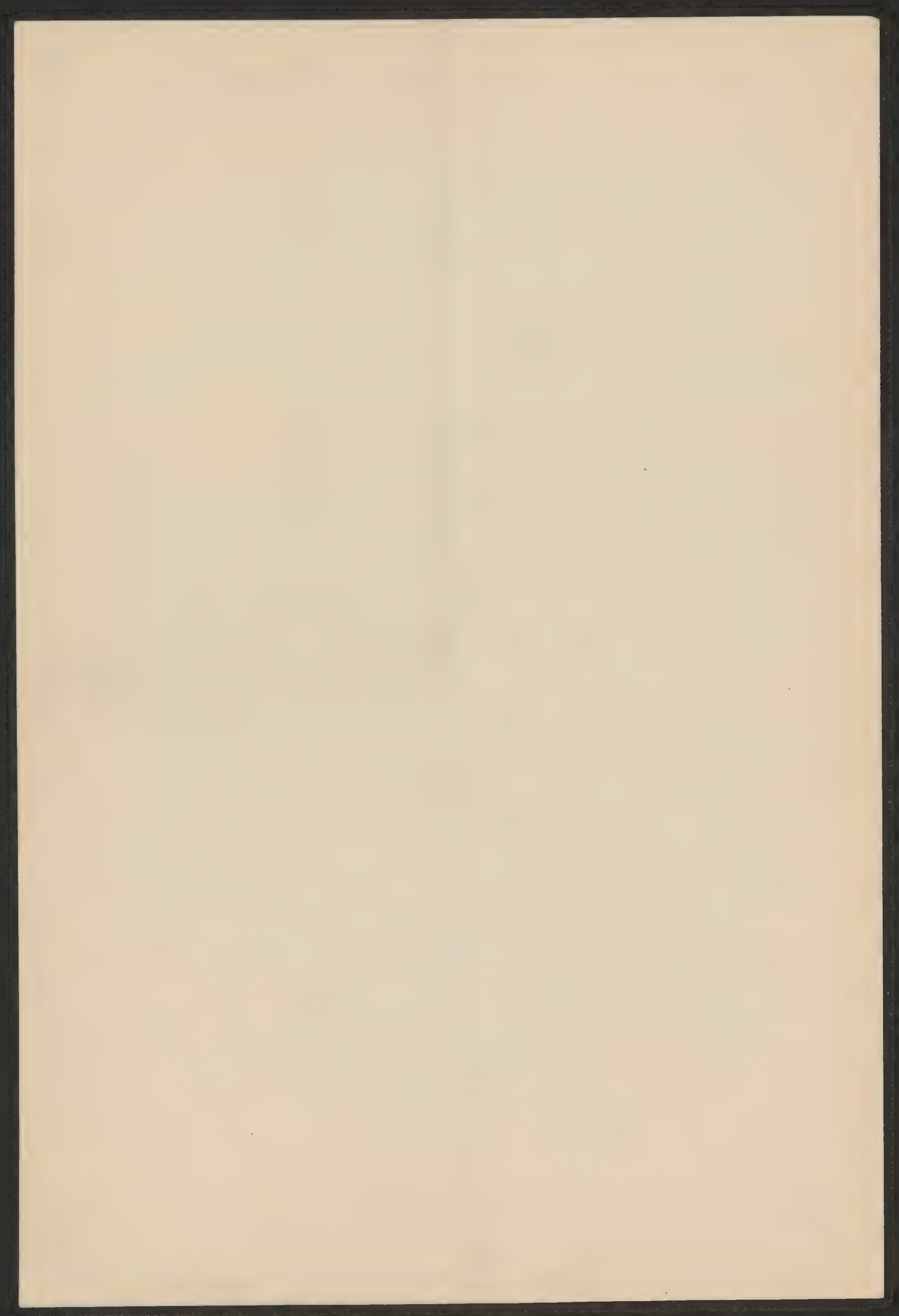
To Berto srebrne - jest pamiątka od niezapamiętanych czasów w czasie bytności całego Królestwa Polskiego, od kogo dane nie wiadomo.

Gdy na radu Cesarzko Austryackiego po ostatnim rozbiore kraju, wrystkie sabytki Miasta Krakowa były przez Licytacyę sprzedawane, dla pamiątki nabyłem to Beretko.

Tuż na czas moich Prezydencji Miasta Krakowa z Radnych Krakowskich wybierani co sześć tygodni radzili Miastem i mieli przywilej Jus Gladii, i tak na znak Powagi, która miała Prezydent, Prezydentowi oddawał to Berto, które raz wice na stole przy Nim leżało. Gdy sadzono winowajcę na karę śmierci, Prezydent trzymał w ręku to Berto. Również to berto używane było, gdy Driedzi kamienicy sprzedali drugiemu swoja kamienice - zawsze bywała publiczna tak narwana Antromiosya. Nateraz Prezydent Miasta Krakowa, lub przez Niego Delegowany Rada w Assystencyi Pisarza i Wójciego - przychodził z tym Beretem przed kamienice, Pisarz odrywał głosów sprzedaw kamienicy - a Wójcin ogłosił nowego Driedzica. Bywałem niepar przytomny tej ceremonij. Kraków d. 8 Maja 1798 Jakób Maczynski.

Dnia 31 Października 1866 r. berto to oddane zostało przez Radcę Kirchmajera, Prezydentowi miasta Dni Józefowi Pietlowi, zarządzającemu pierwsze pod swoją prezydencyą poriedzenie.

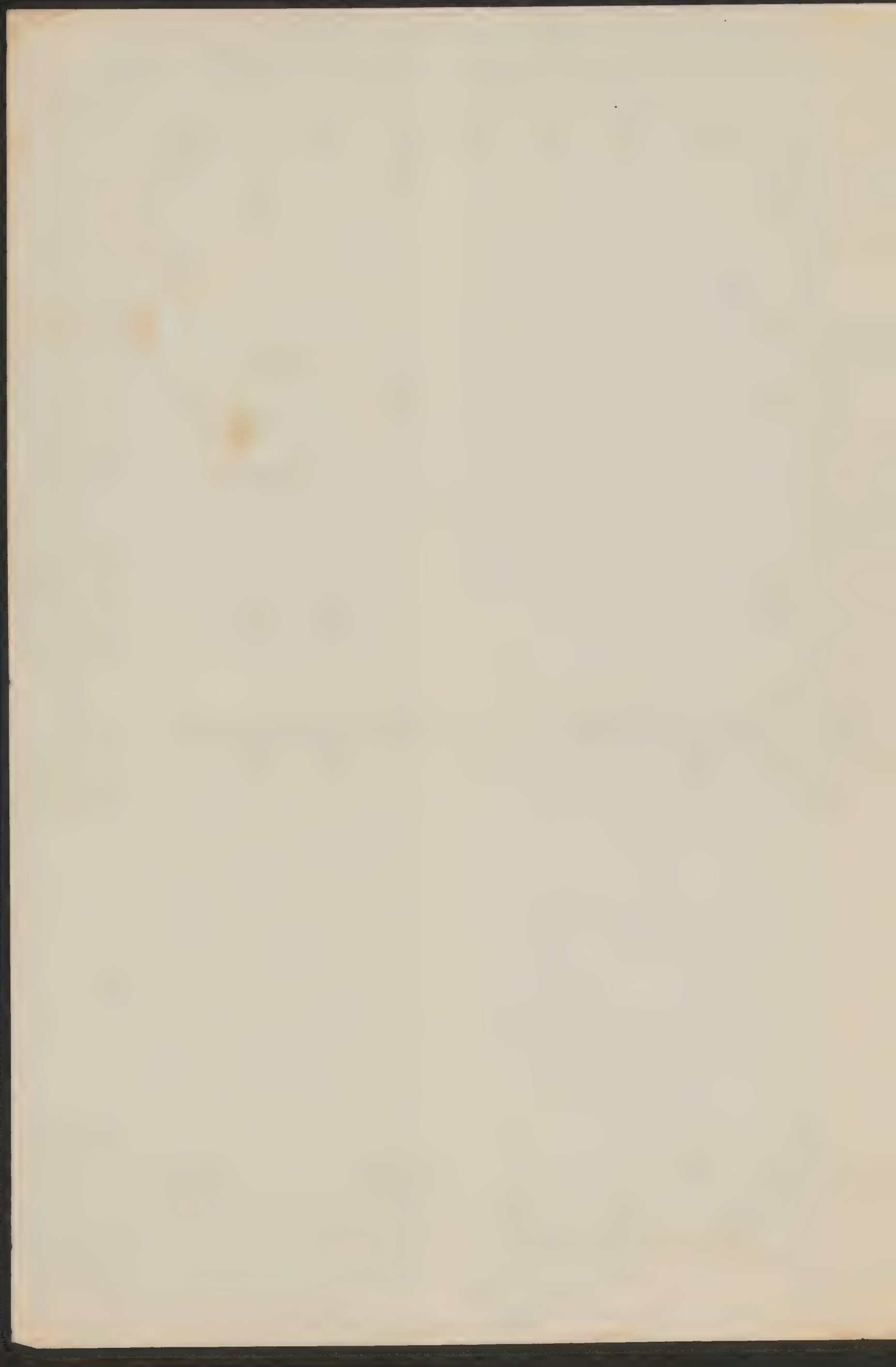

To Berto srebrne -- jest pamiątką od nierapamiętanych
czasów w czasie bytności całego Królestwa Polskiego, od kogo-
dane nie wiadomo--.

Gdy na radu Cesarzowi Austryackiego po ostatnim rozbiore
kraju, wszystkie relikwie Miasta Krakowa były przez Licytacyę
sprzedawane, dla pamiątki nabyłem to Beretto.

Tuż na czas moich Prezydencji Miasta Krakowa, z Radnych
Krakowskich wybierani co sześć tygodni radzili Miastem
i mieli przywilej Jus Gladii, i tak na znak Powagi,
którą mieli Prezydent, Prezydentowi oddawał to Berto, które ra-
wre na stole przy nim leżało. Gdy osadzono winowajcę na ka-
re śmierci, Prezydent trzymał w ręku to Berto; Również to berto
wzywane było, gdy Driedrich kamienicy sprzedawał drugiemu swo-
ją kamienicę -- zawsze bywała publiczna tak nazwana
Intromissya --. Następnie Prezydent Miasta Krakowa,
lub przez Niego Delegowany Rada w Assystencyi Pisa-
rza i Woźnego -- przychodził z tym Berettem przed kamie-
nicę, Pisarz odkrywał głoszą sprzedawcę kamienicy -- a Wo-
żny ogłaszał nowego Driedricha --. Bywałem niekiedy przytomny
tej ceremonii. Kraków d. 8 Maja 1798 Jakób Maczynski.

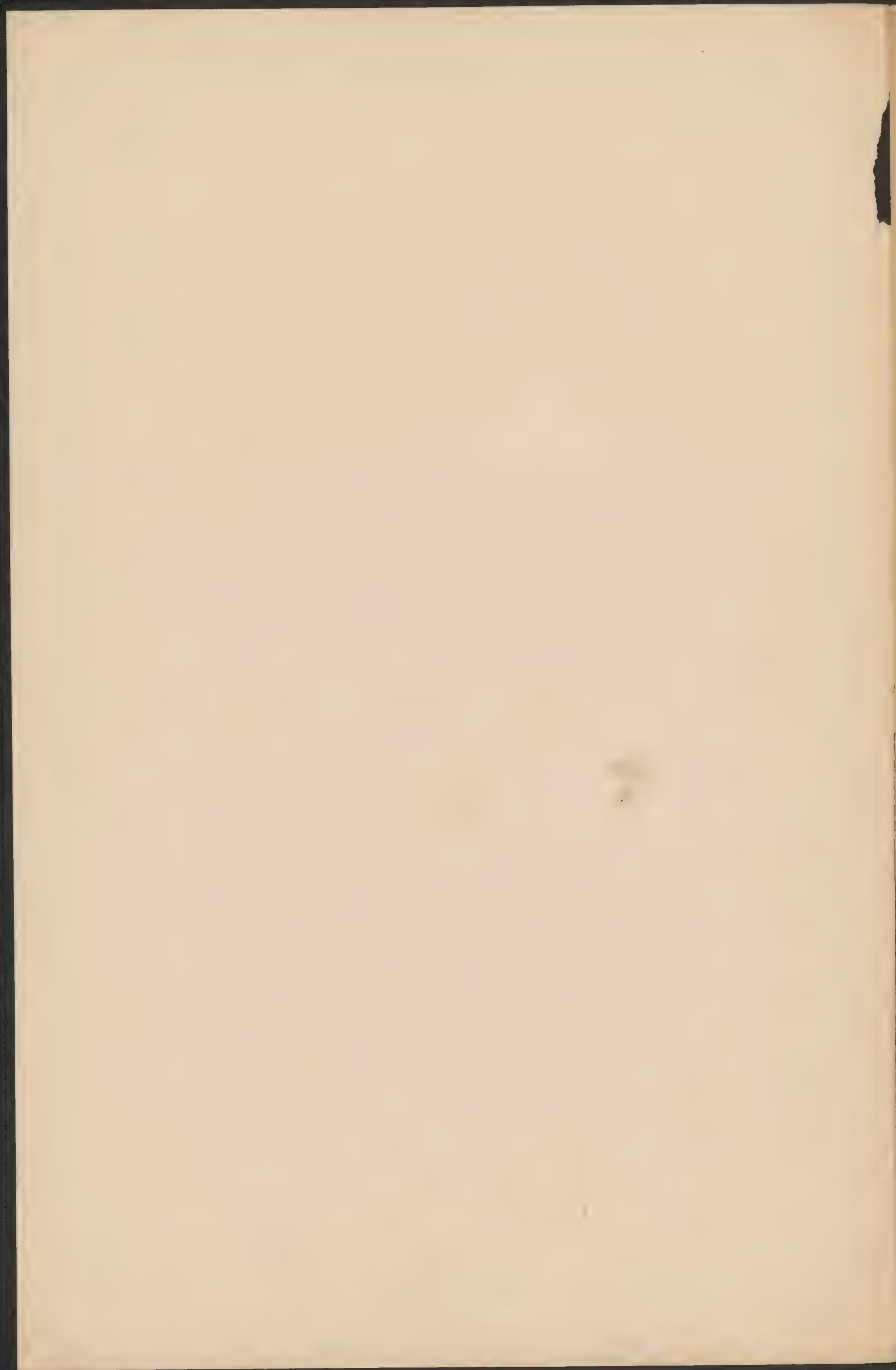
Dnia 31 Października 1866 r. berto to oddane zostało przez
Radcę Kirchmajera, Prezydentowi miasta P. J. J. J.
Dietlowi, wstępującemu pierwsze przed swoją prezydenturą
posiedzenie --.

Dobro wianuwa
o spotykanie i hartowanie
krawców

Pro memoria:

Rekapiety

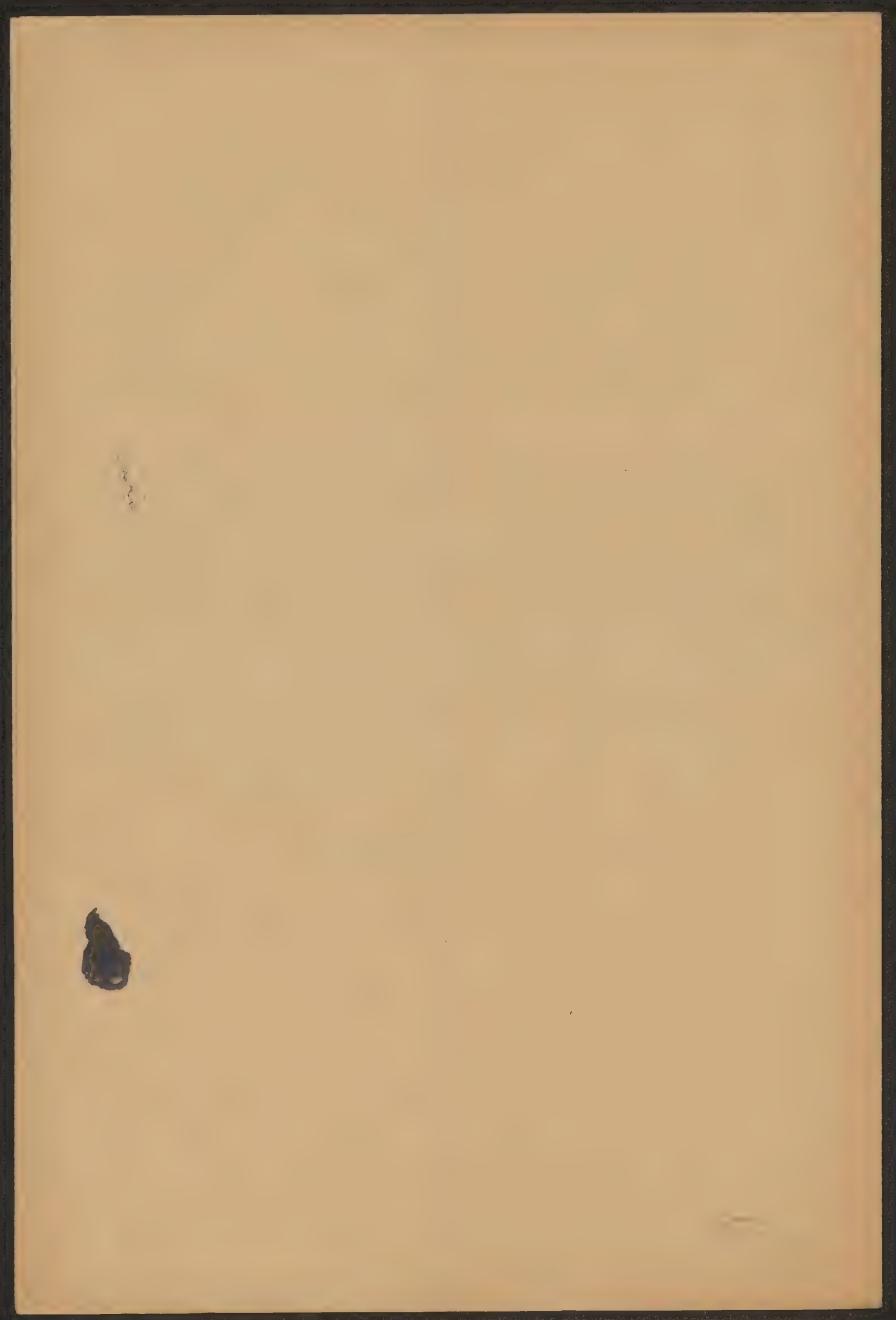
dyktando Kralova z Biblioteki
Legrellonskiej:

- 1) 87. 88. IV. 56. 88 IV 64 Philipp's Li.
Arch. Collectanea 12 tomos
- 2) 3418. Papiry do Kammermeis Hulew.
skich ul. Kammermeis z r. 1691-1804
stron 214
- 3) 2686 Jacha Prybylskiego wspominski
Kraak z r. 1784 stron 4.
- 4) 2807 Dlatki grabowskiego do Kralova
stron 19
- 5) 884 : 885. (od 1509 do 1830 paprowy grab.)
- 6) 3047 R IV 9 Ephemeris 1644-1654
3048 R IV 10. 1630-1643
stron 586 : 718.
- 7) 3049 Ciekawosci anni 1771 stron 680
" " 1772 — 590
- 8) 3367 (Louis'a) Dreci 257, 1848 stron 51.
- 9) 131. 46. IV. 625.
Pisma z r. 1782.

- 10/ 118. D.D. IV. 42, 2 tom
Mecellanea do hist Krah: Karus
do 1644
- 11/ 76. D.D. IV 73. Konfeder Krah
" 1769
stron 172
- 12/ 911. oznaczenie Kaczeniec
w r. 1747.
- 13/ 927 Testament Skota w Krah.
- 14/ 1029. Cech Krawiec, 1630-1820
- 15/ 1034 wzm: Bal w Lubow.
- 16/ 1040. Paprocy do Sejmu Krah
1817-1822
- 17/ 1091 Ustawienie radu gal 1809r.
- 18/ 1188. Paprocy ad Lubowice
od XVI do XVIII w.
stron 28.
- 19/ 1777 Akt konfederacji 1872r.
- 20/ 1797. B. b. b. 30, c. Lwów. 1680.
- 21/ 1813. B. b. b. 7. c. Restauracja
wawelska 1703 r. stron 6.
- 22/ 1883. B. b. 154 Wawelskie opisy

Brak. f. Murraya ? / str. 137.

J. W. Hulme

Wypisy z inwentarza
Archiwum m. p. Krakow.

66

Rok. Treść : Liczba.

1766/7 Księga korespond.

1768/9 Magistrate i r. r. i. i.
osobami

2958

1768 Akta donieskie

915

Regesta prechowa

y numerachow

1815

Sextennio inq. i. i.

u. i. i.

1845

Conclusiones

2170

1769 Zapiski o. i. i. i.

bywajacych bramy

1144

?

"

"

3089

1770 Akta u. i. i. i. i.

1474

1770/72 Akta consularis

Lanionum

2563

1770/73 Conclusiones

668

1770/81, 1784: Akta officii

consularis, protocol

1787/89

inquisitionum

2657

1771	Acta Off. Consularium	1705.
1771/2	dirty : expedycje 2 Urządowa	1919
1771/84	Acta Off. Cons.	1628.
1771/93	Collegium arim	2006
1772/3	dirty memorjat i expedycje	1931.
1772/26	Acta Landorum	2570.
1774	dirty : Expedycje Conclusiones.	1932 2007/8
1775	Acta Off. Cons.	1654
1776	dirty : Expedycje	1933.
1777	Conclusiones	1960.
1777/79	Responsum na listu	1934.
1778	Acta Off. Cons.	1593.
1778	Ordynacja M. Krak.	1742.
1779	Oblaty	1979.
1779/81	dirty ad rozrys. Paniów	1935.

15.

1781. Kurika listow roinych 1937

1782 listy do Magyrit. 1938.

19

1784 - 86 lista Off.

8.

1788 - 91 Consularis 2643.

6

1786 - 1791 Sady potome

Prezidenta 2652.

1.

1789 - 91. Protokolon

actorum off. cons. 2614.

0.

1790 Protokol krymorski

2

Komisji yw. woj. 830.

7/8

1790 Spisytka yw. do.

4

mow i ich wlasnosc 3065.

3.

1790 Protokol seji

0.

Magistratu 2015.

4.

1790/1. Protokol koresp. 1927.

3.

1791 " memoriale 1985.

12.

" " elekcyi 1973.

9.

1791/7 " actorum Off.

Consularis 2615

.

1791 " listow i koresp. 1928.

1792 Protokół sesyj. Maj. 1895

" " " 1896

" " Protokół i kor. 1900

" " " 1919

1792/3 " Relucyjny
Konfederacki 728

1794 Protokół sesyj. Maj. 2009

1794 " memoriałów 1870

" " puzymy
prośb i uwag
fragment bratowa 2159

1794 Korespondencja Maj. 1901.

" Cadet Kt brama { 2202

(" Kuchnia) { 2203

1795 Protokół sesyj. Maj. 1898.

" " memoriał 1905

" " bratowa 1930

" " sesyj. Maj. 2010.

1796 " " " { 1887.

1795 - 1796 { 1897

7/9 - 20/1 { 1898

1796 Prot. memoirs. 1904

" Protokollan der
hohen Verordnungen 2313.

1797 Protokoll Verordnungen
i naharön 1997

" Prot. desyji. Mag. 2013.

" " " " 2014

" " " " 2017

1798/9 " " " 2402.

Dominionsland des Kreb.
Kreises 3019.

XIX wieh

1808 Dvornik expedycji 2912

" " " 2894

1809/11 " " " 2903

1810/16 " " " 2899

181? Kontrola Gwardyi
Karołowej 1998

Karriert

1771/72 Rejestr Lonerzki 829

1772/3 " " 622

772/4 " " 1364

~~Wash~~ Asharlove rormorke!

1784 Anna Komorzyś

Arabis Collinsii 2401

1790 *Tabula ludovici* 3004

1794 Inventar Joh

Ranunculus 2414

Kleppan

1762-67

1774

786, 88/89

179 $\frac{1}{2}$

Prolocution

off. Cour.

Elephantine

27 40.

63

1790. Opis gener. Kleparu 3010.
1791 Bot. actonium
off. ... Clp. 2484

zręta charłowe

7

Indekson Aktoi Krak.
z kopiech. wydanych
1890 roku

Trymuf Sabocznego Krolewici
d. 45. p. 681.
~~Preussische~~ Verord 1794
Lit. 1415.

[Faint, illegible handwriting on lined paper]

Anno 1791.

70

1) Protokoll Elcheys
In folio (265)

2). 1791.

Protokoll Visiter Korrespondenz
In folio (204) 1928

3) 1791-1797

Protokoll aktiven officii consularis.
folio 2615. Bouillon

4) 1794

Protokoll desz Magistrate
In folio (167)

5) 1794 R. mehrgählter magistr.
In folio (1840)

6) 1794 Korrespondenz Magistrate
folio (219) (1901)

7) 1794 Cedrte für jein beam Kr.
In folio 2202
2203

1791

21

Protok memorialu 1985

" obituyi 1977

" listov kn. 1978

" sseyi 1792. 1895

" " " 1896

" listov kn. 1900

" knizh. 1979

" knizh. rukopisy 728 (1797-1793)

1794 " sseyi meqad. 2009

" memorialu 1870 in

" knizh. 1901 in

" knizh. pyshch. { 2202 }

{ 2203 }

1795 Sseye Maggisto. 1898.

" listov kn. 1930

" Sseye M. 2010

1796 Sseye M. 1887.

" " 1897

" " 1904

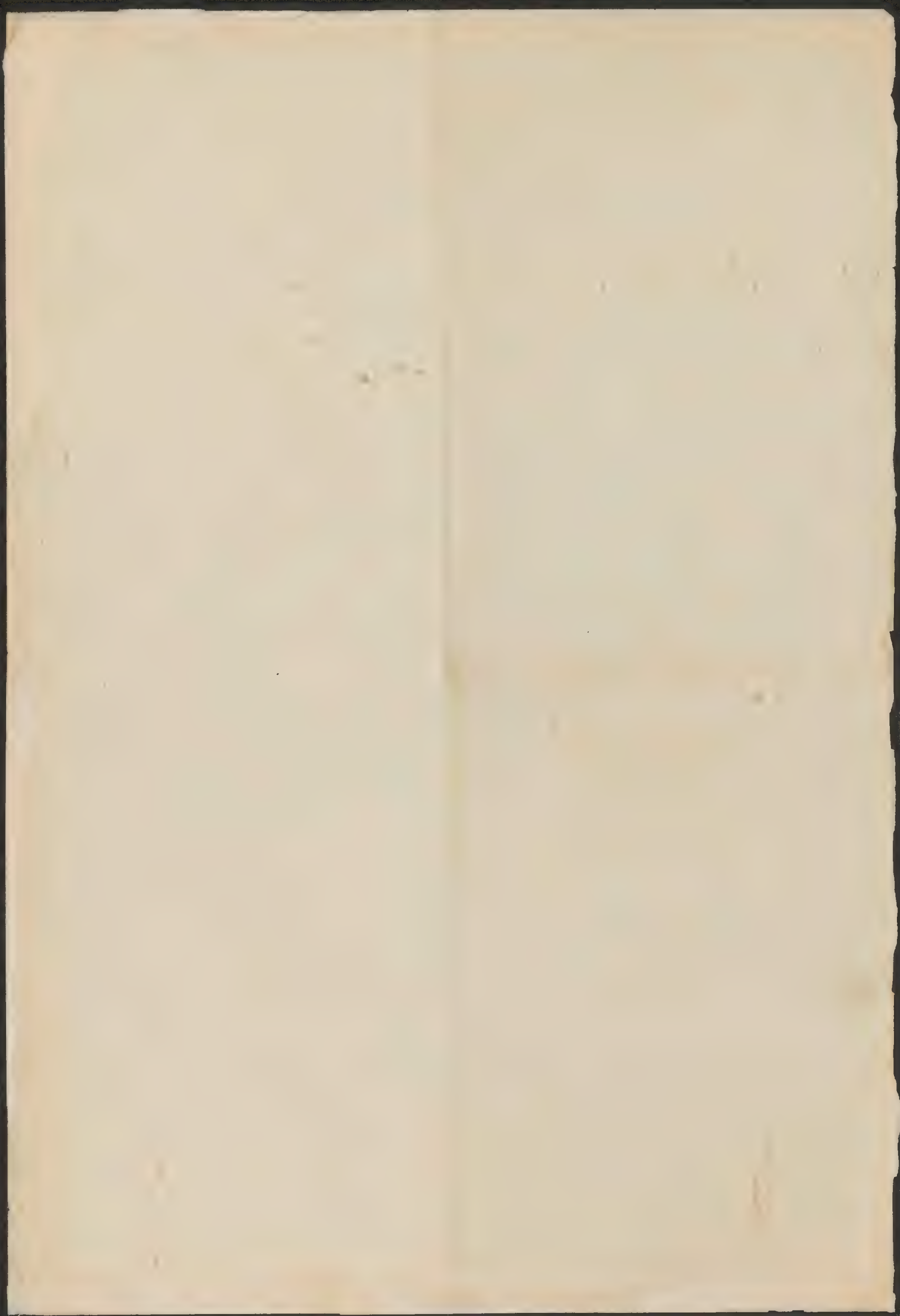
1797 Protokaty ssey { 2013 }

{ 2014 }

2017

^{rok}
1809/16 Povolohot skape dyuyi', 2900,
III 3/6

1809/11 Dremuk skape. poluyi'. 2903,
III 3/6

1897. Prot. Lex. 19/7 1796 (15th zapławno
polewno kupi rany na portret Ces.
podobno Słach. Balcerowicz. Teni za
dostawanie Inzwers portretu Ces. do Mag.
Komendant nadw Karat Lebowicz
Subreumie na komagnum

29/7 nakarano
polewno Magystru prymarsze
portret T.O. Kararica na komagnum przy
jednym mapie 9/8

1/8 polewno Alwatu wyprawu bel!

3/8 " porowarow dostawczyj pora

" " mytkorow ^{na komagnum} ^{no 25 ktp 24 karpow}

Bajer i Kulicki ^{do iluminacji} ^{do asysty}
heroldow (ca 6/8)

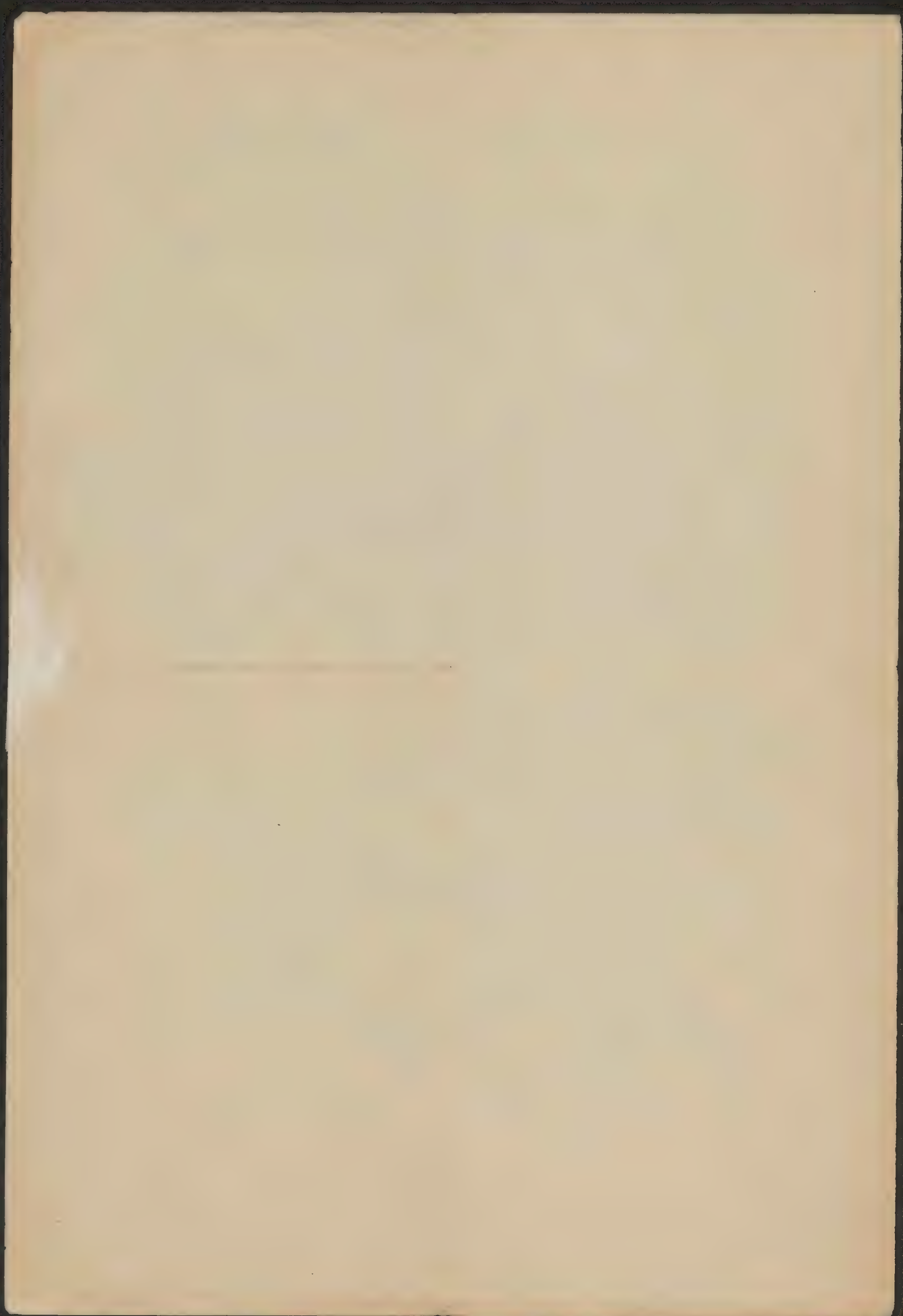
6/8 uchwalamo Balu Subreumowach
i jmyreie w ratniem korsten morata!

1/8 polewno intonji woerze Tamiakie
na aktasie Re dygnitaryj aucto.

- 1790/91. Protokół raportowy
" Komisyi skarbowej 877
- 1790/1/2 Protokół korespondencyjny z Nacz.
Mianami Rphs 2393.
- 1790/92 Prot. Komisji Por. woj. kraj { nie
nie
ma.
- 1791/ Akta ... Cy. woj. 2905. 818.
- " " " " 2824.
- 1791 Kontyngent Prot. wdrożonych
czynności Roku 1791. — 2410.
- " Wzór na Krasz Ziemowici
y lejnistwa 2209.
- 1792 Protokół czyn. Konferencyj
woj. kraj (Targowca) 2396.
- 1794 Liber Episcoporum 1976. ^{Cz. rom. lat XVIII.}
- 1794/6 Protokół über auswärtige
Verpflegung v 1/9 1794 — 9/8 1796.
2897.

Handwritten text at the top left, possibly a title or header.

Handwritten text in the main body of the page, consisting of several lines of cursive script.

Deblina pauciflora 1826
a wiliagzomian Pamply

485. Dematophyllum Kauruuru S Jacke

fr. Lurukuru: 0 trees roots

Antoniella Sacki G. br.

495/96 Vankha Drapier Umin Jang

Mauruuru 6 lat

G. br. Maru Synopala, St. Alch. I
20/4 1814 (Morakururu Vauru)

784. Ophryonura repens Poulton 1894

602/90 Paphosia Oboary 2 p. 1000

gast: Kook

854 Pichosimula 2 sedach wysi 20/4

667 Regalchi Kosiut na Piaslu

G. br. Swisted 20. 1848

957 Tomkuru L. Drapier obyrupin

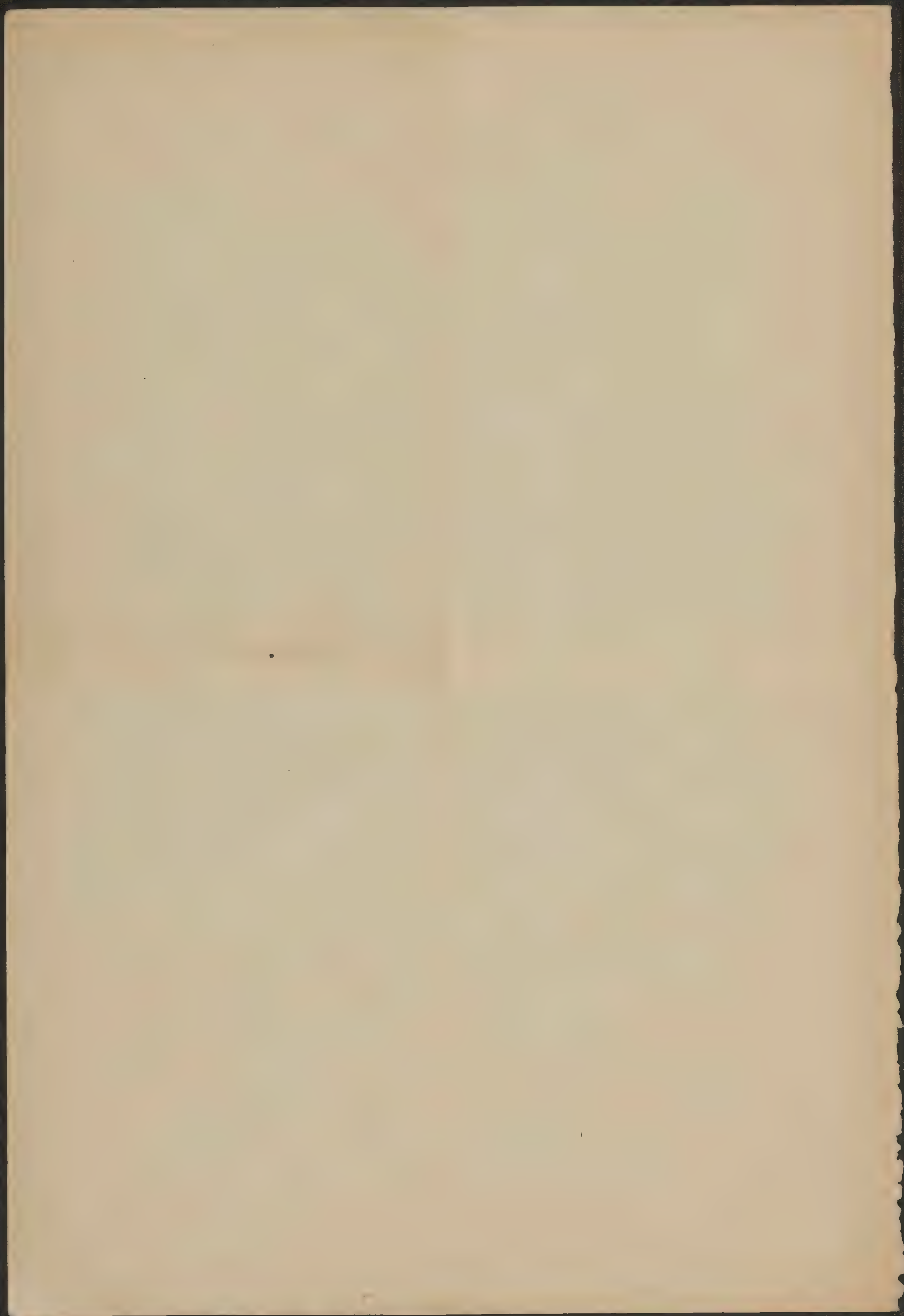
911 ~~morakururu Kook. (2 Billet)~~
Det. 1848

Mettschein Quallembroffen

G. br. Ophryonura pnapard, Alch. I

30/8 1814

1814
Gomach Kook. 1829

Spis rzeczy "Hieroglyphyckich wiadomości o Krako-
wie" "Ambrosio Grabowickiego"

Regestr.

Część opisowa

Wydawca do Autora. Kręstuga wstępna. Wspom-
nienia Krakowa x. innych miast. Również bu-
dowy domów. Dawne dziełnice miasta. Rynek Bra-
kowski. Ulice zagubione i dawniejsze nazwy ulic.
Dawny podział miasta na kwartały.

Kościół i Gmachy miastowe.

Katedra na Wawelu. Kaplica Ś. Jędrzeja. Piwiernie
ostarra prebnego. Kaplica nowa w pałacu - Wawer.
Munimont. Władysław Łokietek. Zygmunt sławon
Kot. Krak. Kościół Pauny Maryi. Kontrakt x mura-
rem o obudowanie upadłego sklepienia r. 1442.

Do dziejów budowy wielkiego ostarra. Miastowe
sreżegoty o kościele Ś. Maryi. Wiadomości zyczą-
ce się tego kościoła, x wizyty Bisk. Lubieńskiego
r. 1711. Dawne bogactwa kościoła i apparatusy.

Archiprezbiterowie Kośc. Ś. Maryi. Spory Magis-
tratu Krak. x Archipresbit. Ławest Królewski
w Krakowie i równie o nim wiadomości. Wielko-

kości kramu Krak. i spis Wielkostradów. - Ogrod
Królewski. Turbennice. Pałac Biskupów Krak.

- Synacowni. Wzrostofory. Spiski Pałac. Dom
pod barany.

Oddział dziejowy

Relacya obłężenia m. Krakowa przez Arcyep.
Maksymiliana r. 1587. - Miastowe wypowiedzi po-
waru. Kłuski powietrza. Władysław II. wjazd
do Krakowa r. 1632. Wtargnięcie Szwedów r.
1655-57 i równie do tego sreżegoty. Komisya na

ewangelizacya Krasowa. Wjazel Augusta II do
Krasowa. Krasów w czasie wojny z
Karolem XII. Do Dziejów OO. Jezuitów w Kraso-
wie. Listy Królów polskich do m. Krasowa. —
Jobieskiego Hetmana potym Króla — rżne,
odnoszące się do interesów m. Krasowa. Wojska
Cesarstwo-austriackie zajmują Krasów r. 1772
Otwarcie lekcyj anatomicznych w Akademii
Krak. Compendium albo Krótkie zebranie
Chronologii m. Krasowa przez A. Lipiewickiego.

Żywoty i urzędownia w Krasowie.

Ustawy przeciwko zbytkom r. 1378. Stefana Bato-
rego ordynacya dobrego porządku. Hurst. —
Towarzystwo Hurstowe. Królowie Hurstowi. Proce-
sya Borego-ciała. Postawienie Sejmu w m. Kra-
sowa. Elekcya Rąjców i żywoty przy tejże.
Panowie polscy biorą za żony córki niemieckie
Krasów i przyjmują prawo niemieckie. Tworzenie ma-
kmitym Panem.

Specyfikaty dworskie

Leżanie nadworni Królów polskich. Maxwist
Włochów i Królów posiadających w Krasowie. Ubior
niemieckich Królów i maxwista materyi ubiorowych
tudzież pracowni klejnotów. Wypis z Rady cyllu
do testamentu Mikołaja Korycińskiego. Cena
rynowości i innych rzeczy w wieku XVI i XVII.
Pracach zapłata robotników, kactuz. etc. — Mistrz wy-
konawca sprawiedli. i żywoty przy wymiaro-
niu Kar. Smierci i Morawieckiego. Załącz. Fenixyn,
między dwóch posiadaczy podzielnym r. 1550.

12
Stowieniec wiadomości do Krasowa
się odnoszących i innych.

Arrianie. Grób arrianów. Astrolog. Bielany. Bona
Sforcia. Bonarowie Brzeg. Burmistrz. Canavery
Hieronim. Cellarowie. Cis dęcewo. Oskarowice
Crestochowa. Dolabella Tomasz. Faryna Fiol
Świętosław. Fingermine. Galman. Geomistria. Go-
rycki Tymon. Grywna pruska. Handel Her-
gewet. Jarosławski March. Jarmark. Kopernick
Jan. Krasowice. Kuna. Lasy Młodziewie. Lexi-
cki Franc. Limanin. Lisowscy. Ludwisarstwo
Lawski państwo. Lubin'skiego Biskupa syn chwa-
leby. Marunow debnicki. Maszary. Meuni-
cane. Mince. Miodzi. Model m. Krasowa
Muryka. Olszów i olów. Olszów srebrny. Pielgrzy-
mi. Podarost Krasowom. Podolanstwo Sobliwice
Przepisy porząd. względem ubóstwa. Rej Miodzi
Ryby. Rytownie stepi men. Sędziwy M. Al-
chmiz. Spragistyczne. Stawny. Stolle Jan
Stos Wit. Strut Józef D. M. Sworowice Swedri
Tatarowie Tentawa. Tetynski. Trzynek Jan A.
Turronowie. Unglerowa. Wierzbica Maciej
Wierzyńskowie Victor Hieronim. Wiciqi. Zalewo.
Ki Zygm. Jan. Zelen Karyxt. Zloturcy, strab.
Przypisy, Epilog.

51

Ant. Grabow.
Starożytności historyczne Galicji.
Tom I Kraśów 1840.
Spis rzeczy:

Zawartych w Tomie pierwszym
Starożytności Historycznych.

Rok.

1208. Testament S. Salomei.
1403. Edykt Króla Władysława Jagiełły.
1410. Bitwa pod Tannenbergiem (z rycina)
Zabytki jęz.ka polskiego z wieku XV.
Pieśni Dies irae Stomachienie z wieku XV.
1513. Łapis wrodziny córki Zygmunta I.
1520. Wrocziny Zygmunta Augusta Królewicza
1528. Poselstwo do Zygmunta I.
1547-1552. Poselstwo Trabeli Jagiełł. do Bony.
Zdarzki Królowom polskim.
1564-1577. Otwarcie nowych szubów w Wielickiej
1566. Poselstwo Wielkopolan do Zygmunta Augusta
1568. — „ — Solimana do Zygmunta Aug.
1573. Rachunek kosztów kumny dla Zygmunta Aug.
Ubranie ciała Zygmunta Aug.
1576. Przyjazd do Polski Króla Stefana Batoryego.
Program koronacji Stefana Batoryego.
1585. Instrukcja Stefana Batoryego względem Lubowa
1588. Pogrzeb Stefana Batoryego.
1588. Potrzeba pod Rygna.
1589. Dziarysz Kointy do Traktatów.
1589. Wzajemie się Zygmunta III. z Maksymilianem.
1590. Kłanie z jezuitach
Teatr w ramku krakowski w wieku XVI.

Spis rzeczy.

- Rok.
- 1600. Bitwa w Multanisch.
 - 1605. Ślub Maryny Mniszchorony.
 - 1609. Nowiny z oboru pod Parnawą.
 - 1618. Usprawiedliwienie ię St. Kółkiewskiego.
 - 1619. Poselstwo Betzlerberga do Jana Karwojskiego.
 - 1619. — " — Dranbegeraja do Zygmunta III
 - 1620. Nowiny o porażce pod Cecorą.
 - 1621. Dziaryna wojny Kreskiej.
 - 1621. Dziennik wyjazdu naszego na prosiolito ruszenie.
 - 1624. Pamiętniki z wieki XVII.
 - 1624. Do Historji Lisowskiego pisma.
 - 1624. Pogrom Tatarów.
 - 1626. Wojna z Gustawem Adolfem.
 - 1627. Nowiny z Polniska o porażce Gustawa.
 - 1628. Kalesy Tomasa Karwojskiego.
 - 1629. Porażka Tatarów.
 - 1632. Relacya z śmierci Zygmunta III
 - 1634. Ubiór Młodystawa IV.
 - 1638. Ustawa z Korakami.
 - 1646. Przyjazd do Warszawy Maryi Ludwiki.
 - 1649. Bitwa pod Alarzem i Zborowem.
 - 1650. Umowa Bogust. Leszczyńskiego z Minemajstem.
 - 1651. Wojna z Korakami i Tatarami.
 - 1656. Szwedzi w Krakowie.
 - 1699. Młoda Jakoba i Alexandra Sobieskich.
 - 1702. Zdobycie Krakowa i Kamku krakowskiego.
 - 1702. Spis Dział nabranych z Krakowa.
 - 1716. Zbrojownia w Polznie.
 - Przypowieści starych Polaków
 - Mikolaja Reja rozmowa z wiesniakiem.
 - Wyjści z radkich Dział M. Reja.
 - Memoriale dla Dobrego człowieka

22
Obyczaje i wchabuty Gworskich ludzi.
Przystawia, i Gania i myśli porównania.

Zywotopisna.

Kochowski Wesparyan (i ryzina).

Syreniusz Skymon (-" -)

Dolabella Tomasz (-" -)

Skos Wit synowa.

Fiol Swiętopelt.

Przebiski Stanisław.

Jakimowski Marek.

Kochanowski (Alexander a Jan).

Bernat Strakowczyk.

Wilkowski Kasper.

Mzeiriski Józef.

Response p. 10. IV. Dabyn's a letter
myself

" " XVIII The Pochowick

$\frac{10}{22}$

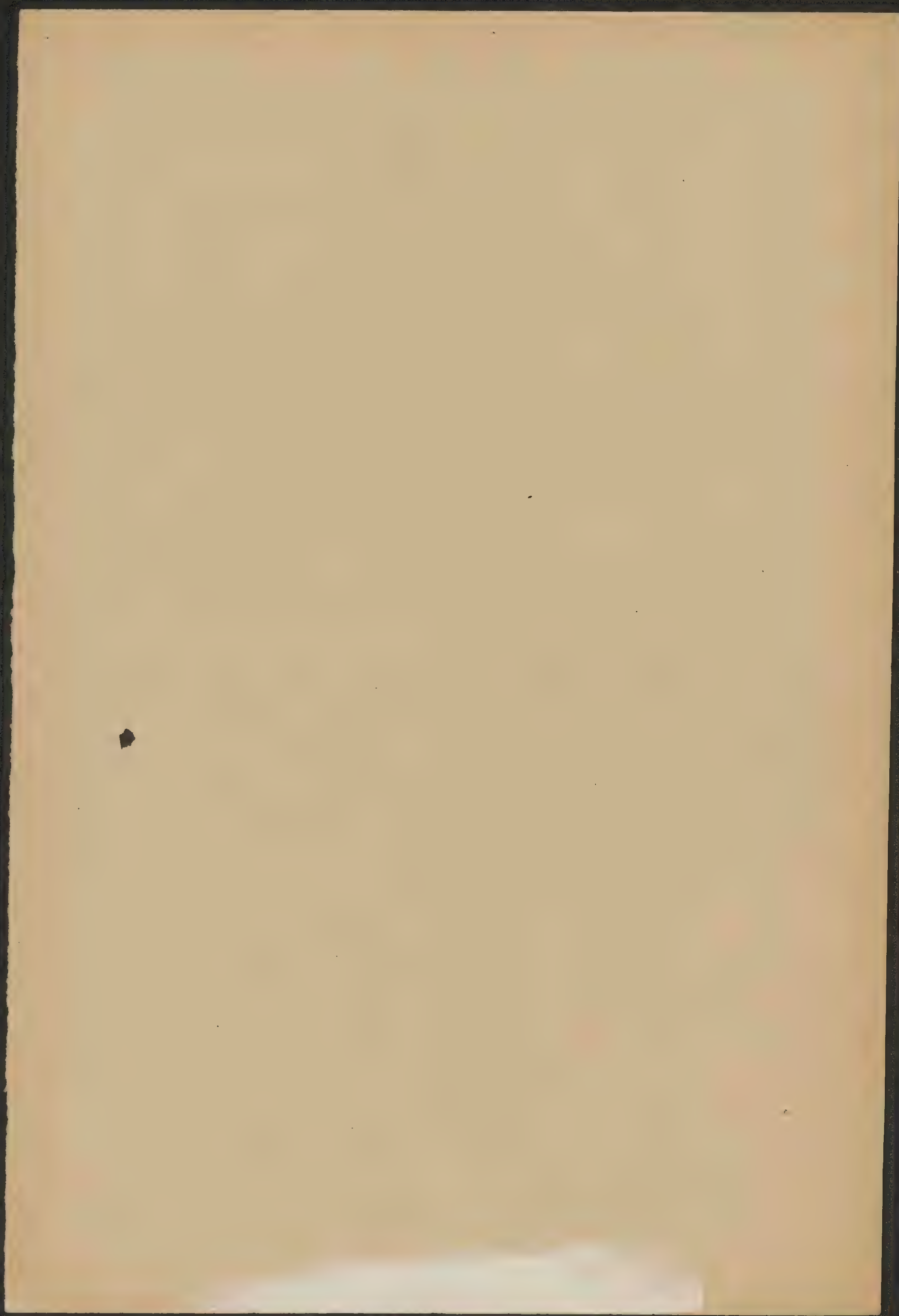
22.2 = 1.0000

February

Book 2 to 1894

Seine's kaiserl. Palast in ganz geschützter
Lage der kaiserlichen Schutz wurde
eine Beute der Feinde

[illegible]

In the breaking down of the Essence

Reh 1483 2 *Krankei* *Habenaria* *Scheelei*
1550 1 *Pentstemon* *Krankei* (*Lourk. Kunze*)
1617 2 *Critates* *Ohio* *Terrarium*

Coloniae Agropyrae arbor

Epidendrum *lanatum* *Sw.*

1597 to 1619 ¹⁶¹⁹ *Symplecton* of *radialis* *subsp.*
radialis

Brachycephalus *hopii* *Steg*

in Biol. Anst. Wien. 1879.

F. de Wit's Landbouw

Number Forest acre \$ paid

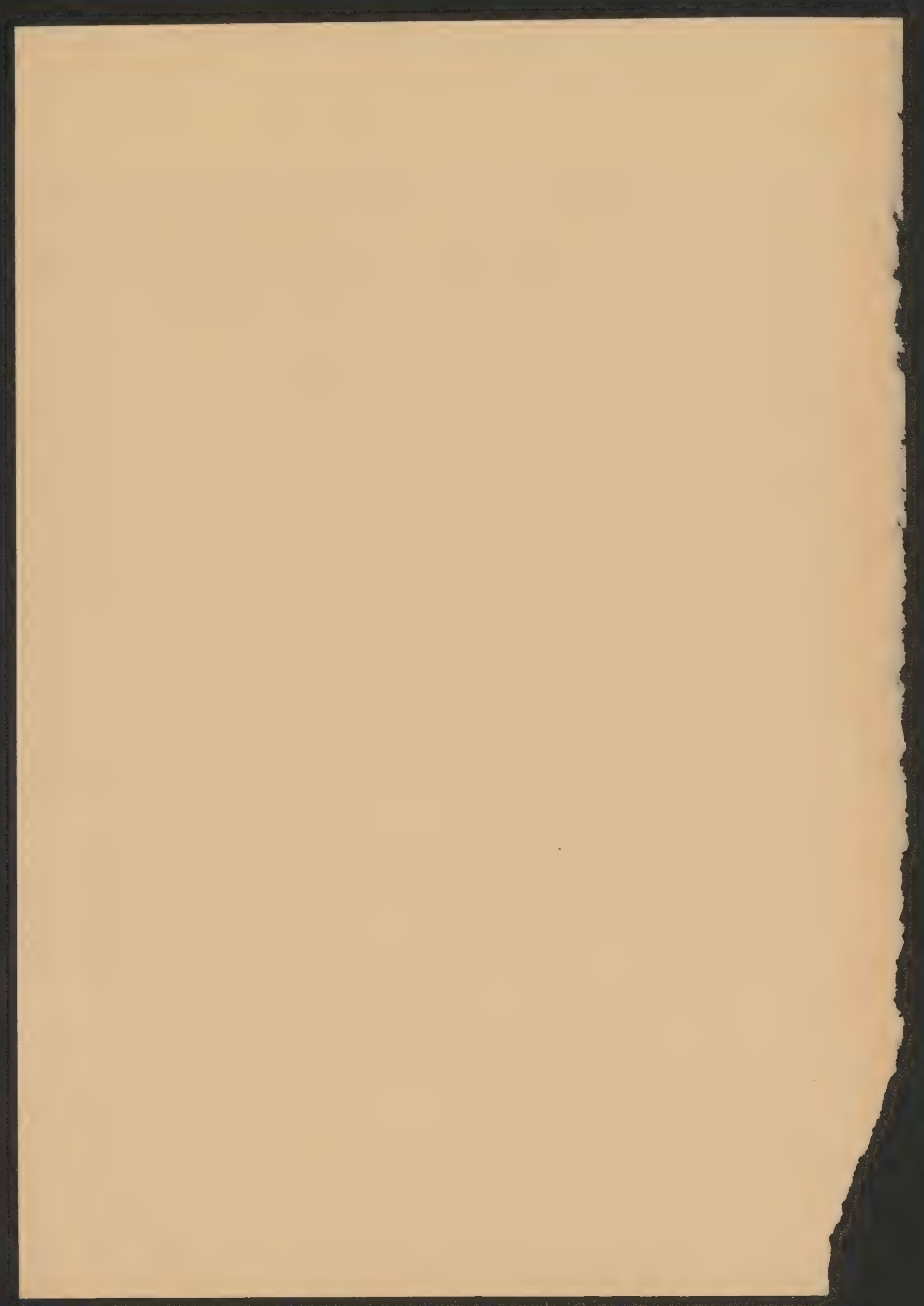
11 11

Dr. Borden's for the scientific

22 21

1655 " " Gr. Bodensee für 100000
Zahlb. u. in Pfund für 100000!
1757, Aug.

Bodenach G. 1664 m. univ. 1758 : Augs.
burga wydat : Force d'Europe ou les
plus remarquables villes etc, suite
de 200 pieces (Lam. Vrahov)

Archivum Krak. unieplie.

- I Cracow, een heer oude Grootte en
vermeerde Stadt van gantsch Polen
u dotu napis. u rachods u dotu 5 figurs derych
Piotra Schenke: Amsterdam hando prasky
- II Cracovia, 6 herbów u gory
45 obywateli u Tamiński u rachods, podoben
jaki Bodenochra
- III Cracovia, 2 podprosem u morowany, 6 herbów
u gory u rachods jak popudni, T. Amsterdam
bij Daucher
(wice Tamiński, halsenderok: Dankerts
i francuski pod epodem podoben ad II: III)
- IV Matz, zamek na praw, skowat hancu mraeta
podpis u statt in Polen (E. d. (rok 1629) mdele)
- V Malewski Seb. Langera wiedz nymu kachowore
u potudni z XIX wroga
- VI Cracovia u rachods s'rudni z 12 obywateli
wrewnani (koto 1850. u rachods podobny do
innych)
- VII Ciepły excudik, z 30 obywateli, sent
par Aveline drachod, nro zmiar
- VIII Dufany Bodenoch z podprosem jednak
Georg Chr. Kikwan Excudik
- IX Cracovia z 6 herbami u gory podobny do po:
podobny u rachods z 45 obywateli
- X Podobny unieplie do III z podprosem
Rambout van der Hoeje excudikat
nro wykory.
- ad IV) XI Cracow die Haupt - (lewa potawa
IVgo) prandepodobnie (pneobla zwyklych u
rachods mdele)

XII Dury, Anonim (Essewein 1615?)
XIII Nowytna Kapra z tegor na tym dny
(Vesher de Jonge excurit)

Rant Kuznycian
in Leipzig
Hansystrasse

Josif Tolstoj
Pustok
Vosch

To Boston - Newbury, Tisbury
Dorset.

84

219. Newbury, Dorset

222. Newbury

224. Newbury

Chenopodium longistylis 1000 ft. Newbury

July 10 - 100

June 100

June 100

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

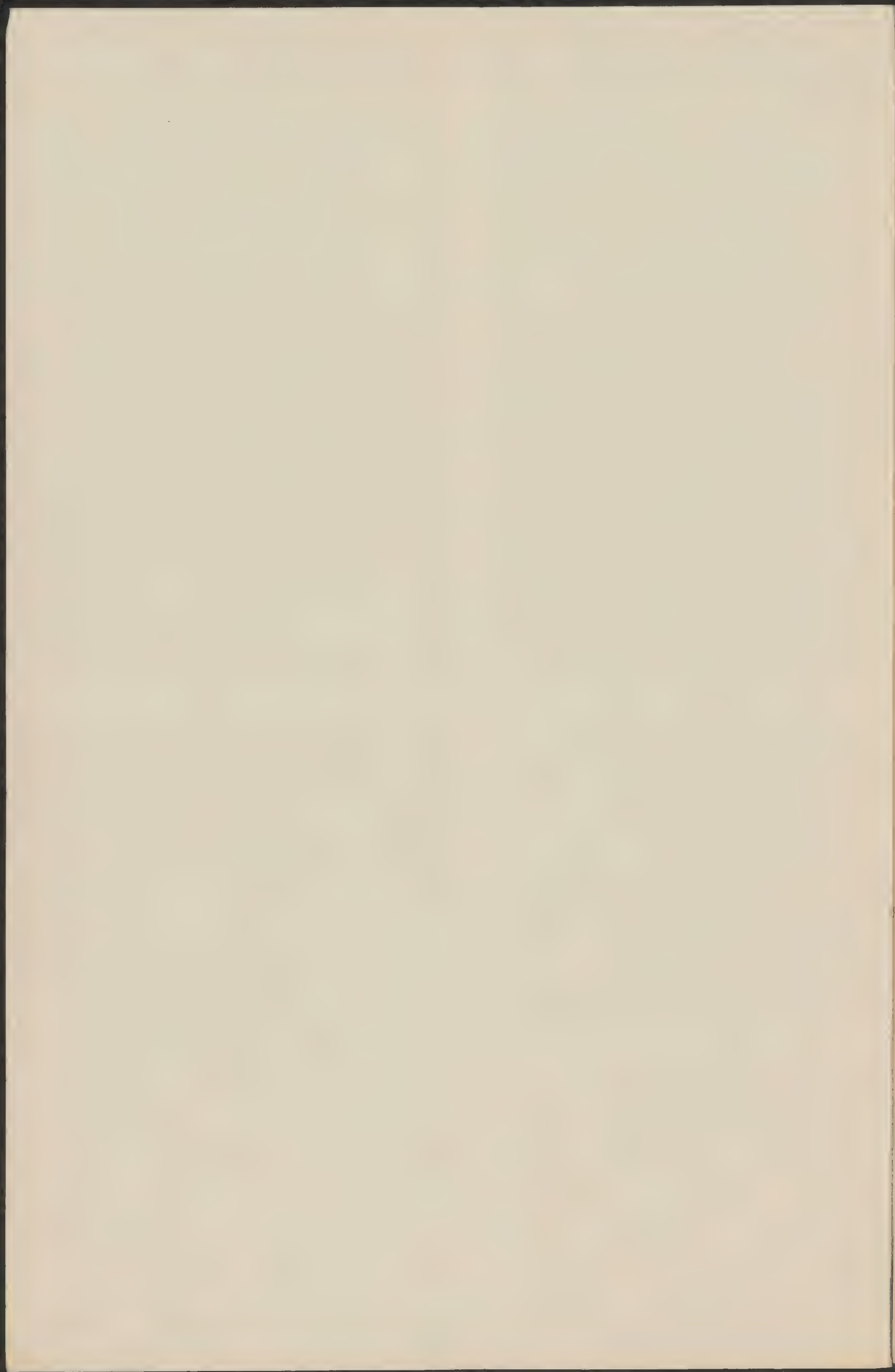
June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

June 100 109, 2322-2325

n. p. Talmi's library

- 1) Shikharan Talmi's library & library for
Honor (Library of the library)
- 2) 6th edition of the book "Talmi's library"
(material for the library)
- 3) 6 photographs & material for the library
in the library of the library
- 4) 24 volumes of the book "Talmi's library"
1836.
- 5) Shikharan Talmi's library, Talmi's library
- 6) Library of the library, Talmi's library
Talmi's library, Talmi's library.
- 7) Talmi's library, Talmi's library
- 8) Talmi's library, Talmi's library
I. Talmi's library, Talmi's library
II. Talmi's library, Talmi's library
III. Talmi's library, Talmi's library
IV. Talmi's library, Talmi's library
V. Talmi's library, Talmi's library
- 9) 2 volumes: Talmi's library, Talmi's library
- 10) Talmi's library, Talmi's library
- 11) Talmi's library, Talmi's library
- 12) " " " " " "
- 13) Talmi's library, Talmi's library
- 14) Talmi's library, Talmi's library

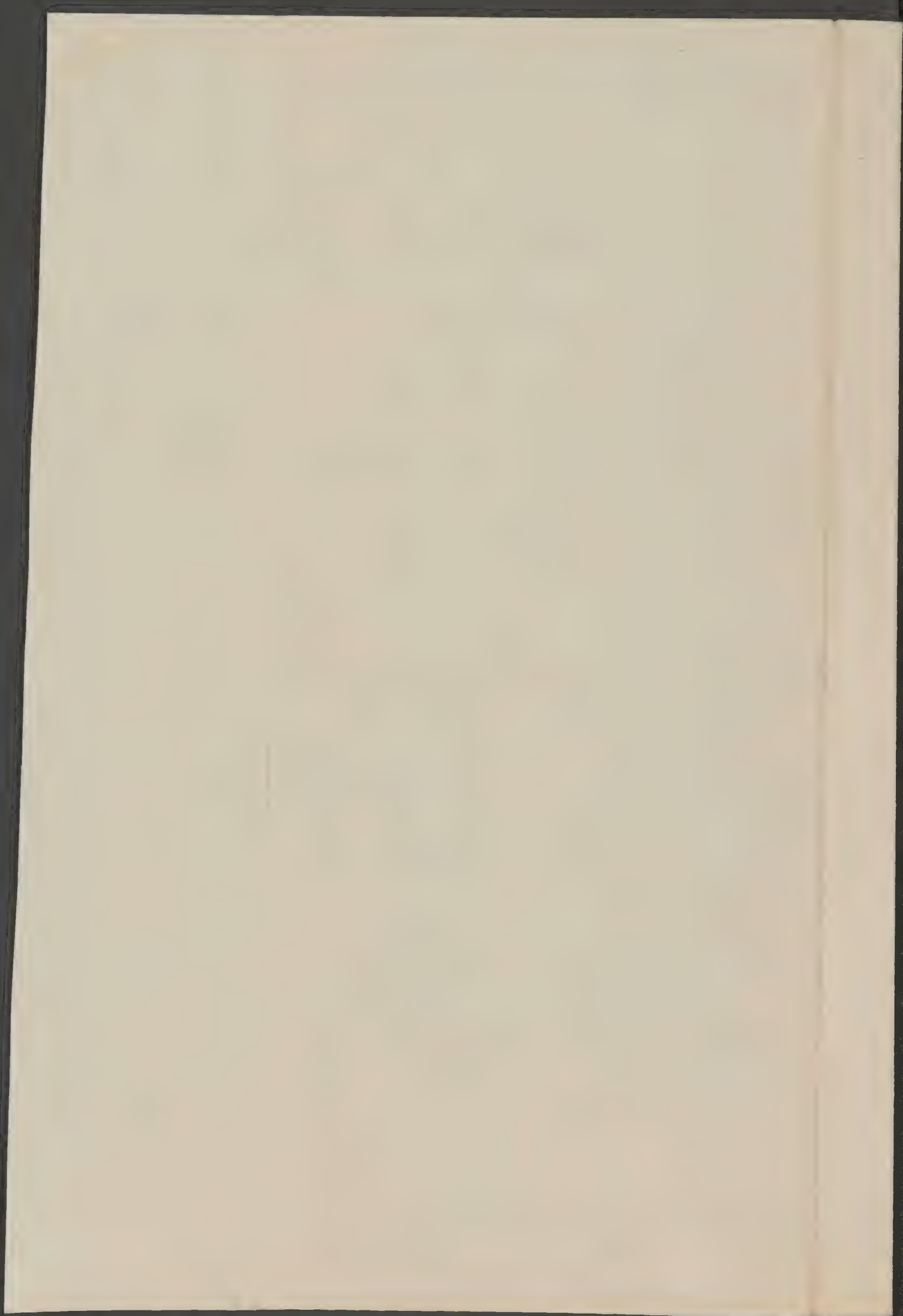
BUCHDRUCKEREI DES „CZAS“ IN KRAKAU

den

- 15) My Photo na portretach
- 16) Le portrety z w. Bonnamy } typy
- 17) W. Torgu i placem.
- 18) Plam kato 1800
- 19) Obywatelski Kalendarz 1857 (z. 1. i 2. wydanie)

Archiwizacja

- 1) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 2) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 3) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 4) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 5) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 6) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 7) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 8) Kopia mapy z r. 1783 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 9) Kopia mapy z r. 1779, z projektem Josefa
(oryginał w rękopisie).
- 10) Kopia mapy z r. 1793 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).
- 11) Kopia mapy z r. 1793 z polskimi
zapisami (kopia rękopisu).

- 12/ Plan variegata & alba & laevigata
fruticosa (subgenus Albuginosa)
- 13/ Albugo & related Albugo Picta
No. 65 v. 1600?
- 14/ 1831 v. Plan Albuginosa, egg mass.
- 15/ Albugo lutea 3.
- 16/ plan egg, just 1-13 by the flower
in leaf
- 17/ 2 Plan Bouleau Albugo lutea
white white of Albugo.
- 18/ White leaves on the top of
Georgina florifera was FTT and
of Albugo. (2 L. Albugo).
- 19/ White of Albugo & (Albugo) Albugo
Albugo Albugo FTT was egg mass.
- 20/ White of Albugo along R. (Albugo)
- 21/ " " Albugo (Albugo) Albugo
Albugo (Albugo) (Albugo)
- 22/ " Today Albugo FTT Albugo
of Albugo (Albugo) Albugo
- 23/ " Albugo Albugo Albugo Albugo
in Albugo Albugo.
- 24/ just 12 Albugo Albugo Albugo
Albugo

Оправити книжки
Александры Ореховне. —

[Faint handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page.]

11

2

Do
Kroniki Arak

Aleksandra Ciech, córka Tamara
bratania Józefa wydawcy Kalendarza.
Arak. kalendarza 1922 r. w piątym wie-
ku, piąta strona (piątym) i
dwa ad 16 roku życia i zostawia
każde 30 latów tegoż. Labratem się
do przeżycia tegoż, z góry nie ro-
zumie jakie wiele znać w no-
tatach 16 letniej piątym, i
spodobać się jednemu, że w nim
się do przeżycia piątym i jej pa-
niątym do przeżycia ludu i ucie-
nanie się do niej w nim znowu
tu i w dnie. Lecz nie te notatki.

ki po mejrecciu paru pnerozach to
mow, mow, zawnawij, ie potrzeba praw,
drugiego poswiececia w parulismie
drobniarow lutt. alez pnerztae te
lony. Parusa pnerztae w rawnie,
Teta kalle paru rawnie nie ma lony
zwnu pner o tem ie lya na spawce,
dugo spawka, co plobowano na
wizyie, o zawnawie, plobie Lany
paru, ie lya na kalle, w spawce,
gama ja balata rlt. krot te
balata drobniarow ludwo crasem
wzwnawka. katre, spawce, kotre
cencie - o spawce, spawce, mnydnie
ory krasawce, ani stawa.

Me mwie pnerztae zwnu dnie cy co
dla krotki mwa - wije cewpli,
wie pnerztae tony...

14/XI 1923.

A. Baluta

1856

- 6 stycznia: Teatr: Wesołowski'skiego An.
 drugi Batory przeobrażony na scenę przez
 Ancega.
 11 stycznia Teatr: Prorok opera Meyerbeer
 17 " " Chata wuja Tomasha
 Aspergerowa grała Elize
 27/1 Prorok, trupa wiedeńska operowa
 8 liter, Niemca z Portici "
 11 " Zaklanka wody Leichego
 19 " Hugonaci, do 11 w nowy.
 24 " Myślami obrarow: podobny cis
 obrary Bonetyurliego - portret hr 10.
 Lechej Winderhaltera
 1 marca teatr: Tancerka, Lidzi Tomasa
 25 " Refleksja
 6 kwietnia zydowka (Halecy'ego)
 9 " Muncik hr Tyrolerowa (Halecy)
 i amatorow

- 21 Kancel. Teatr Druga raz Korzenowickiego
i Popola u Stannichach Amrya
- 3 maja Teatr Gatynduch.
- 7 " Korzenowicki puszczają do Kralow
i ląd w teatru gdzie na jego oświe
żeniu " Lądów
- 8 " wiewi u bratupa na oświe Koz
wiewowickiego
- 11 maja dr. Jone Swatli: Secer
28. " Ruchowicki wstawia o nowie
cana Aleks II u wawrowe, że
sreżenie Półki u tam zaliż
aly była z gromy z Rosy, etc
Zadnych marzeń.
- 29 maja Lajkuni
wstawia Aleks II gdzie
Berline, że go w Kralowej puszcz
mowaty wawro ciwst. które
puszczają Lajkuni
- 3/6 wstawia Rajchnego agrom
plandau puz Bernecker

Odczytanie

Wawrowie

C. k. Sąd Powiatowy

negot.

Od tego polecenia niema środka praw-

Wzrosty letni teatr w agnoscie
strelachin

20/6 wystawa bydla

18/8 Karolynka Anapoda jonas
Hawkenberg zwrota Leona

8/11. Teatr polski: Byc kochaj
lub umiec - w d'orga - Lub.
zarzadzic (Goali Krolowski
Radzynala Janowski

28/11 koncert panny Fryben w teatrze
Sprewarbia

28/12 Teatr Krol Duchow alpejskich

20/12 " " " " " "

4/2 Teatr Trovatore po nar przewidy
Kochowie - pami Bigl jako " "

16/IV Teatr Vincenty Kirchmayer

22/IV Teatr Zym i umiarbi Koczniarskiego

każdem podaniu należy powołać
następującą liczbę czynności.

Liczba czynności

Stronie przebiegu udziału

mości z pilnowaniem, aby nie przeszkadzały wy-

powiedzenia w miejscach, gdzie przebiegały

zakoń. Inne zjawiska przebiegały w czasie

działu w miejscach, gdzie przebiegały

dotyczy do tego sądy

to ustnie zgłoszenia

wie tego terminu

nie miały miejsca

przebiegu skutecznemu.

Od tego polecenia niema środka praw-

wego.

- 18/5 w Łatne koncert Wiciorowski
 21/5 " poręgalnie pułkarskie w tea-
 tre, "Kamień w Brudzie"
 4/6 Pomoczenie kamienia węg. pod
~~Łatne~~ Tawagetha Nankunofmy
 ulicy Stawliarskiej
 24/6 Łajkarik wrot Łatne
 23/6 Wianki na wiele - na górze
 uczenie. Mrocznego opowiadania:
 piewa ... do h. Baskiej, agnie
 bengabie, race
 1/8 Cyrok Renta
 23/6 Odpust u Janinikawis, oocetnia
 rocznie sumy do Yacha
 28/9 Janinikawis do h. wieli olimpateli
 13/x Wielka wyprawa Kralumay, Kuleja
 do Melonki
 19/xi Teatr Kralumay; Górale Bagundajgo
 Radzynska młynarka Zagorala
 Basiq - Krolowski student
 10/12 Cyganie Kucurawshiego

1858

28/1, Przemoty i prorocyp.

26/2 Teatr Monaldeschi, Laubezo

14/3 " Czerwy lekarsz z fiamm (+?)

24/4 " Lukrecya Borgia opera

3 wstaclois i mieney)

29/4 Teatr Ultrawit jaryski

" Rodzina Lambert, epos

26/5 Zagombiej i Rudkumik za krola Lasa
" Woyaskie lampy gazowe byty
awwosane "

31/7 Linart negle bibliotekarz Umi
jag Jozef Churkowski, Umi
apapichy, w katedrze

W każdym podaniu należy powołać
następującą liczbę czynności.

Liczba czynności

Stronie przeciwnej udzielić do wiadomości z poleceniem, aby niniejszemu wypowiedzeniu w właściwym czasie uczyniła zadość, lub swę zarzuty przeciw wypowiedzeniu w nieodrączalnym terminie ^{ośmiu} _{tygodni} dniowym do tego Sądu na piśmie podała albo ustnie zgłosiła, inaczey bowiem po upływie tego terminu żadne zarzuty nie będą już miały miejsca, a wypowiedzenie stanie się prawnie skutecznem.

1858

18/8 Trobiano Kucig masygls Polle,
ow' re illuminowat w urodziny
cecarbie. -

22/8 Protoplasi' wazilena i urodziny
z powodu urodzin urodziny, Traun
(Rudelfa) Illuminowat

30/8 Makowicko iablene a urodziny
koloru porucznika py kaparius
fundamentu pod oledowoz

17/9 Try bandy "wopliwie u agnoscie
Strickelina iawaty kancost na
wdezy po kaparius

Myalawa Harony Lamer, 4 pa
Tami iabacis iabaty na d du Jana

11/11 Teatr Lernerz Borch Perferaney

29/11 " Eonari

2/12 Requiem Morarta w katedrze
za Jorgelina - spawali labrie
ordentuarie opety wescusobniej

" Teatr Obregal Kowczanulues
i Kancost

4/12 Rigoletto.

1859.

- 19/1 koncert ks. Marceliusz Kartogielczy
w sali redutowej
- 24/1 w teatrze Lya Sratana
- 9/2 " Don Juan Mozart
- 3/3 " Panna świątka amatorska
podskanekcie
- 12/3 " Dwadź, błogosławion i panna
- 7/4 " Św. puryfikacji Korespondencja
- Korespondencja z abasem: Wanda Pro
tawierczak, Katarzyna Zag Lina,
Lera, Twardowskiej Gwóźdźew.
Shoro i t.d.
- 3/5 Teatr Podrożniczna Korespondencja
- 17/5 Kustym Anglii Boska
- 3/7 wykład wczoraj polokowy
" Ofre nasz" etc.
- 13/7 Korespondencja o folioji z Harys
i Wochami.
- do 30/1

- 15/11. Rozpoczęcie zimowego sezonu
 teatru pol. Podrozumania No,
 niewiadomego
- 28/11 Teatr: Chybińskiego Szlachectwo
 dwory.
- 29/11 Nabożństwo zabitie u P. Chybi
 za śliczną wrażeń, po cichu, ale nie
 drżąc rękami.
- 1/12 Teatr Adreine Lecouvreur bene,
 fed Mał' dróżknej.
- 11/12 Teatr francuskie przedstawienie
 Tropa Levasseura Rumbha
 cię podwyższenie

1860

- 15/1 Teatr: Paweł emigranta Kaniat z powrót
- 29/1, Lwów: negle Karol Kremer. bat
 profesor
- 31/1 Teatr: Pętko myślej - i, lewej namięt
 Koczurakowskiego, Pafumy i Narecz
- 20/2 Nabożństwo u Dumnickanów za po,
 mordercy w 1846. r. rozdział
 o wrocie abolicjonizmu (wprowadzony w pami.)

- 21/2 Koncert Lawrcański sprowadzi
- 22/2 Teatr: Koncert Lawrcański potem Recepta na Ktature
- 1/3 Teatr Bohra przed Wimpffen wsi.
Zona ~~znowa~~ - do 11 w nocy
- 4/3 O 1 w poludnie w Lat Redington Koncert amatorski (Zaworiana Salomonowicz, Kunze molowela
- 8/7 Teatr Koncert fortepianu, Herbert potem dwazé ruzgik wsi Talizman
- 17/3 w Teatrze publicznym zatała ahy muryska (opioy niewiedzej) gra, ta marura, ci zagnali mata, publ znowu wdata o marura, a muryska wyszła - wisc cze publicznosci wyszła. (Była to "demonstracya narodu")
- Maj. wyszły Ryphiters w Teatrze
- 22/5 Teatr: ~~znowa~~ ~~znowa~~? Labrowianie Amryca
- 2/7 Rokunowy o artykule Pressy ze

1

Sad powiatowy

Ch

Ben

1700.

Brachylogla

42

28/11 U sw. Anny nakocentno 29
Adama danielowicza.
Synekt. gromnyy Klemen
caurcy zamku VII; VIII kle
ag, alu ucrupawie nie porli -
na nakocentno, co obaryto cal
uwarto na nrezo i wyslytzo
ze dwora muratora Czerkawski

29/11 U p. Maryi nieogtawie.
placiatani nakocentno 4 rowny
pustania bratopadacz, po cren
adprawano a z dynum potawo.
Potrawa suny rozdawano mo,
dobre mrozawano, patykaty
nde.

Studeci napawli na ahig
Czerkawski i Klemen
drugi ucrcht, prurorcy obiti.

5/12 Rozmowy potawie
ie "nieobedzie nie ter pustania"

1861

W Jermurten Czachurnej
staureccia ni'ci'gami "

Luty: Rokne zgrauareccia
w Kralawie "

Marzec: Demonstracje w Warsza-
wie - "raue nadroze i projekt "

Kwiecień: Rozmowy z Kralawie, nowe
oferty. "Zalobne naborek ztra-
ustawareccie zaleby.

Lipiec: parafianiskie wspom-
nienia (dane) do $\frac{31}{12}$ nie w
zawotowania. —————

Zauważam, że wreszcie
wygląda nastawiając to komu
innemu, kto nie więcej czasu
na luskacie paru ziarnu
z fary plew.

15/4 1924

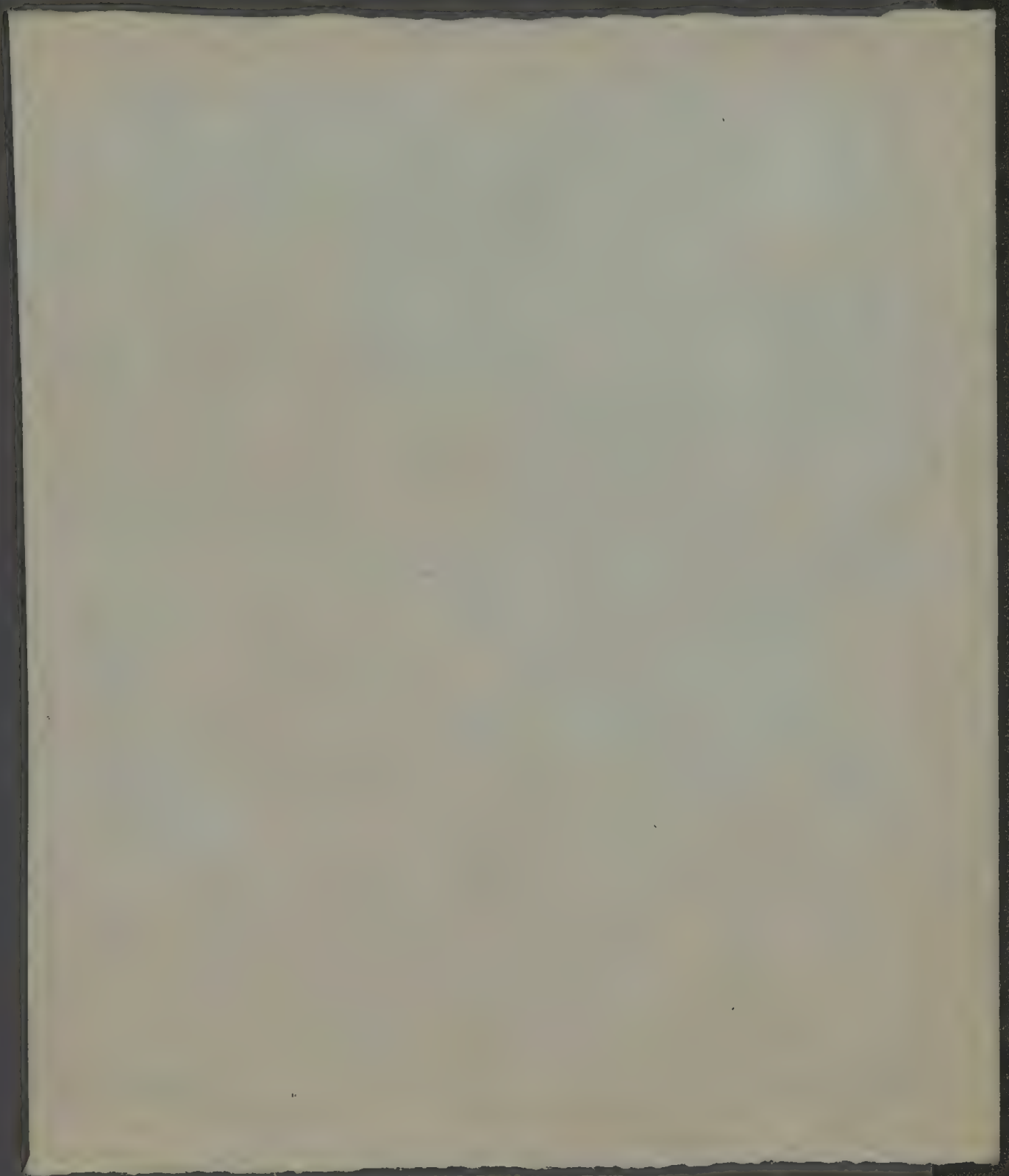
Rehm

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the word "side 2" on the right.

Main body of handwritten text, appearing as several lines of cursive script across the middle of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or a concluding note.

195

Statut

archiwum akt dawnych m. Krakowa.

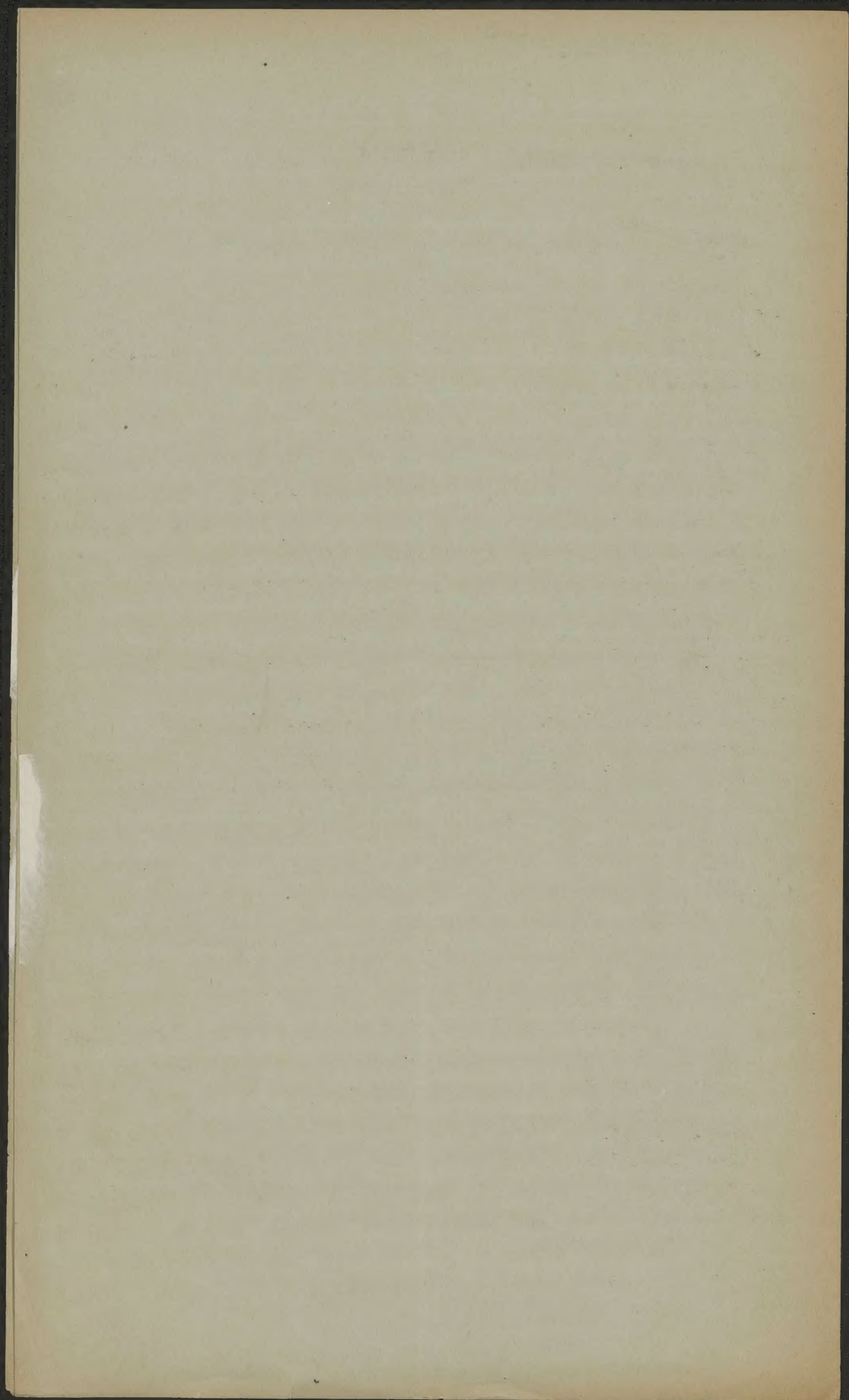
- § 1. Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, obejmuje przywileje, księgi i akta dawnych miast Krakowa, Klepa-
rza, Kasimierza, ludzkie jurysdykcje, które w nich były niegdyś
istniały i niektórych ról przywilejów.
- § 2. Archiwaliów posyłać ma miasto, natomiast należy
w miastę irodków nabywać takie, które do dawnej historii
miasta się odnoszą, lub też starać się o pozyskanie ich do
pożytku.
- § 3. Archiwum ma dostarczać grzeczności i władzom rządu
wymaganych wyjaśnień co do stosunków prawnych
z epoki objętej aktami i księgami w archiwum przechowywanymi, wyciągów i odpisów wiarygodnych dawnych
aktów, obok tego zaś ma służyć celom naukowym a
przewidywać się do należytego zbadania
dawnej historii m. Krakowa.
- § 4. Dla osiągnięcia celów powyższych winno być utworzone
inventarz szczegółowy i systematyczny wszystkich archiwa-
liów, ludzkie indeksy osobowe i rzeczowe.
- § 5. Uprządkowaniem archiwum zajmuje się i pieczę nad
nim wykonują personel archiwalny składający się
z archiwariusza i asystenta. Nadzór nad kierunkiem
i przeprowadzeniem prac archiwalnych wykonują komi-
sja archiwalna przez Radę miejską wybrana, przez
swoje uchwały oraz przez delegata, którego z tym celem do
swojego łona wyznacza.
- § 6. Archiwariusz jest urzędnikiem statym w randze i
z pensją adjunkta magistratu pierwszej klasy; asystent
pobiera wynagrodzenie w kwocie 500 zł. rocznie w ratach
miesięcznych płatnych z góry.
- § 7. Na wniosek komisji archiwalnej mianuje: archi-
wariusza Rada miejska, asystenta zaś na lat dwa
z możliwością przedłużenia Prezydent miasta.
- § 8. Archiwariuszem może być tylko historyk lub prawnik
dający swem wykształceniem i pracami w dziedzinie
historii polskiej rękojmię naukowego kierownictwa archi-
wum.
- § 9. Asystentem może zostać ukończony uczeń wydziału
filozoficznego lub prawniczego na uniwersytecie, który posiada
dowody znajomości paleografii i nauk pomocniczych do
historii.

- §. 10. Archiwaryusz i asystent składają z chwiłą objęcia urzędowania przysięgę ślubową w ręce Prezydenta miasta.
- §. 11. Archiwaryusz odpowiada za całok archiwum, kieruje bezpośrednio pracami około ułożenia ksiąg i indeksów, współtworząc w nich, zastępuje archiwum na zwolnieniu i podpisuje wszystkie akta wychodzące z archiwum oraz korespondencję prowadzoną przez zarząd archiwalny.
- §. 12. Asystent wykonuje prace mu powierzone. Zarząd archiwum archiwaryusza, asystent prowadzi czynności biurowe, a dla właściwego archiwum znajduje się nadzwyczaj w przechowywaniu delegata komisji archiwalnej.
- §. 13. Biuro archiwum ma być otwarte w 5 godzinach urzędowych archiwaryusza i asystenta, codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel; przed zamknięciem biura winny być księgi i dyplomy do archiwum oddane, a to również zamknięte.
- §. 14. Sprawozdanie z roku czynności składa archiwaryusz co kwartał komisji archiwalnej miejskiej na posiedzeniu zwykłym, a raz w rok na posiedzeniu Rady miejskiej za pośrednictwem komisji. Na posiedzeniach komisji ma archiwaryusz obowiązek zawsze brać udział z wyjątkiem spraw, które jego obowiązki dotyczą.
- §. 15. W korzystaniu z archiwum w celach naukowych potrzeba porozumienia komisji archiwalnej. Do poszukiwań w sprawach dotyczących majątku lub prawnych interesów gminy potrzeba zezwolenia Prezydenta miasta. Na poszukiwania przez urzędników archiwalnych o ile ich czynności uzasadniają, na życzenie ich przedłożone materiały uiszczać opłat, w kwocie 2 zł. od tysiąca stron, pism, pergaminów. Osoby korzystające z archiwum winny je podpisać w przeznaczony na to księdek.
- §. 16. Wzajemne dostawne odpisy i wyciągi wydaje zarząd archiwum władzom m. Stawowa, krajowym c. k. sądom i administracyjnym biurom, (za zwrotem stempla, o ileby był potrzebny) i innym na stronach za złożeniem opłaty w kwocie 1 zł. od pierwszego, 1 zł. od każdego następnego arkusza odpisu i wyciągu. 1 zł. od każdego osobnego wyciągu, nie licząc stempli i portów. Ceny wyciągów dla celów naukowych przedłożonych przez komisję archiwalną umiarkowane.

Każdy odpis i wyciąg wydany zanotuje zarząd archiwalny w księdze kontroli.

- §. 17. Wzajemne odpisy i wyciągi sporządzać należy na papierze zwykłego formatu białym, czepnym, in folio z marginesami szerokości 1 cm. z obu stron, proste między przekreślenie, arkusze jednym smukiem przycinając, a w końcach smuka przycinając.

- procesu: „Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa”
- §. 18. Odpis wydany przez zarząd archiwalny i dokonany z rachunkiem pisowni i interpunkcyj oryginalu (w miejscach błędnych należy wnieść poprawki) ma mieć na ciele napis: „Odpis z oryginalnego z archiwum aktów dawnych miasta Krakowa” z datą, miejscem i wieczytelnością w słowach: „Zgodnie z przepisem go odpisu z aktem w księdze na str. pod tytułem: „Kraków aktów archiwum aktów dawnych w Krakowie się znajdujących poświadczam zarząd tego archiwum” po czym data, piszę i podpis archiwariusza.
- §. 19. Wyciąg polegający na podaniu istotnej treści aktu składa się z ile można samego aktu, wydany przez archiwum ma mieć na ciele napis: „Wyciąg z aktów do się odnoszących, w archiwum aktów dawnych miasta Krakowa się znajdujących przez zarząd archiwalny sporządzony, u spodu zaś data, piszę i podpis archiwariusza.
- §. 20. Archiwaliści w zasadzie nie mogą do domu wyprzeżyć nie mogą. Wyjątkowo może na to zezwolić w ważnych wypadkach Prezydent miasta na wniosek komisji archiwalnej i za zgodą archiwariusza, za rewersem na białym papierze procesy, czasu.
- §. 21. Opłaty, (§ 16) na które należy równo wydać kwit z kwoty sumy, której fundusz przeznaczony na utrzymanie archiwaliów i biblioteki podległej, z którego rachunek składa archiwariusz łącznie z sprawozdaniem rocznym.

180

twice

104

1905

20/4

